

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W RZESZOWIE

35-040 Rzeszów, ul. Dąbrowskiego 79a, e-mail: psse.rzeszow@pis.gov.pl, www.psserzeszow.pl

Raport
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego
w 2021 roku

Spis treści

Wstęp	5
I. ODDZIAŁ EPIDEMIOLOGII	6
1.1. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą	7
1.1.1. Kontrole podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych świadczeń zdrowotnych	8
1.1.2. Kontrole podmiotów udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	9
1.1.3. Ogniska epidemiczne w podmiotach leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w 2021 roku oraz współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych	10
1.2. Zwalczanie chorób zakaźnych – nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy	13
1.2.1. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe	15
1.2.2. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby	18
1.2.3. Choroby przenoszone drogą płciową	18
1.2.4. Borelioza	19
1.2.5. Gruźlica	19
1.2.6. Inne choroby zakaźne	20
1.2.7. Styczność i podejrzenie narażenia na wściekliznę	21
1.3. Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych	21
1.3.1. Magazyn szczepionek PSSE w Rzeszowie	22
1.3.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia ochronne	24
1.3.3. Niepożądane odczyny poszczepienne	25
1.3.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży	27
II. ODDZIAŁ HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA	29
2.1. Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów	31
2.2. Nadzór nad wytwórniami i zakładami wprowadzającymi do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	39
2.3. Nadzór nad zakładami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami	40
2.4. Nadzór nad importowanymi i eksportowanymi środkami spożywczymi i materiałami do kontaktu z żywnością	41
2.5. Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach UKŻ i monitoringu	41
2.6. Działania podejmowane w związku z interwencjami konsumentów	42
2.7. Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi oraz mediami	43
2.8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX	43
2.9. Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych	44
2.9.1. Działania dotyczące wzmożonego nadzoru sanitarnego w okresie wypoczynku letniego – tzw. „akcja lato”	44
2.9.2. Działania podejmowane w ramach sprzedaży grzybów świeżych i suszonych	45
2.9.3. Działania podejmowane w ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń	46
2.9.4. Działania podejmowane w ramach produkcji pierwotnej	47
III. ODDZIAŁ HIGIENY PRACY	49
IV. ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ	57
4.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	57
4.2. Obiekty użyteczności publicznej	59
4.2.1. Baseny kąpielowe	59
4.2.2. Miejsca wykorzystywane do kąpieli oraz kąpieliska	59
4.2.3. Domy Pomocy Społecznej całodobowe i dzienne	61
4.2.4. Hotele, obiekty hotelarskie oraz wczasowo-turystyczne, schroniska młodzieżowe, noclegownie	61
4.2.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu	61
4.2.6. Agroturystyka	62
V. ODDZIAŁ HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	63
5.1. Ocena stanu sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego	63
5.1.1. Żłobki	63
5.1.2. Przedszkola	65
5.1.3. Szkoły	67

5.1.4. Uczelnie wyższe	68
5.1.5. Placówki z pobytem całodobowym	68
5.1.6. Wypoczynek letni i zimowy	68
VI. SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	69
6.1. Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	70
6.2. Opiniowanie dokumentacji projektowej	70
6.3. Udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów budowlanych	71
6.4. Wyrażanie zgody na odstępstwa od wymagań obowiązujących przepisów	73
6.5. Wydawanie opinii, zaświadczeń o spełnianiu wymagań fachowych i sanitarnych na podstawie przepisów szczególnych	74
6.6. Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	74
6.7. Uzgadnianie warunków zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego	75
6.8. Przeprowadzanie konsultacji i porad na etapie projektowania obiektów, zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń i ich wyposażenia	75
VII. SEKCJA OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	77
7.1. Profilaktyka palenia tytoniu:	78
7.1.1. Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”	78
7.2. Profilaktyka używania środków psychoaktywnych	78
7.2.1. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”	78
7.3. Programy profilaktyki antynowotworowej	79
7.3.1. Program edukacyjny „Wybierz życie, pierwszy krok” i program edukacyjny „Znamie! Znasz je?”	79
7.4. Program edukacyjny „Podstępne WZW”	79
7.5. Promowanie zasad aktywnego stylu życia, zbilansowanej diety oraz profilaktyka chorób zakaźnych	80
7.5.1. Program edukacyjny „Trzymaj formę”	80
7.6. Kampania informacyjna "Wybieraj bezpieczną żywność"	80
7.7. „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” - „Dźwigaj z głową”	82
7.8. Bezpieczny wypoczynek podczas wakacji i ferii zimowych	82
VIII. PANDEMIA COVID-19 2021 rok	83
8.1. Ocena działań PIS na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w drugim roku trwania pandemii COVID-19	83
8.1.1. Raportowanie i sprawozdawczość dot. COVID-19	84
8.1.2. Zgony z powodu COVID-19	85
8.1.3. Warianty wirusa SARS-CoV-2 – sekwencjonowanie próbek	86
8.2. Nadzór epidemiologiczny dot. osób indywidualnych oraz podmiotów	87
8.2.1. Systemy teleinformatyczne w nadzorze	87
8.2.2. Badania przesiewowe w kierunku SARS-CoV-2	88
8.2.3. COVID-19 w placówkach nauczania i wychowania	89
8.2.4. Pomoc mieszkańcom Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego będącym w kwarantannie oraz izolacji domowej	91
8.3. Przestrzeganie przepisów przeciwepidemicznych – kontrole i kary	91
8.3.1. Kontrole przeciwepidemiczne	91
8.3.2. Kary administracyjne w związku z nieprzestrzeganiem przepisów przeciwepidemicznych	92
8.4. Szczepienia i NOP	95
8.4.1. Promocja szczepień przeciw COVID-19	96
8.4.2. Niepożądane odczyny poszczepienne	98
8.5. Praca w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w czasach pandemii COVID-19	100
VIII. SYSTEM JAKOŚCI	102
X. KADRY I FINANSE PSSE W RZESZOWIE	106

Wstęp

Rok 2021 był drugim z rzędu, w którym uwaga pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej była skupiona głównie na walce z pandemią wirusa SARS-CoV-2.

Sprawny nadzór nad epidemią był możliwy dzięki uzyskaniu dostępu do nowych narzędzi informatycznych, komunikacyjnych oraz cyfrowych systemów ewidencyjnych.

Dostosowywane było również środowisko prawne, którego zmiany były wprowadzane w oparciu o bieżącą analizę zagrożenia pandemicznego.

Większa wiedza o tej nowej chorobie, a przede wszystkim pojawienie się szczepionek umożliwiło opanowanie skokowego postępu zakażeń, a także niwelację niekorzystnych skutków zachorowań wśród populacji.

To właśnie promocja szczepień ochronnych przeciwko COVID, jak również egzekucja obostrzeń w zakresie przestrzegania zasad postępowania w trakcie trwającej pandemii należały do najtrudniejszych zadań realizowanych przez naszych pracowników.

Jednocześnie utrzymywaliśmy bieżącą obsługę mieszkańców, a także nadzór interwencyjny nad pozostałymi obszarami w zakresie utrzymania bezpieczeństwa sanitarnego.

Poniżej przedstawiam Państwu raport o stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w 2021 roku. Raport został opracowany na podstawie informacji zebranych z poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie.

Trudno opisać szczegółowo bardzo dynamicznie rozwijającą się sytuację epidemiologiczną w tamtym okresie, podejmowane wielopłaszczyznowo działania przeciwepidemiczne oraz codziennie pojawiające się nowe wyzwania i trudności.

Rok ten był niewątpliwie kolejnym wymagającym poświęcenia i wielkiego zaangażowania pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych Służb w misję powstrzymania pandemii.

Mam nadzieję, że lektura raportu dostarczy Państwu ciekawych informacji o sytuacji sanitarnej i epidemiologicznej oraz pozwoli przybliżyć zakres działań i realizowanych przez nas obowiązków na rzecz utrzymania bezpieczeństwa mieszkańców w obszarze zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Rzeszowie

Jaromir Ślącza

I. ODDZIAŁ EPIDEMIOLOGII

Oddział Epidemiologii realizuje zadania w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W działalności Oddziału można wyróżnić trzy główne obszary:

1. Bieżący nadzór nad podmiotami leczniczymi udzielającymi stacjonarnych i ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz praktykami zawodowymi lekarzy, stomatologów, pielęgniarek, położnych i fizjoterapeutów.
2. Nadzór nad wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych w podmiotach leczniczych, niepożądanymi odczynami poszczepiennymi oraz dystrybucją preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia do tych podmiotów.
3. Nadzór nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami obejmujący szerokie działania mające na celu zwalczanie chorób zakaźnych, oparte w szczególności na sprawowaniu nadzoru epidemiologicznego polegającego na stałym, systematycznym gromadzeniu i analizowaniu informacji o zachorowaniach, jak również na sprawowaniu nadzoru indywidualnego, polegającego na analizie i interpretacji informacji o okolicznościach i skutkach zakażenia oraz podejmowaniu działań mających na celu przerwanie dróg szerzenia się choroby zakaźnej.

1.1. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą

Od stycznia 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie znajdowało się 1084 podmioty wykonujące działalność leczniczą, funkcjonujące na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego, w tym 39 podmiotów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych oraz 1045 podmiotów udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

W związku z trwającą pandemią COVID-19 oraz znaczącym wzrostem liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w Polsce począwszy od stycznia 2021 r., wszystkie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w tym okresie zostały ponownie skierowane na zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 oraz kompleksową obsługę pacjentów w tym zakresie.

W związku z powyższym działalność kontrolna wynikająca z harmonogramu pracy została zawieszona do maja 2021 r. Od czerwca 2021 r. spadek liczby zachorowań na COVID-19 i stabilna sytuacja epidemiologiczna w kraju pozwoliły na podjęcie kontroli planowych prowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Kontrole zostały wznowione w kolejności zgodnej z wytycznymi Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, biorąc pod uwagę analizę ryzyka dla obiektów Oddziału Epidemiologii oraz aktualną sytuację epidemiologiczną w powiecie rzeszowskim.

Tab. 1. Liczba obiektów Oddziału Epidemiologii oraz liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 2021 r.

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe		Liczba obiektów wg ewidencji na 31.12.2021 r.	W 2021 roku skontrolowano
1.	Podmioty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych szpitalnych	22	11
2.	Podmioty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne	17	7
3.	Podmioty udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	525	209
4.	Praktyki zawodowe lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych	520	54

W 2021 r. skontrolowano w sumie 281 obiektów znajdujących się pod nadzorem Oddziału Epidemiologii w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. W oparciu o przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz akty wykonawcze do tej ustawy, pracownicy Oddziału Epidemiologii sprawdzali spełnianie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiednio do zakresu świadczonych usług zdrowotnych

oraz podejmowanie przez kierowników tych podmiotów działań zmierzających do zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

1.1.1. Kontrole podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych świadczeń zdrowotnych

Podczas kontroli 18 podmiotów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych dokonano oceny funkcjonowania szpitali w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych oraz strategii zapobiegania lekooporności. Ponadto przy każdej kontroli oceniano system działań wdrożonych w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 wśród pacjentów i personelu podmiotu leczniczego.

W przypadku dwóch szpitali stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjno-egzekucyjne i wydano decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień. Kwestionowane kontrole dotyczyły:

- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Szpital w Rzeszowie, ul. Krakowska 16,
- Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej „Sanatorium” w Górnem, ul. Rzeszowska 5.

W 2021 roku wydano 8 decyzji dotyczących zmiany terminu wykonania obowiązków nałożonych decyzjami PPIS w Rzeszowie w następujących podmiotach leczniczych:

- SP ZOZ Nr 1 Szpital Miejski im. Jana Pawła II w Rzeszowie – decyzja nr PSE. 440.1.1.2019 (2 decyzje);
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie – decyzja nr PSE. 440.1.318.2019;
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie – decyzja nr PSE. 440.1.414.2018;
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie – decyzja nr PSE. 440.1.147.2018;
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie – decyzja nr PSE.440.1.90.2019;
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie – decyzja nr PSE.440.1.51.2019;
- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie – decyzja nr PSE.440.1.148.2018.

1.1.2. Kontrole podmiotów udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

W 2021 r. skontrolowano w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego oraz podejmowanych działań mających na celu zapobieganie szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych 33% z wszystkich zaplanowanych na ten rok do kontroli podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz praktyk zawodowych z terenu Miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. Ponadto skontrolowano w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych 92% punktów szczepień podległych PPIS w Rzeszowie.

W toku ww. kontroli w zakresie praktyk zawodowych lekarzy nieprawidłowości nie stwierdzono, natomiast w zakresie podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych stwierdzono nieprawidłowości w ośmiu przypadkach, tj.:

a) w zakresie stanu sanitarnego i technicznego:

- w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Malawie, prowadzonym przez Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie;
- w Przychodni Rejonowej w Głogowie Małopolskim, prowadzonej przez Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego oraz stanu technicznego nałożone zostały na pracowników mandaty karne oraz wszczęto postępowania administracyjne i wydano dwie decyzje nakładające na Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie obowiązki w zakresie usunięcia uchybień.

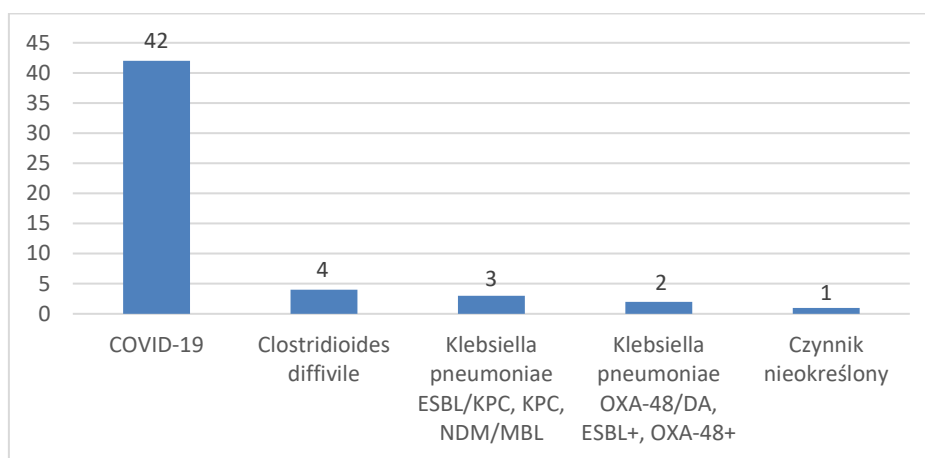
b) w zakresie stanu technicznego:

- w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Dylągówce, prowadzonym przez Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie;
- w Punkcie Lekarskim w Dylągowej, prowadzonym przez Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie;
- w Przychodni Rejonowej Nr 5 w Rzeszowie przy ul. Hoffmanowej 8a, prowadzonej przez Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie;
- w NZOZ DENS-MED Agnieszka Koczyński w Rzeszowie przy ul. Granicznej 4B;
- w Przychodni Specjalistycznej Nr 1 w Rzeszowie przy ul. Fredry 9, prowadzonej przez Zespół Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie;
- w Centrum Medycznym PROMEDICA w Błażowej ul. Armii Krajowej 30 prowadzonym przez spółkę Centrum Medyczne PROMEDICA Spółka cywilna Halina Compała-Kuśnierz, Piotr Compała w Rzeszowie, Plac Wolności 17.

W związku z nieprawidłowościami w wyżej wymienionych obiektach wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje nakazujące usunięcie usterek i zapewnienie właściwego stanu technicznego.

1.1.3. Ogniska epidemiczne w podmiotach leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w 2021 roku oraz współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych

W 2021 r. do PPIS w Rzeszowie zgłoszono 52 ogniska epidemiczne wywołane przez różne biologiczne czynniki chorobotwórcze:

Wyk. 1. Ogniska epidemiczne w szpitalach w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim w 2021 r.

Fot. 1. Szpital tymczasowy – SP ZOZ MSWiA w Rzeszowie, ul. Krakowska 16.

W sumie w ogniskach potwierdzono zakażenia wśród 563 osób, w tym u 506 pacjentów oraz 57 osób z personelu podmiotu leczniczego.

Tab. 2. Ogniska epidemiczne w 2021 r. w szpitalach Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

Rodzaj szpitala ¹	Nazwa jednostki organizacyjnej podmiotu leczniczego	Biologiczny czynnik chorobotwórczy	Liczba pacjentów z zakażeniem w ognisku epidemicznym	Liczba personelu z zakażeniem w ognisku epidemicznym
Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie	Klinika Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej	SARS CoV-2	11	0
	Klinika Gastroenterologii i Hepatologii z pododdziałem Chorób Wewnętrznych	Clostridioides difficile	4	0
	Klinika Psychiatrii Ogólnej	SARS CoV-2	14	1
	Klinika Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej	SARS CoV-2	13	0
SP ZOZ Nr 1 Szpital Miejski im. Jana Pawła II w Rzeszowie	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	11	4
	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	9	0
	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	10	0
	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych- odcinek Covidowy	Clostridioides difficile	5	0
	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	15	0
	Kliniczny Oddział Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	5	0
Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Sw. Jadwigi Królowej w Rzeszowie	Klinika Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Endokrynologii z pracownia medycyny nuklearnej	SARS CoV-2	20	1
	Klinika Chirurgii Ogólnej	SARS CoV-2	9	2
	Klinika Gastroenterologii z ośrodkiem kompleksowego leczenia nieswoistych chorób zapalnych jelit	SARS CoV-2	9	1
	Klinika Neurologii Dziecięcej	nie uzyskano biologicznego czynnika chorobotwórczego	28	0
	I Klinika Pediatrii i Gastroenterologii Dziecięcej	SARS-CoV-2	7	0
	Klinika Kardiologii	SARS-CoV-2	14	0
	Klinika Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Endokrynologii pracownia medycyny nuklearnej	SARS-CoV-2	14	0

Klinika Rehabilitacji z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej	SARS-CoV-2	8	2
Klinika Reumatologii	SARS-CoV-2	6	0
Klinika Gastroenterologii z ośrodkiem kompleksowego leczenia nieswoistych chorób zapalnych jelit	SARS-CoV-2	5	0
RORE Neurologicznej Dzieci i Młodzieży	SARS-CoV-2	4-dzieci, 3 rodziców	1
RORE Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej	SARS-CoV-2	10	2
Klinika Kardiochirurgii	SARS-CoV-2	10	0
Klinika Kardiologii	SARS-CoV-2	14	0
Klinika Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Endokrynologii pracownia medycyny nuklearnej	Klebsiella pneumoniae NDM/MBL	2	0
Klinika Neurochirurgii i Neurotraumatologii z Pododdziałem Urazów Kręgosłupa	SARS-CoV-2	27	0
Klinika Neurochirurgii i Neurotraumatologii z Pododdziałem Urazów Kręgosłupa	Klebsiella pneumoniae KPC	2	0
Klinika Gastroenterologii z ośrodkiem kompleksowego leczenia nieswoistych chorób zapalnych jelit	Clostridioides difficile	4	0
Klinika Neurologii z Pododdziałem leczenia urazów mózgu	Klebsiella pneumoniae ESBL/KPC	3	0
Klinika Neurologii z Pododdziałem leczenia urazów mózgu	SARS-CoV-2	16	8
Klinika Chirurgii Ogólnej	SARS-CoV-2	9	4
Klinika Gastroenterologii z ośrodkiem kompleksowego leczenia nieswoistych chorób zapalnych jelit	SARS-CoV-2	6	1
Klinika Kardiologii	SARS-CoV-2	6	1
Klinika Rehabilitacji z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej	SARS-CoV-2	6	1
RORE Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej	SARS-CoV-2	9	5
Klinika Neurochirurgii i Neurotraumatologii z Pododdziałem Urazów Kręgosłupa	SARS-CoV-2	11	0

	Klinika Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Endokrynologii pracownia medycyny nuklearnej	SARS-CoV-2	14	2
	Klinika Kardiologii	SARS-CoV-2	4	0
	Klinika Gastroenterologii z ośrodkiem kompleksowego leczenia nieswoistych chorób zapalnych jelit	SARS-CoV-2	11	0
	Klinika Rehabilitacji z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej	SARS-CoV-2	7	2
Szpital MSWiA w Rzeszowie	Oddział Chorób Wewnętrznych	SARS CoV-2	14	2
	Szpital Tymczasowy poziom III	Clostridioides difficile	6	0
	Oddział Neurologiczny	SARS CoV-2	11	4
Nowe Techniki Medyczne Szpital im. Św. Rodziny w Rudnej Małej	Oddział Wewnętrzny	SARS-CoV-2	4	7
	Oddział Rehabilitacji	SARS-CoV-2	9	4
	Oddział Wewnętrzny	SARS-CoV-2	3	0
SP ZZOZ „Sanatorium” w Górnicy	Oddział Gruźlicy i Chorób Płuc	SARS-CoV-2	28	0
	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy	SARS-CoV-2	9	1
	Oddział Gruźlicy i Chorób Płuc	SARS-CoV-2	20	1
Zakład Opieki Długoterminowej i Paliacji w Rzeszowie	Zakład Opieki Długoterminowej i Paliacji	SARS-CoV-2	5	0
SP ZOZ Nr 1 Szpital Miejski im. Jana Pawła II w Rzeszowie	Oddział Anestezjologii Intensywnej Terapii	Klebsiella pneumoniae IXA-48	1	0
Nowe Techniki Medyczne Szpital im. Św. Rodziny w Rudnej Małej	Oddział Intensywnej Terapii, Oddział Rehabilitacji, Oddział Ortopedii	Klebsiella pneumoniae DA, ESBL+, OXA-48+	1	0

Oddział Epidemiologii przez cały 2021 r. współpracował z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych podczas udzielania świadczeń zdrowotnych.

1.2. Zwalczanie chorób zakaźnych – nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy

Oddział Epidemiologii w ramach prowadzonego nadzoru nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami zbiera informacje o zachorowaniach, przeprowadza dochodzenia epidemiologiczne, analizuje dane oraz prowadzi statystykę medyczną w tym zakresie.

W 2021 roku wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego zarejestrowano 1880 zachorowań na choroby zakaźne podlegające zgłoszeniu, inne niż COVID-19, w tym 484 pacjentów wymagało hospitalizacji w związku z zachorowaniem.

Zgłoszenia dotyczące zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne przekazywane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Rzeszowie są szczegółowo analizowane oraz uzupełniane. W oparciu o nie pracownicy Oddziału Epidemiologii przeprowadzają dochodzenia epidemiologiczne w celu ustalenia okoliczności zakażenia, jego źródła oraz przecięcia dróg szerzenia się.

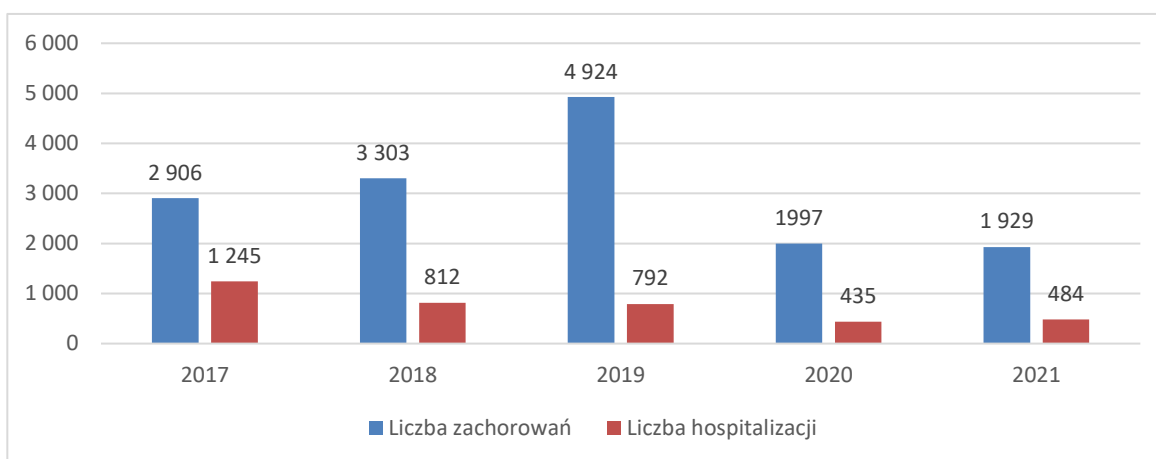
Spis treści:

- [Meldunki o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Polsce](#)
 - [Dodatki do dwutygodniowych „Meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne...”](#) (sporządzane na potrzeby NIZP-PZH / PIS)
- [Informacje o zakażeniach HIV i zachorowaniach na AIDS w Polsce](#)
- [Meldunki o zachorowaniach na gripę w Polsce](#)
- [Biuletyn „Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce”](#)
- [Biuletyn „Szczepienia ochronne w Polsce”](#)
- [Aneksy do „Meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne...”](#)
- [Wykaz zakażeń i chorób zakaźnych obywateli - Ustawa z dnia 3 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi](#)
- [Choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia wyodrębniane w rejestracji zachorowań prowadzonej przez Zakład Epidemiologii NIZP-PZH](#)
 - [w roku 2019](#)
 - [w latach 2013-2018](#)
 - [w latach 2009-2012](#)
 - [w latach 2005-2008](#)
 - [w latach 2003-2004](#)
 - [w latach 2001-2002](#)
- [Definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego](#)
 - [Definicja zakażenia SARS-CoV-2 \(COVID-19\) \(stosowana od 1.11.2020 r.\)](#)
 - [Definicja zakażenia SARS-CoV-2 \(COVID-19\) \(stosowana od 16.06.2020 r. do 31.10.2020 r.\)](#)
 - [Definicja zakażenia SARS-CoV-2 \(COVID-19\) \(stosowana od 05.03.2020 r. do 15.06.2020 r.\)](#)
 - [Definicje stosowane w latach 2020-2021](#) (wersja 6b, luty 2020 r.; plik w formacie PDF, 365 KB)
 - [Definicje stosowane w roku 2019](#) (wersja 5, styczeń 2019 r.; plik w formacie PDF, 365 KB)
 - [Definicje stosowane w roku 2018](#) (wersja 4, grudzień 2017 r.; plik w formacie PDF, 309 KB)
 - [Definicje stosowane w latach 2014-2017](#) (wersja 3, styczeń 2014 r.; plik w formacie PDF, 303 KB)
 - [Definicje stosowane w latach 2012-2013](#) (wersja 2a, styczeń 2013 r.; plik w formacie PDF, 307 KB)
 - [Definicje stosowane w latach 2009-2011](#) (wersja 1h, styczeń 2011 r.; plik w formacie PDF, 331 KB)
 - [Definicje stosowane w 2008 roku](#) (wersja 5, grudzień 2007 r.; plik w formacie PDF, 567 KB)
 - [Definicje stosowane w latach 2005-2007](#) (wersja 3, grudzień 2004 r.; plik w formacie PDF, 543 KB)
 - [Definicja grypy wywołanej nowym wirusem A\(H1N1\)](#) (stosowana od 23.11.2009 r. do 14.10.2011 r.)
 - [Definicja grypy wywołanej nowym wirusem A\(H1N1\)](#) (stosowana do 22.11.2009 r.)
- [Definicje przypadków - Sprawozdania MZ-56 i inne - Pytania i odpowiedzi](#)
 - [Pytania i odpowiedzi 2009-2022](#)
 - [Pytania i odpowiedzi 2005-2008](#)
- [Wzory formularzy stosowanych w nadzorze epidemiologicznym nad chorobami zakaźnymi w Polsce](#)
- [Materiały z kursów szkoleniowych](#)
 - [Aktualne zagadnienia epidemiologiczne kraju ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru epidemiologicznego w świetle aktów prawnych](#), Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, 16-18.06.2004 r.
 - [Realizacja programu eradycji odry w Europie do 2010 roku - zadania dla Polski](#), Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, 16.06.2004 r.
- [Archiwalia](#)
- [Napisz do nas](#)

Rys. 1. Widok strony Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny dotycząca meldunków epidemiologicznych.

Na podstawie zebranych danych sporządzane są raporty i sprawozdania oraz opracowania analityczno-statystyczne w zakresie chorób zakaźnych gromadzone przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.

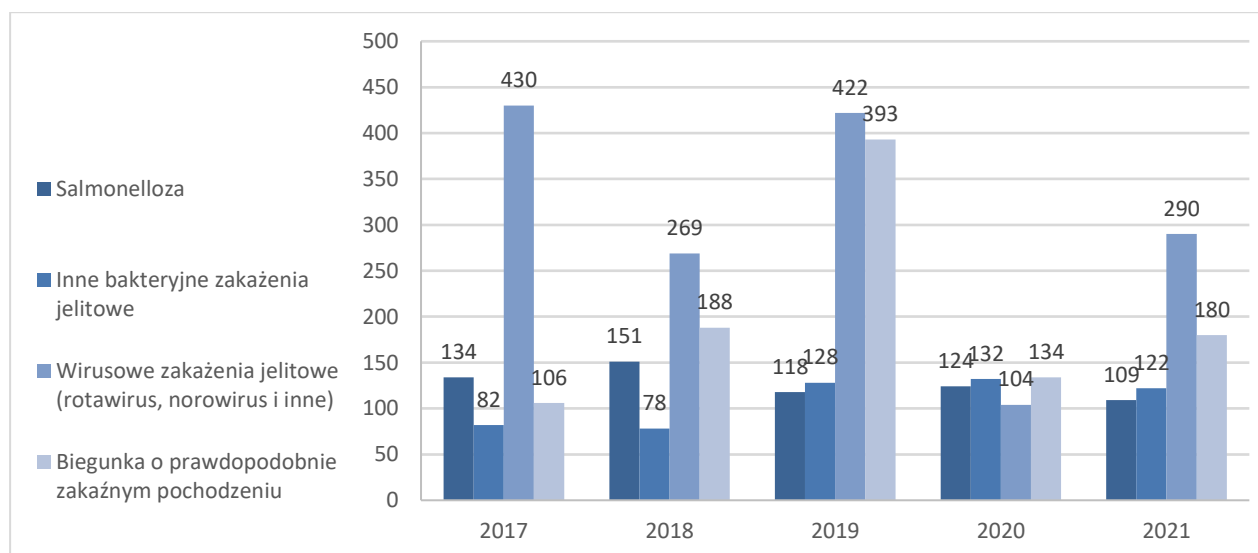
Utrzymująca się począwszy od 2020 roku zmniejszona liczba zachorowań na choroby zakaźne wywołane innymi drobnoustrojami niż wirus SARS-CoV-2, była spowodowana trwającą pandemią COVID-19. W dalszym ciągu wprowadzone i uaktualniane w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju nakazy i zakazy mające ograniczyć i spowolnić tempo szerzenia się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, jak również prowadzone działania oświatowe, znacząco ograniczyły rozprzestrzenianie się innych chorób zakaźnych, zwłaszcza wieku dziecięcego.

Wyk. 2. Liczba mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego, która zachorowała na choroby zakaźne oraz była hospitalizowana z tego powodu w latach 2017-2021.

1.2.1. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W roku 2021 Oddział Epidemiologii odnotował nieznaczne spadki zachorowań na salmonellozy oraz bakteryjne zakażenia jelitowe, przy jednoczesnym wzroście liczby zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe oraz biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W toku prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych ustalono, iż wzrosła liczba koniecznych hospitalizacji w przypadku większości omawianych jednostek chorobowych.

Wyk. 3. Liczba zachorowań z powodu bakteryjnych i wirusowych zakażeń jelitowych wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w latach 2017-2021.

W dwóch przypadkach wykrycia nosicielstwa salmonellozy PPIS w Rzeszowie wystawił decyzję odsunięcia od pracy ze względu na charakter wykonywanej pracy – opiekunka w żłobku oraz asystentka stomatologiczna.

W 2021 r. zarejestrowano w Oddziale Epidemiologii 5 ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych. Nadzorem objęto 212 osób podejrzanych o zakażenie ze wspólnego źródła.

Dochodzenia prowadzono przy współpracy innych oddziałów PSSE w Rzeszowie:

- a) ognisko wywołane przez wirus *Norwalk* w Gminnym Żłobku Wesołe Krasnoludki w Jasionce 301 - podczas dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że objawy chorobowe takie jak: wymioty, biegunka, gorączka wystąpiły u 26 dzieci żłobkowych. Wykonane badania potwierdziły zakażenia wirusem *Norwalk* u 9 dzieci. Kontrola bloku żywienia w Zespole Szkół w Jasionce, gdzie produkowane są posiłki oraz pobrane do badań mikrobiologicznych próby żywnościowe nie wykazały nieprawidłowości. Nakazano zawieszenia zajęć do czasu ustąpienia objawów chorobowych oraz kontrolę stanu zdrowia dzieci przy powrocie do żłobka;
- b) dochodzenie epidemiologiczne prowadzone w związku z podejrzeniem wystąpienia zbiorowego zatrucia pokarmowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 w Rzeszowie, ul. Piotra Skargi 3. Zwiększona absencja wśród dzieci przedszkolnych (w dniu kontroli na 87 dzieci zapisanych do przedszkola obecnych było 32) oraz podobne objawy chorobowe takie jak: wymioty, gorączka, biegunka, ból brzucha były podstawą do podejrzenia przez dyrekcję szkoły zbiorowego zatrucia pokarmowego. Sporadycznie zachorowania pojawiły się także wśród personelu przedszkola. W toku kontroli nakazano czasowe zawieszenie zajęć, przeprowadzenie dezynfekcji powierzchni, zabawek i części sanitarnych, gruntowne wietrzenie i pranie pościeli dzieci. Przeprowadzono kontrolę bloku żywienia – kuchnia produkuje posiłki dla dzieci przedszkolnych i dzieci z klas I-III. Pobrano próby żywnościowe do badań. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Przeprowadzone badania bakteriologiczne i wirusologiczne osób chorych nie dały odpowiedzi na temat czynnika powodującego zwiększoną zachorowalność;

- c) ognisko wywołane przez wirus *Norwalk* w Restauracji Hotelu Nowy Dwór w Zaczerniu wśród uczestników przyjęcia komunijnego – u 13 z 20 uczestników wystąpiły objawy chorobowe (ból brzucha, biegunka, wymioty). W ramach prowadzonych działań zapobiegawczych nawiązano współpracę z PSSE w Przeworsku w celu objęcia nadzorem epidemiologicznym uczestników zamieszkujących powiat przeworski. Objęto nadzorem 4 pracowników hotelowej kuchni (personel przygotowujący i serwujący potrawy) oraz pracowników cukierni Rak w Zaczerniu, którzy przygotowywali ciasta i tort komunijny. Zakażenie wirusem *Norwalk* potwierdzono u pięciu gości przyjęcia komunijnego. Ponadto wykonano badania wody przeznaczonej do spożycia w hotelu – w badanej próbie stwierdzono obecność bakterii z grupy *coli* – zobligowano przedstawicieli podmiotu do przeprowadzenia działań naprawczych w sieci wodociągowej hotelu;
- d) ognisko wywołane przez bakterię *Salmonella enteritidis* w czteroosobowej rodzinie (mieszkanie prywatne) – u trojga domowników wystąpiły objawy zatrucia pokarmowego, tj.: gorączka, biegunka. U wszystkich osób potwierdziło się zakażenie pałeczkami *Salmonella*. Prawdopodobnym źródłem zakażenia była jajecznica z wiejskich jajek – dostarczono do PSSE próbę 10 jaj pochodzących z tego samego gospodarstwa – badania jajek nie wykazały jednak zakażenia bakterią salmonella. Rodzina wskazała także iż tego samego dnia spożywali posiłki w restauracji Ginos Pizza&Pasta w Rzeszowie, ul. Kwiatkowskiego – pracownicy oddziału Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Rzeszowie przeprowadzili kontrolę lokalu gastronomicznego – nie stwierdzono nieprawidłowości, pracownicy lokalu zostali poddani badaniom bakteriologicznym i wirusologicznym – wyniki negatywne;
- e) ognisko wywołane przez bakterię *Salmonella enteritidis* w domku wczasowym w Ulanicy, narażone na zakażenie były 3 osoby (1 dorosła, 2 dzieci) prawdopodobną przyczyną zatrucia było spożycie przez dzieci surowych jajek w postaci kogel-mogel (pochodzenie jajek nie zostało ustalone), osoba dorosła posiłku nie spożywała, u dzieci wystąpiły: biegunka, ból brzucha, wymioty, gorączka – jedno z dzieci z powodu objawów było hospitalizowane.

Identyfikator %	Nazwa %	WSSE %	Stacja prowadząca dochodzenie %	Powiat	Status %	Data zgłoszenia/wykrycia %	Podjęzany czynnik %	Grupa społeczna %	Miejsce spożycia
2021/1916/1	RDE+Żłobek w Jasionce	WSSE Rzeszów	PSSE Rzeszów	Rzeszów - 3.krośnie...	Zamknięte	2021-01-28	Norowirus	dzieci	ośrodek szkoleni...
2021/1916/2	RDE+Przedszkole ZSP Nr 9 Rzeszów, ...	WSSE Rzeszów	PSSE Rzeszów	Rzeszów - 25.rzeszo...	Zamknięte	2021-02-11	Inne	dzieci	przedszkole
2021/1916/3	RDE+Przyjęcie komunijne - Nowy Dw...	WSSE Rzeszów	PSSE Rzeszów	Rzeszów - 16.przewo...	Zamknięte	2021-06-02	Norowirus	uczestnicy prywatn...	restauracja
2021/1916/4	RDE+Dom prywatny Rzeszów, ul. Por...	WSSE Rzeszów	PSSE Rzeszów	Rzeszów - 10.rzeszo...	Zamknięte	2021-07-01	Salmonella	rodzina	mieszkanie / domu...
2021/1916/5	RDE+domki wczasowy Ulanica	WSSE Rzeszów	PSSE Rzeszów	Rzeszów - 2.rzeszow...	Zamknięte	2021-07-22	Salmonella	dzieci	dom wczasowy / wu...

Rys. 2. Widok strony elektronicznego Rejestru Ognisk Epidemicznych.

W celu gromadzenia danych o ogniskach zbiorowych zatruc pokarmowych pracownicy Oddziału Epidemiologii korzystają z elektronicznego dedykowanego systemu Rejestru Ognisk Epidemicznych, nadzorowanego przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.

Ponadto w 2021 r. odnotowano pięć ognisk epidemicznych w oddziałach/ klinikach szpitalnych, w których postacią kliniczną zakażeń były objawy ze strony układu pokarmowego. W czterech przypadkach potwierdzonym biologicznym czynnikiem chorobotwórczym była bakteria *Clostridioides difficile*, natomiast w jednym przypadku czynnik nie został ustalony.

1.2.2. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby

W roku 2021 w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim odnotowano jedno zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A, 12 zachorowań na WZW typu B oraz 9 zachorowań na WZW typu C. Wzrost liczby zachorowań na WZW typu B oraz C może być związany ze wznowieniem badań profilaktycznych w tym zakresie w 2021 roku, po ich wstrzymaniu w 2020 roku w związku z wybuchem pandemii COVID-19.

Tab. 3. Liczba zachorowań na WZW typu A, WZW typu B oraz WZW typu C w latach 2017 – 2021 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

Rok sprawozdawczy	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
WZW typ A	52	6	2	0	1
WZW typ B	13	13	9	8	12
WZW typ C	21	19	22	6	9

1.2.3. Choroby przenoszone drogą płciową

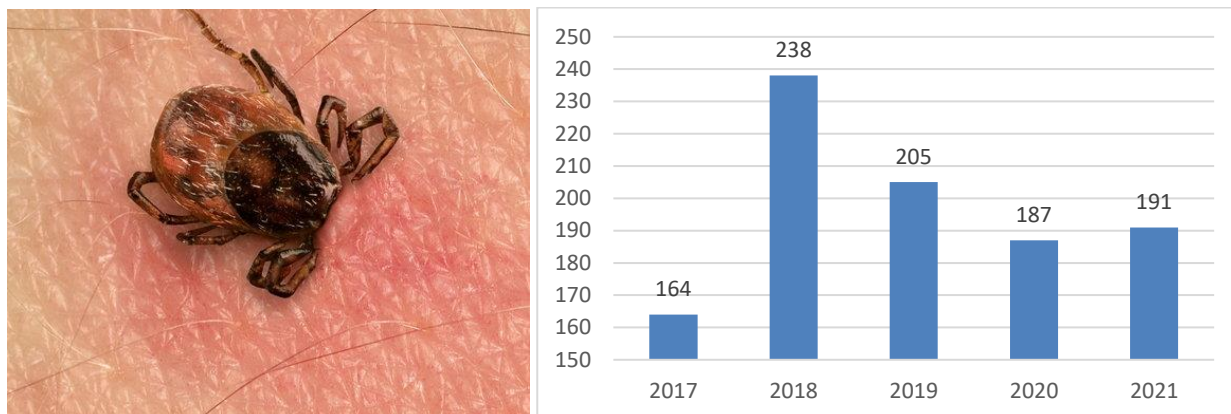
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie prowadzi nadzór nad chorobami przenoszonymi drogą płciową od roku 2019 roku. W roku 2021 w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim odnotowano zwiększoną liczbę zakażeń/zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (kiła, chłamydia, HIV) w porównaniu z rokiem 2020 r., co może być związane z lepszym dostępem do diagnostyki w drugim roku trwania pandemii COVID-19.

Tab. 4. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową w latach 2019 – 2021 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

Rok sprawozdawczy	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kiła	12	1	12
Rzeżączka	2	0	0
Chłamydia	0	0	4
HIV	0	1	6
AIDS	0	1	0

1.2.4. Borelioza

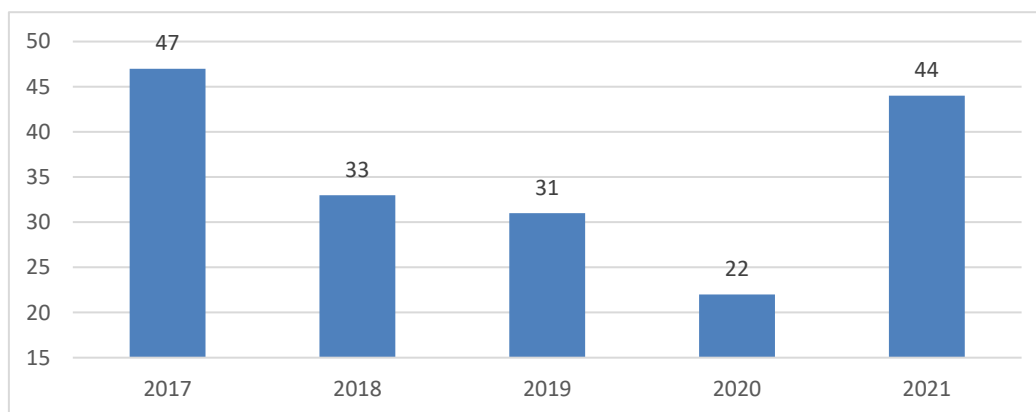
W roku 2021 nastąpił wzrost zakażeń boreliozą w porównaniu do roku ubiegłego – dane statystyczne zgromadzone przez PSSE w Rzeszowie z miasta i powiatu potwierdziły zachorowanie na boreliozę u 191 osób. 85 zachorowań dotyczyło osób z Rzeszowa, natomiast 106 przypadków zachorowań wykryto u osób z powiatu rzeszowskiego. W czterech przypadkach stwierdzono postać neurologiczną tej choroby, tzw. neuroboreliozę – wszystkie osoby hospitalizowane.

Wyk. 4. Zachorowania na boreliozę wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w latach 2017-2021.

1.2.5. Gruźlica

W 2021 roku do Oddziału Epidemiologii wpłynęły 44 zgłoszenia ZLK-2 rozpoznania gruźlicy, w tym jedno zgłoszenie ZLK-2 po przeprowadzeniu wywiadu z osobą zgłoszoną zostało przekazane zgodnie z właściwością miejscową do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łańcucie. Zgłoszono 24 osoby z miasta Rzeszów oraz 19 osób z powiatu rzeszowskiego – łącznie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie znajdują się 43 osoby.

Wyk. 5. Liczba zachorowań na gruźlicę wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w latach 2017-2021.

Do każdego zgłoszenia zachorowania na gruźlicę płuc przez lekarza jest przeprowadzane szczegółowe dochodzenie epidemiologiczne. Podczas wywiadu brane są pod uwagę m.in. domownicy osoby chorej, osoby z bliskiego kontaktu w miejscu pracy. Na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, osoby, które miały styczność z chorymi na gruźlicę płuc w okresie prątkowania podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniu klinicznemu oraz badaniom diagnostycznym. Nadzorem epidemiologicznym objęto 134 osoby z najbliższego otoczenia chorych w okresie prątkowania (członkowie rodziny, pensjonariusze domu pomocy społecznej, współpracownicy), kierując ich do lekarza rodzinnego celem dalszej diagnostyki w kierunku gruźlicy.

Ponadto PPIS w Rzeszowie w 2021 r. wydał dwie decyzje nakazujące poddanie się szpitalnemu leczeniu osoby chorej na gruźlicę, do czasu uznania ich przez lekarza prowadzącego za osoby zdrowe. Z powodu gruźlicy płuc oraz chorób współistniejących zmarła jedna osoba.

W 2021 roku zostało przesłanych do PPIS w Rzeszowie łącznie 256 zgłoszeń ZLK-2 „Zgłoszenie rozpoznania gruźlicy” oraz ZLK-5 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej”, które następnie są przekazywane do właściwego pod względem terytorialnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (przekazano 200 zgłoszeń). Ponadto raz w miesiącu ww. zgłoszenia są przesyłane do Zakładu Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą, Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie, w którym prowadzony jest Krajowy Rejestr Zachorowań na Gruźlicę.

1.2.6. Inne choroby zakaźne

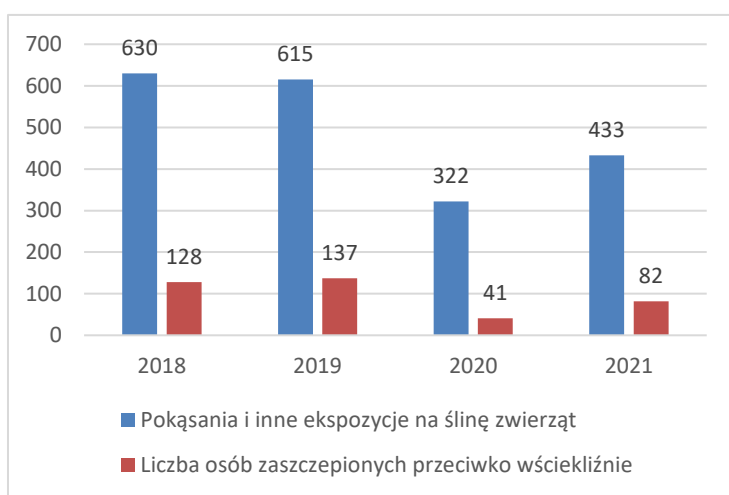
Analizując liczbę zachorowań na inne poszczególne choroby zakaźne, zauważamy spadek liczby zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową. Niewątpliwie wpływ na to miała trwająca od 2020 roku pandemia COVID -19 i wprowadzone w związku z tym ograniczenia, zakazy i nakazy oraz czasowe wprowadzenie nauki zdalnej w szkołach.

Tab. 5. Liczba zachorowań na inne choroby zakaźne w latach 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021.

Choroba zakaźna	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Odra	0	7	3	2	0
Krztusiec	14	11	12	9	2
Szkarlatyna	196	175	217	143	50
Róża	0	50	40	20	4
Różyczka	1	3	13	6	1
Świnka	17	23	13	13	15
Ospa wietrzna	976	1491	2573	629	472
Choroba inwazyjna wywołana przez pneumokoki	28	8	7	6	8
Zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych i mózgu	48	41	33	17	16
Lamblioza	0	1	1	1	4
Listerioza	0	2	3	6	0
Encefalopatia gąbczasta (choroba Creutzfeldta – Jakoba)	2	1	2	2	0
Choroba meningokokowa	1	0	2	2	0
Grypa z meldunków MZ-55	3307	2066	4504	5307	4316

1.2.7. Styczność i podejrzenie narażenia na wściekliznę

W związku ze zgłoszeniem przez lekarzy pokąsań lub innych ekspozycji na ślinę zwierząt pracownicy Oddziału Epidemiologii w 2021 roku przeprowadzili 433 dochodzenia epidemiologiczne. W celu wykluczenia wścieklizny u zwierzęcia współpracowano z Powiatowymi Lekarzami Weterynarii. W przypadkach kiedy obserwacja weterynaryjna nie była możliwa do przeprowadzenia, osoby pokąsane kierowane były do kwalifikacji do szczepienia przeciwko wścieklicznie. W 2021 r. przeciwko wścieklicznie zaszczepionych zostało 82 osoby z Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

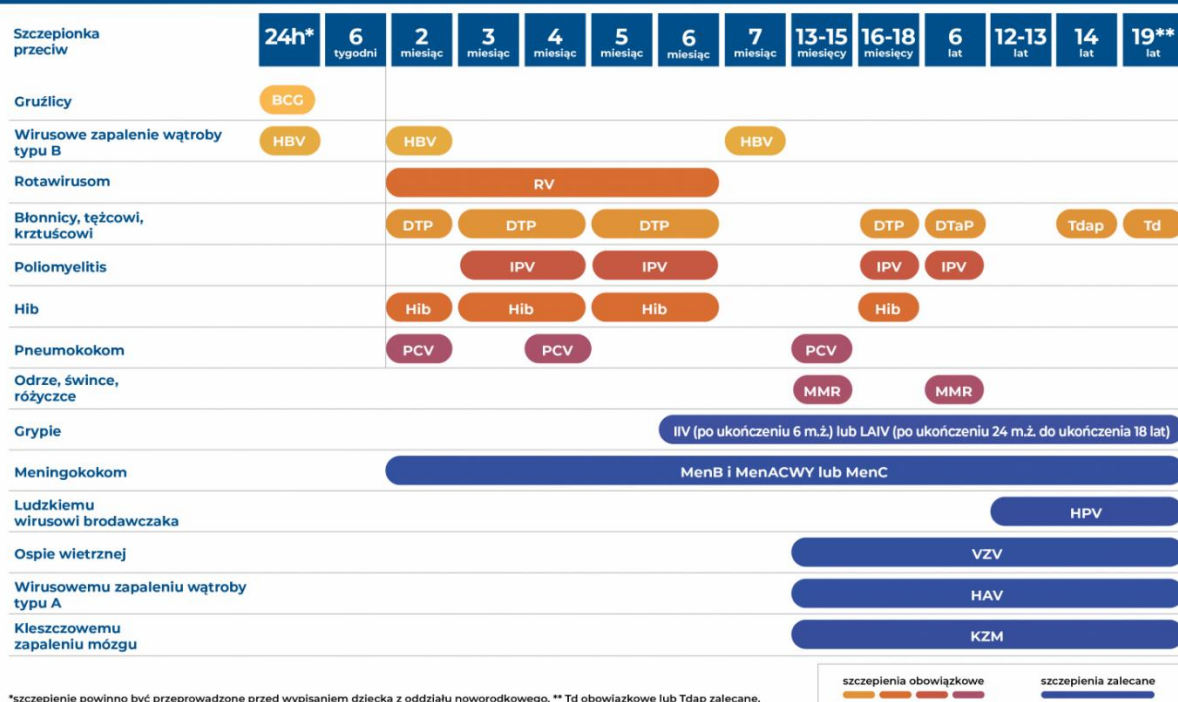

Wyk. 6. Liczba przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w związku z podejrzeniem narażenia na wścieklicznię oraz liczba osób zaszczepionych przeciwko wścieklicznie w latach 2018-2021.

1.3. Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych

Obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi są w Polsce objęte dzieci od dnia urodzenia, młodzież do ukończenia 19 roku życia oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi. Wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień oraz zasady ich przeprowadzania określone są co roku ogłaszane w formie Komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Szczepienia obowiązkowe są bezpłatne, finansowane z budżetu Ministerstwa Zdrowia. Należą do nich szczepienia przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (wzw B), błonicy, tężcowi i krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*), inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus influenzae* typu B (Hib), odrze, śwince, różycze, pneumokokom, ospie wietrznej (w grupach ryzyka). W 2021 roku do obowiązkowych szczepień zostały wpisane szczepienia przeciwko zakażeniom rotawirusowym.

*szczepienie powinno być przeprowadzone przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego, ** Td obowiązkowe lub Tdap zalecane,

— szczepienia obowiązkowe — szczepienia zalecane

BCG - szczepionka przeciw gruźlicy, HBV (Hepatitis B Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, DTP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuscowi, calokomórkowa, RV - szczepionka przeciw rotawirusom, DTaP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuscowi, bezkomórkowa, Tdap - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuscowi, bezkomórkowa z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztusca, IPV (Inactivated Polio Vaccine) - szczepionka przeciw poliomyelitis, zabiła, Hib - szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b, MMR - szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce, PCV - skoniugowana szczepionka przeciw pneumokokom, IV (Inactivated Influenza Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (inaktywowana), LAIV (Live Hepatitis A Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (żywa, donosowa), MenB - szczepionka przeciw meningokokom grupy B, MenACWY - szczepionka przeciw meningokokom grupy A, C, W, Y lub C, HPV - szczepionka przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka, VZV - szczepionka przeciw ospie wietrznej, HAV (Hepatitis A Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, KZM - szczepionka przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.

Rys. 3. Kalendarz rekomendowanych szczepień ochronnych w Polsce na 2021 r.

Pracownicy Oddziału Epidemiologii sprawują nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych w podmiotach leczniczych, rejestrują i opracowują niepożądane odczyny poszczepienne, prowadzą sprawozdawczość i analizy w tym zakresie oraz dystrybuują szczepionki do punktów szczepień.

1.3.1. Magazyn szczepionek PSSE w Rzeszowie

Pracownicy Oddziału Epidemiologii prowadzą magazyn preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, przeznaczonych do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepionki transportowane są sukcesywnie z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych w Porębach do magazynów wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, a następnie dystrybuowane do podległych powiatowych stacji zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem. W 2021 r. do magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie dostarczono preparaty szczepionkowe na łączną kwotę 3 246 834,34 złotych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego, odpowiedniej jakości usług oraz prowadzenia magazynu zgodnie z Dobrą Praktyką Dystrybucyjną, w październiku 2018 r. zarządzeniem Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie została wprowadzona procedura transportu, magazynowania i dystrybucji do podmiotów leczniczych preparatów szczepionkowych przeznaczonych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych (ostania aktualizacja z dnia 06.08.2021 r.).

Szczepionki magazynowane są w trzech urządzeniach chłodniczych, wyposażonych w ciągły system monitorowania temperatury z powiadamianiem alarmowym typu Efento. Powiadamianie o przekroczeniu bezpiecznego zakresu temperatur oraz o przerwach w dopływie prądu odbywa się poprzez wiadomości SMS wysyłane do czterech pracowników Oddziału Epidemiologii oraz poprzez wiadomości e-mail.

Preparaty szczepionkowe wydawane są pracownikom podmiotów leczniczych z zachowaniem łańcucha chłodniczego, w oparciu o Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Regularnie sprawdzany jest stan magazynowy szczepionek oraz prowadzona analiza rozchodu preparatów.

W 2021 roku na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego funkcjonowało 107 punktów, w których wykonywane są szczepienia ochronne przy użyciu preparatów zakupionych przez Ministra Zdrowia, wydawanych z magazynu PSSE w Rzeszowie.

Fot. 2. Urządzenia chłodnicze w Magazynie Szczepionek Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie.

Tab. 6. Wydania szczepionek z magazynu PSSE w Rzeszowie w 2018, 2019, 2020 i 2021 roku.

Lp.	Rodzaj preparatu	Nazwa szczepionki	Liczba wydanych dawek			
			2018	2019	2020	2021
1.	przeciwno Haemophilus influenzae	Act – Hib	6 138	6 277	5 846	5419
2.	przeciwno gruźlicy	BCG a 10	2 847	2 528	2 529	2133
3.	przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typu B dla dzieci	Euvax B 0,5 ml	15 000	15 010	14 515	14 210
4.	przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typu B dla dorosłych	Euvax B 1 ml	154	138	296	417
5.	przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby typu B dla osób dializowanych	Engerix B 1 ml	365	517	304	549
6.	przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi	DTP	5 920	6 140	5 715	5165
7.	przeciwno poliomyelitis	Imovax Polio	5465	4870	5782	4275
8.	przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi (acelularny)	Infanrix DTPa	825	119	1645	Szczepionka niedostępna w 2021 r.
9.	przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi (acelularny) – do szczepienia uzupełniającego	Tdap Adacel	2681	3600	2273	3727
10.	przeciwno błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis	Tetraxim, Infanrix IPV	2597	4300	1248	5299
11.	przeciwno błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis i Haemophilus influenzae	Pentaxim, Infanrix IPV + Hib	1652	1711	1525	1695
12.	przeciwno odrze, śwince, różyczce	MMR vax Pro	7868	11181	9433	12231
13.	przeciwno ospie wietrznej	Varilrix, Varivax	987	1339	1311	1999
14.	przeciwno pneumokokom 10-walentna	Synflorix	11492	9155	9513	9312
15.	przeciwno pneumokokom 13-walentna	Prevenar 13	929	879	832	775
16.	przeciwno tężcowi	Tetana	6735	6081	4804	4820
17.	przeciwno błonicy i tężcowi	Clodivac, DT	2868	3013	1725	2020
18.	Przeciwno zakażeniom rotawirusowym	Rotateq	Szczepienia obowiązkowe począwszy od 2020 r.			9680

1.3.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia ochronne

Obowiązkowe W roku 2021 pracownicy Oddziału Epidemiologii przeprowadzili 99 kontroli punktów szczepień, podczas których dokonali szczegółowej analizy dokumentacji dotyczącej szczepień, sprawdzili sposób prowadzenia gospodarki preparatami szczepionkowymi, znajomość przepisów prawa oraz przestrzeganie wymagań higienicznych i sanitarnych podczas sesji szczepiennych.

Podczas kontroli w podmiotach działalności leczniczej stwierdzono nieprawidłowość w zakresie monitorowania łańcucha chłodniczego w Przychodni POZ Nr 5 w Rzeszowie, ul. Hoffmanowej 8A, tj. brak monitoringu temperatur w lodówce ze szczepionkami z powiadomieniami na wypadek przekroczenia bezpiecznego zakresu temperatur w urządzeniu

chłodniczym lub braku dopływu prądu. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie wydał decyzję administracyjną nakazującą zapewnienie ciągłego monitoringu temperatury w lodówce ze szczepionkami.

1.3.3. Niepożądane odczyny poszczepienne

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lekarz który rozpoznaje lub podejrzewa wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego ma obowiązek w ciągu 24 godzin zgłosić ten fakt do właściwego sobie miejscowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Inspektor Sanitarny ma obowiązek prowadzić rejestr zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Dziennik Ustaw - 3 - Poz. 13
Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2020 r. (poz. 13)

WZÓR

NOP

**KARTA ZGŁOSZENIA NIEPOŻĄDANEGO
ODCZYNU POSZCZEPIENNEGO (NOP)**

Adresat
Powiatowy Inspektor Sanitarny w

Nazwa i adres placówki opieki zdrowotnej

Adresat

I. Identyfikacja placówki opieki zdrowotnej

Nr księgi rejestrowej

Kod jednostki organizacyjnej/ część V

Kod komórki organizacyjnej/ część VII

Kod organu rejestrowego (dla praktyki lekarskiej)

II. Dane osoby, u której wystąpił NOP

Imię i nazwisko

Data urodzenia

PESEL

Rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość

Adres zamieszkania

Ulica

Miejscowość

Numer telefonu

Nr domu /mieszkania

Kod pocztowy

III. Informacje o szczepieniu

Szczepionka przeciw

☐ Błonica	☐ Cholera	☐ Covid-19	☐ Duszniczy	☐ Gruźlica (BCG)	☐ Grypa
☐ Hib typu b	☐ Kiszczkowe zapalenie mózgu	☐ Krztusiec	☐ Ludzki wirus brodawczaka (HPV)	☐ Meningokoki	☐ Odra
☐ Ospa wietrzna	☐ Pneumokoki	☐ Poliomyelitis	☐ Rotawirusy	☐ Różyczka	☐ Świnka
☐ Tęžec	☐ Wścieklizna	☐ WZW typu A	☐ WZW typu B	☐ Żółta gorączka	

Inna (jaka?)

Data i godzina wystąpienia odczynu

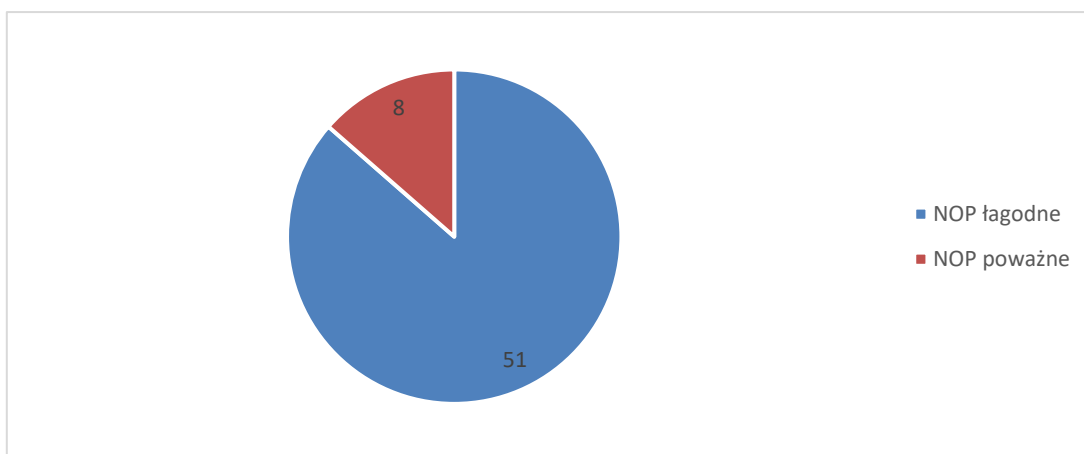
dd / mm / rrrr

godz : min

Rys. 4. Wzór Karty zgłoszenia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).

W 2021 roku rejestr PPIS w Rzeszowie obejmuje 59 zgłoszeń niepożądanych odczynów po szczepieniach (przeciwko innym chorobom niż COVID-19) wykonanych w podmiotach leczniczych na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

W 27 przypadkach podczas sesji szczepiennej wśród dzieci i młodzieży (nie brano pod uwagę szczepień p/ko Covid-19) podano więcej niż jeden preparat, a uogólniona niepożądana reakcja organizmu nie pozwoliła na określenie, po której szczepionce wystąpił NOP.

Wyk. 7. Liczba NOP w 2021 r. po szczepieniach innych niż p/COVID-19 wg rodzaju.

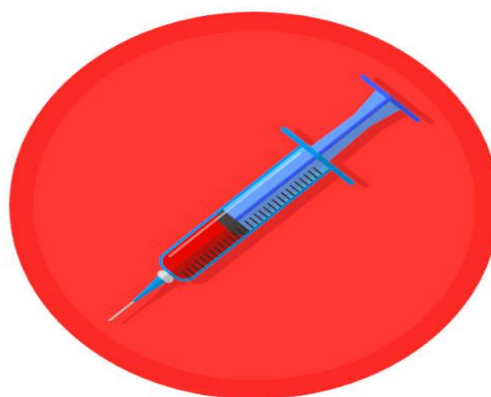
Tab. 7. Niepożądane odczyny poszczepienne poważne po szczepieniach innych niż p/COVID-19 zarejestrowane przez PPIS w Rzeszowie w 2021 roku.

Podany/-e preparat/ -y szczepionkowy /-e	Liczba NOP	Charakterystyka objawów
Rotateg - przeciwko rotawirusom, DTP - przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, Act – Hib - przeciwko Haemophilus influenzae, Imovax Polio - przeciwko poliomyelitis.	1	Zaczerwienienie i stwardnienie sutka prawego (ropień). Kilukrotne wymioty. Podczas badania brzucha dziecko niespokojne, bólowo reagowało na palpację po stronie lewej;
Hexacima - przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae oraz WZW typu B, Synflorix - przeciwko pneumokokom.	1	Epizod zwiótczenia, zblednięcia, reaktywności. Utrzymywała się zmiana zachowania (bardziej apatyczny);
DTP - przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, Act Hib - przeciwko Haemophilus influenzae, Imovax Polio - przeciwko poliomyelitis.	1	Obrzęk, zaczerwienienie, rumień, ocieplenie w okolicy uda lewego;
INFANRIX HEXA - przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae oraz WZW typu B, Prevenar 13 - przeciwko pneumokokom	1	Po szczepieniu - epizody drgawkowe, bez gorączki - włączono leczenie przeciwdrgawkowe;
BCG a 10 – przeciwko gruźlicy.	1	Powiększenie węzła chłonnego;
Euvax b 0,5 ml - przeciwko WZW typu B.	1	Uogólniona nasilająca się pokrzywka, zmiany nasilające się na twarzy;
Tetraxim - przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, MMR Vax Pro - przeciwko odrze, śwince, różyczce.	1	Gorączka, bóle głowy, mięśni, osłabienie, gardło zaczerwienione z drobnogrudkowymi wykwitami czerwonej barwy na prawym migdałku;
MMR Vax Pro - przeciwko odrze, śwince, różyczce, Synflorix - przeciwko pneumokokom.	1	Gorączka, drgawki gorączkowe, utrata przytomności.

Łagodne odczyny poszczepienne w postaci lekkich objawów miejscowych lub ogólnoustrojowych występowały sporadycznie po podaniu różnego rodzaju preparatów szczepionkowych. Na podstawie analizy zgłoszeń można stwierdzić, że nie ma preparatów po których podaniu występuje ponadnormatywna i niepokojąca liczba niepożądanych odczynów. Podanie każdego preparatu może wywołać łagodne objawy chorobowe, których opis znajduje się w karcie charakterystyki produktu leczniczego. Natomiast poważne odczyny poszczepienne w stosunku do liczby podanych dawek szczepionek stanowią bardzo niewielki odsetek, a ich występowanie nie może być z pewnością argumentem do zaniechania szczepień.

Każde zgłoszenie niepożądanego odczynu poszczepiennego jest w Oddziale Epidemiologii analizowane, opracowywane i jeśli nie jest wprowadzone do systemu teleinformatycznego przez lekarza i felczera to pracownik PSSE w Rzeszowie wprowadza informacje do systemu elektronicznego SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz.U. 2021, poz. 13) obowiązujące od 01.01.2021 r. określa konieczność przesyłania niepożądanych odczynów poszczepiennych przez lekarza lub felczera w postaci elektronicznej.

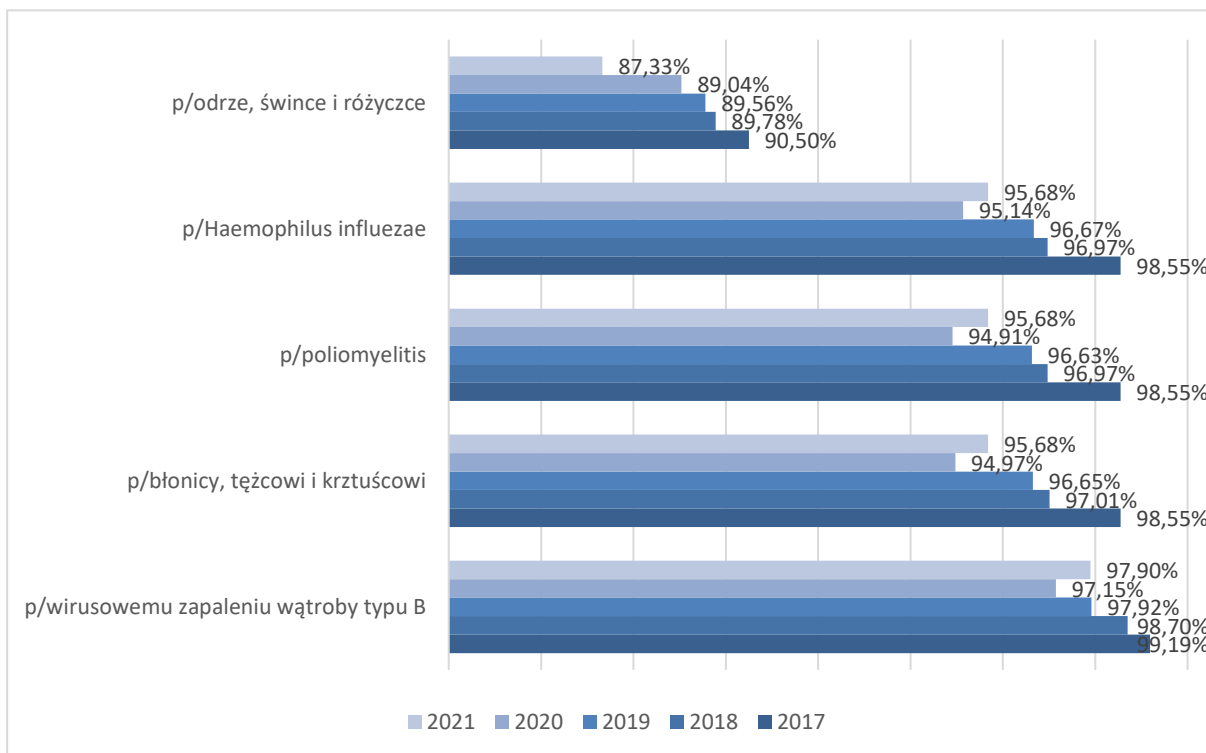
**Niepożądane
Odczyny
Poszczepienne**

1.3.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży

Analiza stanu uodpornienia dzieci z terenu Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego, będących w 3 roku życia, biorąc pod uwagę ostatnie dwa lata, pokazuje, że pomimo trwania pandemii COVID-19 i wynikających z tego trudności przed jakimi stoją lekarze i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, wyszczepialność populacji dzieci w stosunku do ubiegłego roku wzrosła w przypadku większości chorób zakaźnych.

Jednakże biorąc pod uwagę lata sprzed pandemii COVID-19, niepokoi fakt, że stan uodpornienia dzieci sukcesywnie spada w przypadku każdej choroby zakaźnej objętej szczepieniem. Wpływ na to ma duża aktywność środowisk antyszczepionkowych szerzących dezinformację i szkodliwe mity na temat szczepień.

Wyk. 8. Poziom wszczepialności p/wybranym chorobom zakaźnym dzieci w 3 roku życia na przełomie 2017-2021.

Analiza stanu uodpornienia pokazuje, jak niezbędne jest prowadzenie długofalowych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do opiekunów dzieci, aby podnieść ich świadomość w zakresie korzyści, jakie dają szczepienia ochronne i zagrożeń płynących z braku odporności wykształconej przez szczepionki. Pandemia COVID-19 przypomniała nam, że choroby zakaźne istnieją i mogą być dla nas oraz naszych najbliższych realnym zagrożeniem, a szczepienia ochronne są jednym z największych dobrodziejstw ludzkości.

II. ODDZIAŁ HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Zasadniczym celem działania Oddziału Higieny Żywności i Żywienia jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków produkowanych i wprowadzanych do obrotu. Realizowany jest on poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań higieniczno-sanitarnych oraz pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę zagrożeń na danym terenie. Działania podejmowane w ramach nadzoru dotyczyły:

- a) oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- b) oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu;
- c) monitorowania wycofanej z obrotu żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX);
- d) realizacji zamierzeń zaplanowanych w przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

Na koniec 2021 r. w ewidencji obiektów Oddziału Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie znajdowało się 3695 zakładów

żywnościowo-żywnościowych, usytuowanych w obrębie miasta Rzeszowa oraz powiatu rzeszowskiego, z czego 1276 obiektów zostało skontrolowanych. Stanowi to ok. 35 % obiektów znajdujących się w ewidencji. Kontrole te zostały przeprowadzone zgodnie z ustalonym rocznym harmonogramem.

W procesie planowania kontroli na rok 2021 zostały uwzględnione zagadnienia takie jak:

- ocenę potencjalnego ryzyka na jakie może być narażona żywność w procesie produkcji lub w obrocie;
- rodzaj produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, w tym ocena jakości zdrowotnej żywności (wyniki badań producenta przeprowadzane w ramach kontroli wewnętrznej jak również wyniki badań próbek pobranych w ramach urzędowych kontroli żywności i monitoringu);
- rodzaj prowadzonej działalności (produkcja żywności, żywienie zbiorowe, obrót);
- znaczenie zakładu oraz zasięg produkcji (liczba konsumentów, znaczenie lokalne, regionalne, przeznaczenie żywności produkowanej, np. dla wrażliwych grup konsumentów);
- strukturę i stan sanitarno-techniczny zakładu;
- ocenę stanu sanitarnego jaką uzyskał zakład w roku poprzednim;
- podjęte w roku poprzednim działania represyjne (mandaty, decyzje);
- przedmiot prowadzonych postępowań administracyjnych, w tym wykonanie obowiązków nałożonych w decyzji, a przede wszystkim terminowość usuwania niezgodności;
- prawidłowość funkcjonowania kontroli wewnętrznej w nadzorowanych zakładach;
- sygnały i interwencje zgłaszane przez konsumentów.

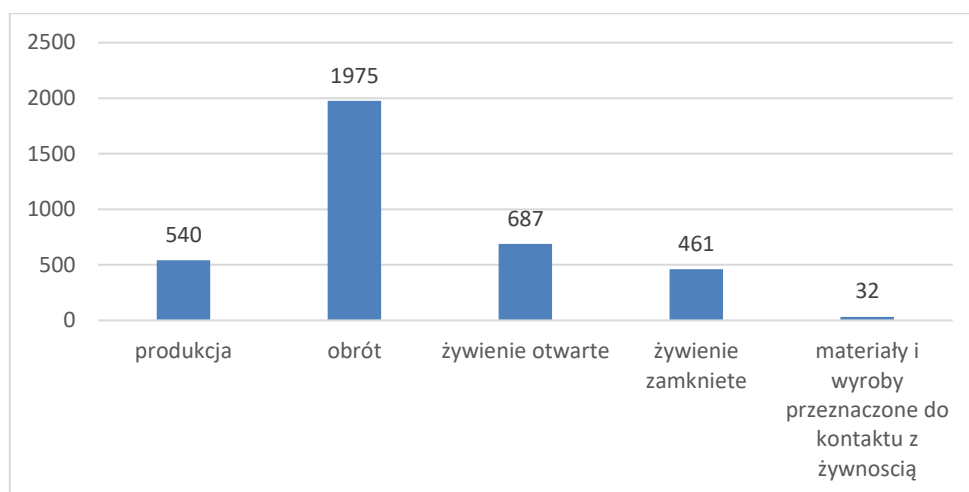
W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono również kontrole nieuwzględnione w planie. W 2021 r. ich suma wyniosła 741.

Kontrole pozaplanowe to:

- kontrole na wniosek strony,
- kontrole interwencyjne w związku z sygnałami dotyczącymi nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówek,
- kontrole sprawdzające wykonanie wydanych decyzji administracyjnych,
- kontrole tematyczne związane z pobieraniem próbek do badań laboratoryjnych,
- kontrole zadaniowe, np. w ramach tzw. „akcji lato”,
- kontrole w związku z poleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego,
- kontrole w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF).

W roku sprawozdawczym w Oddziale Higieny Żywności i Żywienia:

- przeprowadzono 1099 kontroli sanitarnych (nie licząc kontroli żywnościowych w ramach tzw. kontroli covidowych), w tym 97 kontroli interwencyjnych,
- zatwierdzono 179 nowych zakładów,
- wydano 60 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, wycofanie z obrotu środka spożywczego wprowadzanego do obrotu po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- nałożono 45 mandatów karnych, na łączną kwotę 8500 zł,
- skierowano 7 wniosków o ukaranie podmiotów odpowiedzialnych za nieprzestrzeganie przepisów prawa o nałożenie kar pieniężnych przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Wyk. 9. Liczba obiektów znajdujących się w ewidencji w 2021 r. na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

2.1. Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów

a) Zakłady produkcji żywności

W roku 2021 na terenie miasta Rzeszowa oraz powiatu rzeszowskiego w ewidencji znajdowało się 540 zakładów produkcji żywności, m.in:

- 16 wytwórni lodów,
- 42 automaty do lodów,
- 41 piekarni,
- 52 ciastkarnie,
- 16 zakładów garmazeryjnych,
- 2 browary i słodownie,
- 4 wytwórnie suplementów diety,
- 1 wytwórnia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego,
- 2 wytwórnie makaronów,
- 364 innych wytwórni żywności.

Wśród największych z nadzorowanych zakładów wymienić należy:

- ICN Polfa Rzeszów w kooperacji z Valeant, ul. Przemysłowa 2 – założony w 1951 roku producent farmaceutyków,
- Sanofi-Aventis, Rzeszów, ul. Lubelska 52 – centrum dystrybucji i linia produkcyjna, działająca na bazie założonej w 1988 grupy Comindex, przekształconej następnie w Biocom Rzeszów (1994), połączoną z Sanofi w 1996 r.,
- Koral, Rzeszów, ul. Trembeckiego 9 – przedsiębiorstwo produkcji lodów,
- Makarony Polskie, Rzeszów, ul. Podkarpacka 15 – założona w latach 90. spółka akcyjna zajmująca się produkcją makaronów,
- Nestle, Rzeszów, ul. gen. Maczka 1 – producent przetworów spożywczych przeznaczonych dla małych dzieci.

Zakład Nestle w Rzeszowie jest jednym z siedmiu zakładów zlokalizowanych na terenie Polski. Produkowane są w nim wyroby przeznaczone dla niemowląt i małych dzieci. Rocznie z linii produkcyjnej fabryki w Rzeszowie schodzi ponad 100 mln sztuk produktów. Około 34% całej produkcji jest przeznaczonych na eksport, m.in. do Rosji, Francji, Szwajcarii, Czech, Finlandii, na Ukrainę, a także Izraela. Codziennie w rzeszowskim zakładzie wytwarzanych jest prawie 90 ton produktów.

Zakład KORAL produkuje łącznie ponad 400 różnych rodzajów lodów, włączając w to lody gałkowe dla sektora gastronomicznego. Asortyment marki to: lody impulsowe na patyku, w rożku oraz kubkach, lody rodzinne oraz lody na gałki dla sektora HoReCa. Sztandarowe i najbardziej rozpoznawalne produkty marki to: Lody koktajlowe, Lody Ekipa, Grand, Grand Gold, Solo, Rożek, Oskar, Świderek, Kostka śnieżna, Rolady lodowe. Marka Bracia Koral to produkty na bazie śmietanki i naturalnych dodatków: Lody jak dawniej sprzedawane w opakowaniach rodzinnych, w rożku, waflu oraz seria Smaki Dzieciństwa w słoiczkach.

Rys. 5. Lody „EKIPY” produkowane w zakładzie Koral w Rzeszowie.

Na terenie Rzeszowa oraz powiatu rzeszowskiego znajduje się cztery zakłady produkujące suplementy diety, dwa największe z nich to: ICN POLFA RZESZÓW w Rzeszowie, ul. Przemysłowa 2 oraz SANOFI AVENTIS w Rzeszowie, ul. Lubelska 52. Oba zakłady wyposażone są w nowoczesne urządzenia i linie technologiczne typowe dla produkcji tabletek czy kapsułek. Dzięki zastosowanym systemom jakości w przedmiotowych firmach zapewniona jest najwyższa jakość produktu na każdym etapie jego rozwoju, produkcji, magazynowania, dystrybucji i sprzedaży.

W ubiegłym roku skontrolowano 83 zakłady produkcyjne, co stanowi 15,4 % w stosunku do wykazanych w ewidencji.

Do największych zakładów znajdujących się na terenie powiatu rzeszowskiego należy wymienić:

- wytwórnię napojów bezalkoholowych Chmielnik Zdrój w Chmielniku 146,
- wytwórnię wód mineralnych Rzeszowianka w Borku Starym 333,
- zakład ALBATROS w Trzebusce 17a,
- zakład garmazeryjny JARO w Niechobrze 856 a,
- wytwórnię suplementów diety Fit Best Line w Tyczynie, ul. Rynek 15.

Wytwórnia napojów bezalkoholowych „Chmielnik Zdrój” w Chmielniku 146 jest dostawcą wody źródlanej, napoi niegazowanych oraz soków pod marką „Alfred”.

Fot. 3. Linia produkcyjna w zakładzie Chmielnik Zdrój w Chmielniku.

Wytwórnia wód mineralnych Rzeszowianka w Borku Starym 333, produkuje naturalną wodę mineralną w wersji niegazowanej, gazowanej czy lekko gazowanej. Na jej bazie powstaje ponadto bogaty asortyment gazowanych napojów smakowych w 13 rodzajach.

Ocena stanu sanitarnego podczas przeprowadzania kontroli w zakładach produkcyjnych obejmuje: stan techniczny, zaopatrzenie zakładu w wodę, higienę osobistą pracowników i orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych, higienę produkcji, w tym jakość surowców, sposoby postępowania w celu zapewnienia skutecznej ochrony zakładu przed szkodnikami, segregację żywności i ciągłość łańcucha chłodniczego, magazynowanie i dystrybucję. Ponadto sprawdzane jest także znakowanie środków spożywczych oraz całość dokumentacji dotyczącej zakładu.

W 2021 r. najczęściej stwierdzanymi niezgodnościami w przedmiotowej grupie obiektów był niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, urządzeń oraz wyposażenia. W związku z powyższym wydano 17 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu technicznego oraz w związku z uchybieniami sanitarnymi nałożono 3 mandaty na kwotę 500 zł. Skierowano także 1 wniosek o ukaranie do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

b) Zakłady obrotu żywnością

W tej kategorii zakładów znajdowało się 1975 obiektów, m.in.:

- 939 sklepów spożywczych, w tym 55 super- i hipermarketów,
- 133 kioski spożywcze,
- 184 magazyny hurtowe,
- 38 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 459 środków transportu,
- 222 innych obiektów obrotu żywnością.

W ubiegłym roku skontrolowano 688 obiektów, co stanowi 35 % w stosunku do wszystkich zakładów obrotu żywnością znajdujących się w rejestrze.

Najczęściej powtarzające się uchybienia, które były stwierdzane w trakcie kontroli to:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach,
- nieprzestrzeganie łańcucha chłodniczego przy obrocie środkami spożywczymi łatwo ulegającymi zepsuciu,
- brak środków myjących i dezynfekcyjnych,
- brak prawidłowej segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych,
- stwierdzenie w obrocie środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości, a także niewłaściwej jakości,
- nieprawidłowa sprzedaż i ekspozycja - żywność narażona na zanieczyszczenie (brak osłon zabezpieczających),
- nieudokumentowana (brak zapisów) lub nieskuteczna kontrola wewnętrzna,
- brak lub nieaktualne badania do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne w 26 przypadkach ukarano grzywną w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 4650 zł. Ponadto wydano 27 decyzji administracyjnych w celu wyegzekwowania poprawy stanu technicznego.

W 2021 r. w tej grupie obiektów skierowano 3 wnioski o ukaranie do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

c) Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

W tej kategorii zakładów na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego na koniec 2021 r. w ewidencji znajdowało się 687 obiektów, w tym 16 zakładów usług cateringowych. Wśród tych zakładów zostało skontrolowane 278 lokali, co stanowi 40 %.

W trakcie kontroli ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny i porządkowy (otoczenia zakładu, pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych i socjalnych, maszyn, urządzeń, środków transportu),
- pochodzenie środków spożywczych,
- warunki przechowywania (surowców, półproduktów, innych składników żywności),
- prawidłowość i skuteczność przeprowadzanych procesów mycia i dezynfekcji maszyn, urządzeń, sprzętu,
- warunki magazynowania i ekspedycji produktów gotowych,
- stan higieny i zdrowotności pracowników biorących udział w procesie produkcji lub obrocie żywnością,
- etykiety i sposoby znakowania,

- prowadzenie dokumentacji i zapisów dotyczących stosowania systemów kontroli wewnętrznej, w tym systemu HACCP oraz realizacji zasad GHP,
- sposób postępowania z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii 3.

Fot. 4. Wnętrze nowopowstałej w 2021 r. restauracji ESENCJA w Rzeszowie, ul. Rynek 13-14.

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzonych w tej grupie obiektów najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były:

- nieprawidłowy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń zakładów,
- zniszczony i brudny sprzęt pozostający w kontakcie z żywnością,
- niewłaściwe zabezpieczenie zakładu przeciw owadom,
- artykuły spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej
- brak zapisów w ramach obowiązujących systemów GMP i HACCP,
- brak aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych
- niedostosowanie zakresu produkcji do możliwości technicznych w zakładzie.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne w 16 przypadkach karano grzywną w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 3350 zł. Ponadto wydano 11 decyzji administracyjnych w celu wyegzekwowania poprawy stanu technicznego w zakładach.

d) Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W tej kategorii zakładów w ubiegłym roku znajdowało się 461 obiektów, m.in.:

- stołówki pracownicze,
- bufety przy zakładach pracy,
- bloki żywienia w szpitalach, w tym w systemie cateringowym,
- kuchnie niemowlęce,
- bloki żywienia w domach opieki społecznej,
- bloki żywienia w żłobkach,
- stołówki w szkołach i przedszkolach, w tym żywienie w systemie cateringowym.

Ocena stanu sanitarnego podczas kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego obejmuje obszary tożsame z zakładami żywienia zbiorowego otwartego.

Na terenie miasta Rzeszów funkcjonuje 17 ośrodków lecznictwa, które prowadzą żywienie pacjentów. Produkcja posiłków w kuchniach własnych prowadzona jest w: Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 1 w Rzeszowie, ul. Chopina 2, Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 2 w Rzeszowie, ul. Lwowska 60, Szpitalu Miejskim w Rzeszowie, ul. Rycerska 4, Hospicjum dla Dzieci w Rzeszowie, ul. Lwowska 132, Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej „Sanatorium” w Górnicy, ul. Rzeszowska 5 oraz Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej LEŚNIÓWKA w Turzy.

Fot. 5. Budynek Domu Spokojnej starości LEŚNIÓWKA w Turzy.

W pozostałych nadzorowanych zakładach leczenia tj.

- Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Rzeszowie, ul. Rycerska 2,
- Zakład Opiekuńczo – Lecznicy w Rzeszowie, ul. Lubelska 6,
- Oddział Paliatywny Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie, ul. Poniatowskiego 4,
- Szpital Specjalistyczny PROFAMILIA w Rzeszowie, ul. Witolda 6B,
- Rzeszowskie Centrum Chirurgii Naczyniowej i Ewaskularnej w Rzeszowie, ul. Ks. Jałowego 10,
- Ośrodek Chirurgii Oka prof. Zagórskiego Sp. z o.o. Rzeszów ul. Moniuszki 8
- Klinika Kardiologii Zabiegowej w Rzeszowie, ul. Anny Jagiellonki 17,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej BLUMED w Rzeszowie, ul. Kujawska 5
- Szpital Specjalistyczny im. Świętej Rodziny w Rudnej Małej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Rzeszowie, ul. Krakowska 16;

prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym.

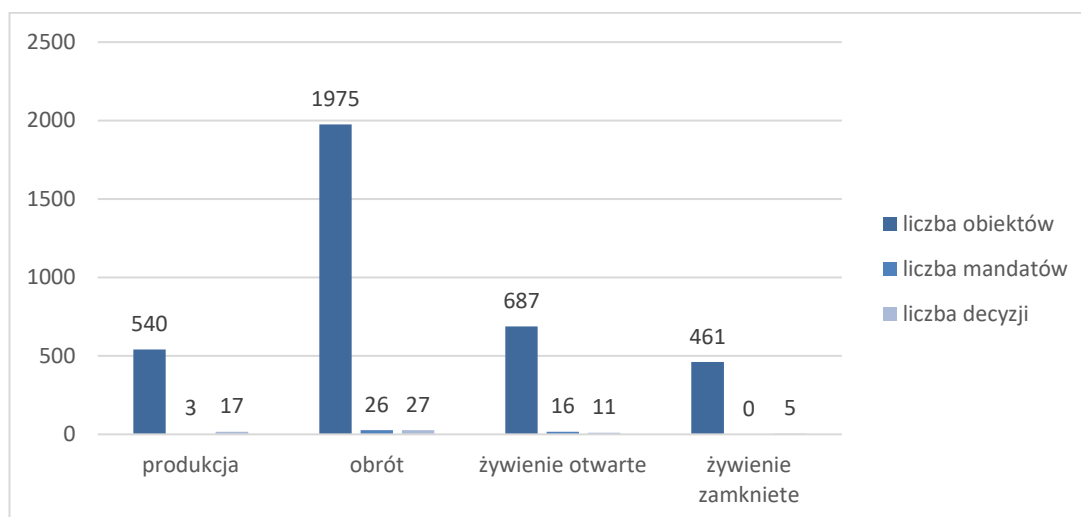
W tych obiektach w 2021 r. przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dot. wymagań higieniczno-sanitarnych – nieprawidłowe warunki przechowywania w magazynie warzyw, powodująca szybsze psucie się warzyw oraz w magazynie z chłodniami, stanowiące ryzyko, zniszczone meble w kuchence oddziałowej, zniszczone blaty robocze w kuchence oddziałowej, niesprawny wózek beमारowy wózek beमारowy w kuchence oddziałowej. W związku z powyższym została wydana decyzja administracyjna nakazująca usunięcie ww. uchybień.

Ponadto w 2021 r. pobrano 2 próbki obiadów do badań laboratoryjnych w zakresie zawartości kalorycznej i składników odżywczych.

Tab. 8. Zestawienie dot. obiektów leczniczych pod nadzorem Oddziału Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Rzeszowie.

Lp.	Zakłady	Liczba zakładów				Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów /na kwotę
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Z nieprawidłowościami			
				dot. wymagań higieniczno-sanitarnych	dot. żywienia pacjentów		
1.	Szpital z żywieniem we własnym zakresie	7	4	1	0	1 (dec. techniczna)	0
2.	Szpital z żywieniem w systemie cateringowym	10	4	0	0	0	0

W sumie w ubiegłym roku skontrolowano 224 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, co stanowi 49 % w stosunku do wykazanych w ewidencji. W 2021 roku wydano 5 decyzji administracyjnych, mających na celu wyegzekwowanie poprawy stanu technicznego w zakładach.

Wyk. 10. Liczba obiektów, liczba nałożonych mandatów karnych oraz wydanych decyzji administracyjnych w 2021 r. na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

2.2. Nadzór nad wytwórniami i zakładami wprowadzającymi do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością

W Rzeszowie i w powiecie rzeszowskim znajduje się 12 zakładów wytwarzających materiały i wyroby do kontaktu z żywnością. Zakłady te prowadzą działalność w zakresie:

- produkcji opakowań do żywności typu woreczki foliowe, opakowania z papieru i tektury,
- wykrawania i konfekcjonowania chusteczek gastronomicznych, papieru śniadaniowego i opakowaniowego,
- produkcji obudów do maszynek do mięsa oraz szatkownic,
- produkcji zespołów mielących w maszynkach do mięsa oraz produkcji części do krajalnic,
- produkcji wyrobów metalowych do kontaktu z żywnością,
- produkcji elektronicznego sprzętu gospodarstwa domowego.

W 2021 r. nie skontrolowano żadnej wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

2.3. Nadzór nad zakładami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami

W tej kategorii w ewidencji w 2021 r. ujęto 27 obiektów, w tym:

- 10 zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki,
- 17 obiektów obrotu kosmetykami.

Największymi firmami na terenie Rzeszowa produkującymi kosmetyki są Sanofi Aventis oraz Sylveco. Zakład Sanofi-Aventis specjalizuje się w produkcji dermokosmetyków. Są to preparaty marki Emolium oraz Iwostin.

Rys. 6. Dermokosmetyki Emolium i Iwostin.

Zakład produkcji kosmetyków Sylveco produkuje kosmetyki pod następującymi markami: Aloesove, Biolaven, Duetus, Oleiq, Rosadia, Sylveco, Sylveco dla dzieci, Sylveco wow, Vianek, Zieko, Feedskin.

Rys. 7. Kosmetyki marki Sylveco „WOW” dedykowane nastolatkom.

W ubiegłym roku przeprowadzono 1 kontrolę w wytwórni kosmetyków. W związku z powyższą kontrolą została wydana decyzja administracyjna na oznakowanie wytwarzanych produktów kosmetycznych zgodnie z wymogami prawa kosmetycznego (dot. dwóch produktów). Przeprowadzono również 2 kontrole w zakładach obrotu kosmetykami, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto pobrano do badań laboratoryjnych 15 próbek produktów kosmetycznych – próbki niekwestionowane.

2.4. Nadzór nad importowanymi i eksportowanymi środkami spożywczymi i materiałami do kontaktu z żywnością

W 2021 r. przeprowadzono 63 kontrole sanitarne, w trakcie których oceniono 208 partii produktów środków spożywczych oraz 8 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W czasie kontroli dokonano przeglądu i oceny dokumentacji przewozowej (w tym dotyczącej jakości zdrowotnej sprowadzanych artykułów), oględzin importowanych partii towarów oraz warunków transportu, oględzin środków transportu.

Wydano 66 świadectw o braku zastrzeżeń do jakości zdrowotnej.

Świadectwa wydawano na podstawie przedłożonej dokumentacji dotyczącej jakości zdrowotnej (certyfikatów zdrowia władz sanitarnych z kraju producenta, wyników badań laboratoriów PIS, świadectw i wyników analiz producentów, oględzin partii towarów, oceny warunków transportu).

W ww. okresie importerzy sprowadzili środki spożywcze z: RPA, Tajlandii, USA, Argentyny, Turcji, Chile, Indonezji, Kostaryki, Chin, Malezji, Mołdawii, Peru, Wietnamu, Gruzji, Iranu, Białorusi.

Środki spożywcze pochodzące z UE nie podlegają kontroli granicznej.

2.5. Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu

Nadzór nad jakością środków spożywczych sprawowany jest poprzez systematyczną kontrolę jakości zdrowotnej produktów wprowadzanych do obrotu. W 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu 380 próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Były to działania wynikające z realizacji ogólnego planu poboru próbek określonego przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na podstawie wskazań Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w przypadku podejrzenia niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych i interwencji od konsumentów wpływających do PSSE.

Najczęściej wykonywane badania żywności dotyczą oceny zanieczyszczeń mikrobiologicznych, obecności metali ciężkich, pozostałości pestycydów, mykotoksyn oraz badań w kierunku organoleptyki.

Ogólnie z pobranych 380 próbek zakwestionowana została 1 próbka. Produkt zakwestionowany to „Bukiet warzyw z łososiem w sosie pomidorowym” – stwierdzono przekroczoną zawartość furanu. Utworzono powiadomienie RASFF.

Na podstawie prowadzonych badań żywności produkowanej i oferowanej do sprzedaży wynika, że jakość zdrowotna produktów spożywczych, jest bardzo dobra.

2.6. Działania podejmowane w związku z interwencjami konsumentów

Interwencje do Oddziału Higieny Żywności i Żywienia zostały zgłaszane telefonicznie, pisemnie lub osobiście. Wśród zgłaszanych skarg dominowały zgłoszenia anonimowe.

W 2021 r. na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego przeprowadzono 97 kontroli interwencyjnych, w tym:

- 80 interwencji w zakładach obrotu żywnością,
- 14 w zakładach żywienia zbiorowego, w tym 5 w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 3 w zakładach produkcji żywności.

Kontrole w przedmiotowych zakładach potwierdziły zasadność 33 zgłoszeń.

Interwencje dotyczyły przede wszystkim nieprawidłowego stanu technicznego i sanitarnego obiektów, wprowadzania do obrotu żywności niewłaściwej jakości zdrowotnej, po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, a także występowania dolegliwości po spożyciu posiłków w zakładach żywieniowych.

2.7. Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi oraz mediami

W roku 2021 Oddział Higieny Żywności i Żywienia uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności współpracował na mocy stosownych porozumień z:

- Inspekcją Weterynaryjną,
- Inspekcją Farmaceutyczną,
- Inspekcją Handlową,
- Państwową Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych,
- Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami prowadzono m.in. wspólne działania nadzоровe w podległych obiektach, wymieniano listy obiektów nadzorowanych przez poszczególne inspekcje, przekazywano wyniki badań kwestionowanych produktów lub zawierających uwagi do znakowania oraz informacje dotyczące naruszeń przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie na swojej stronie internetowej na bieżąco informował o zagrożeniach związanych z bezpieczeństwem żywności przekazując m.in. ostrzeżenia publiczne dotyczące żywności. Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Rzeszowie dostępne są również najnowsze informacje ważne dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (aktualności, ogłoszenia, komunikaty) oraz adres poczty elektronicznej i numer telefonu alarmowego, na które petenci mogą bezpośrednio kierować swoje interwencje, wnioski i zapytania. Wszystkie takie kwestie są rozpatrywane w taki sam sposób jak sprawy przesyłane w formie papierowej

2.8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) to europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach obowiązujący we wszystkich krajach Unii, państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także w krajach trzecich i organizacji międzynarodowych po podpisaniu umów o wzajemności i poufności. Struktura RASFF zbudowana jest na zasadzie sieci. Każdy kraj uczestniczący w systemie ma na swoim terenie krajowy punkt kontaktowy mający łączność z centralnym punktem. Każdy punkt ma własną skrzynkę poczty e-mail. Kraj uczestniczący w systemie jest zobowiązany do natychmiastowego wysłania informacji o zagrożeniu do centralnego punktu kontrolnego. Wysłane dane są weryfikowane przez Komisję RASFF, a następnie tworzony jest dokument posiadający: stronę

główną zawierającą typ powiadomienia i potencjalnego zagrożenia, powiadomienie w oryginalnej wersji językowej wraz z tłumaczeniem na język angielski, dołączone, dokumenty (np. certyfikaty, raporty z badań) i kod identyfikacyjny.

W roku 2021 otrzymano w sumie 347 powiadomień w ramach systemu RASFF, w tym 107 powiadomień alarmowych, 62 informacyjne, 176 do wiadomości oraz 1 powiadomienie o niezgodności oraz 1 o fałszowaniu żywności.

System RAPEX to Wspólnotowy System Szybkiej Informacji (RAPEX), działający na obszarze Jednolitego Rynku Unii Europejskiej, którego celem jest szybka wymiana informacji między Komisją Europejską a państwami członkowskimi UE na temat produktów nieżywnościowych mogących stanowić zagrożenie dla konsumentów, a także na temat środków podjętych przez poszczególne państwa wspólnoty, mających na celu wyeliminowanie zagrożenia dla konsumentów przez ograniczenie lub zakaz wprowadzania danego produktu na rynek. Wymiana informacji następuje za pośrednictwem Narodowych Punktów Kontaktowych.

W 2021 r. w Oddziale Higieny Żywności i Żywienia podejmowano działania w związku z 2 powiadomieniami RAPEX.

2.9. Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych

2.9.1. Działania dotyczące wzmożonego nadzoru sanitarnego w okresie wycieczek letnich – tzw. „akcja lato”

W sezonie letnim, tj. od maja do sierpnia 2021 r. wzmożono nadzór w zakładach żywnościowo-żywnościowych atrakcyjnych turystycznie, bądź znajdujących się na trasach turystycznych. W celu większej skuteczności kontroli czynności przeprowadzane były poza

godzinami pracy urzędu lub w dni zwyczajowo wolne od pracy. W 2021 r. przeprowadzono w sumie 39 kontroli sanitarnych. W związku z podjętymi czynnościami nałożono 2 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 200 zł. Najczęściej stwierdzanym uchybieniem był brak czystości w pomieszczeniach zakładu.

Tab. 9. Porównanie dot. przeprowadzonych kontroli w ramach „akcji lato” w 2019 r., 2020 r. i 2021 r.

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba kontroli: w tym	94	28	39
Restauracje	23	9	14
Bary	9	1	2
Zakłady małej gastronomii	9	8	14
Wytwórnice ciast i lodów	0	0	0
Automaty do produkcji lodów	6	2	3
Inne („ogródki letnie”, sklepy)	47	8	6
Liczba decyzji	10	0	0
Liczba wydanych decyzji o unieruchomieniu zakładów	1	0	0
Liczba mandatów karnych	8/1600 zł	6/1300 zł	2/200 zł
Liczba spraw z art. 103 ustawy o bezp. żywności i żywienia skierowanych do PPWIS	1	0	0

2.9.2. Działania podejmowane w ramach sprzedaży grzybów świeżych i suszonych

Wzorem lat ubiegłych prowadzono wzmożone czynności nadzоровe i profilaktyczne w miejscach obrotu grzybami dzikorosnącymi lub ich przetworami. Działania podejmowane w ramach urzędowej kontroli żywności miały na celu przede wszystkim sprawdzenie czy przestrzegane są wymagania rozporządzenia dot. grzybów dopuszczonych do obrotu lub produkcji przetworów grzybowych, środków spożywczych zawierających grzyby oraz uprawnień klasyfikatora grzybów i grzyboznawcy. Ustalono, że osoby zarządzające targowiskami posiadają uprawnienia klasyfikatora grzybów świeżych i codziennie w godzinach porannych dokonują oceny grzybów oraz wystawiają stosowny atest.

W celu uniknięcia zatruc grzybami w sezonie grzybowym w 2021 r. dyżury pełnili klasyfikatorzy zatrudnieni w Inspekcji, którzy udzielali osobom zainteresowanym porad

w zakresie przynależności gatunkowej grzybów świeżych, rosnących w warunkach naturalnych, zbieranych na potrzeby własne. W 2021 r. dokonano 2 konsultacji w PSSE w Rzeszowie, w trakcie których zostały ocenione gatunki: czubajka kania, borowik korzenisty, podgrzybek brunatny, borowik szlachetny, maślak zwyczajny, lejkowiec dęty, mleczaj rydz.

Dodatkowo pracownicy PSSE w Rzeszowie brali czynny udział w wydarzeniach edukacyjno-szkoleniowych w zakresie dotyczącym wiedzy na temat grzybów oraz zasad ich zbierania – na pikniku Moc Odkrywców organizowanym przez Politechnikę Rzeszowską a także na pikniku Nauki EKSPLOKACJE 2021 przygotowanym przez Uniwersytet Rzeszowski.

2.9.3. Działania podejmowane ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń

Afrykański pomór świń (African Swine Fever, ASF) znajduje się na liście chorób Międzynarodowego Urzędu ds. Zdrowia Zwierząt (World Organisation for Animal Health, OIE) podlegających obowiązkowi zgłaszania i urzędowego zwalczania. Jest to wyjątkowo groźna, nieuleczalna, wysoce zakaźna i zaraźliwa wirusowa choroba świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Rezerwuarem wirusa mogą być dziki europejskie, dzikie świnie afrykańskie (bush pigs), guźce (wart hogs) oraz kleszcze z gatunku Ornithodoros. Pozostałe gatunki zwierząt są na zakażenie wirusem i Asfivirus (ASFV) niewrażliwe.

Postępowanie przy podejrzeniu ASF reguluje ustawodawstwo krajowe i unijne. Dotychczas nie opracowano szczepionki przeciw ASF. Aktualnie zwalczanie choroby odbywa się wyłącznie metodami administracyjnymi poprzez wybijanie zwierząt chorych oraz znajdujących się w strefie zapowietrzonej. Ponadto niezbędny jest niezwykle ścisły nadzór nad przejściami granicznymi, w portach i na lotniskach. Należy również konfiskować i unieszkodliwiać żywność oraz odpadki pokonsumpcyjne w samolotach, statkach i wagonach restauracyjnych oraz żywność

przewożoną przez wschodnią granicę w bagażu podróżnych oraz bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania zlewek kuchennych w żywieniu świń. Ze względu na przypadki nielegalnych i negatywnych praktyk i czynności w zakresie przemieszczania świń, mięsa wieprzowego i innych produktów pozyskanych od świń podjęto współpracę z Inspekcją Weterynaryjną, w celu wykrycia i eliminacji procederu wprowadzania do obrotu mięsa niewiadomego pochodzenia, w szczególności dziczyzny.

W 2021 r. wpłynęło jedno zgłoszenie dot. stwierdzenia wyniku dodatniego w kierunku ASF w zakładzie produkcji mięsnej – podjęto czynności celem wyeliminowania produktów, wyprodukowanych z zakwestionowanego mięsa z obrotu z terenu Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. Ponadto w 2021r. przeprowadzono 311 kontroli, w trakcie których sprawdzano pochodzenie mięsa, w szczególności dziczyzny oraz zagospodarowanie odpadów kat. 3.

2.9.4. Działania podejmowane w ramach produkcji pierwotnej

Na terenie powiatu rzeszowskiego znajduje się 292 zakłady produkcji pierwotnej i 3 punkty skupu. Niniejsi producenci pierwotni zajmują się głównie produkcją owoców miękkich (maliny, truskawki, borówki amerykańskiej, porzeczki), warzyw (sałaty, rzodkiewki, pomidorów, ogórków, fasolki szparagowej, kapusty), zbóż, rzepaku, ziemniaków.

W 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki, w tym 2 warzyw liściastych i 1 zbóż w kierunku obecności azotanów i azotynów, w przypadku warzyw liściastych i pestycydów w kierunku zbóż. Powyższe próbki nie zostały zakwestionowane.

Z dniem 1 stycznia 2017 roku weszły w życie przepisy Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz.U.poz.1961).

W ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) rolnicy mogą sprzedawać żywność wyprodukowaną we własnym gospodarstwie. Zainteresowani tego typu sprzedażą zobowiązani

są do urzędowej rejestracji na najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności.

Wniosek w formie pisemnej należy złożyć odpowiednio:

1. do Powiatowego Lekarza Weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności – w przypadku zamiaru sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego lub produktów zawierających zarówno produkty zwierzęce jak i roślinne (tzw. żywność złożona);
2. do Powiatowego Inspektora Sanitarnego właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności – w przypadku zamiaru sprzedaży żywności pochodzenia niezwierzęcego.

Ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu ma stanowić co najmniej 50% składu tego produktu, z wyłączeniem wody. Rolnicy sprzedający żywność wyprodukowaną we własnym gospodarstwie przy wykorzystaniu pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszalne (np. przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej) zobowiązani są do spełnienia wymagań rozporządzenia (WE) nr 852/2004 parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych, określonych w załączniku II w rozdziale III (uproszczone wymagania higieniczne).

W 2021 r. zarejestrowano 1 osobę prowadzącą działalność w Ramach Rolniczego Handlu Detalicznego.

III. ODDZIAŁ HIGIENY PRACY

Do zadań Oddziału Higieny Pracy w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

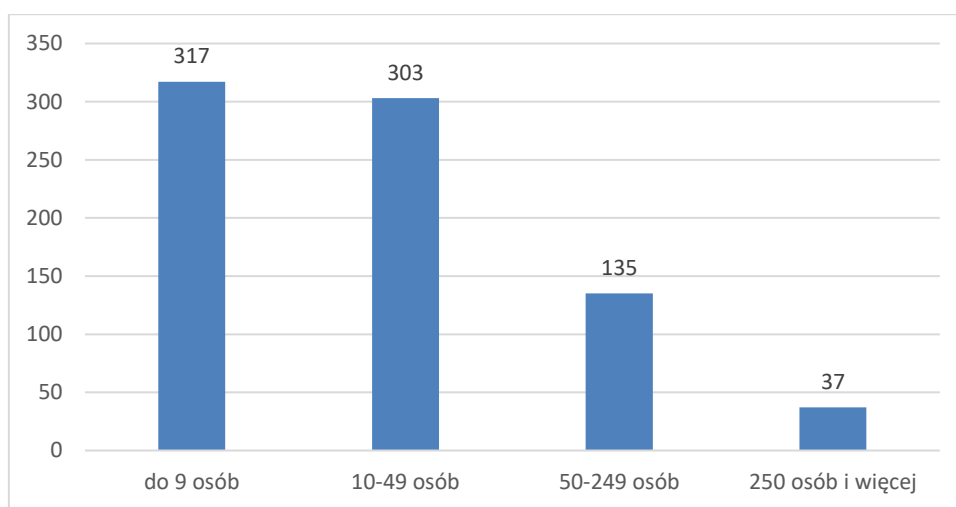
Rys. 8. Przykładowe znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej.

Działalność kontrolna obejmuje również zagadnienia dotyczące m.in. nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, detergentami, prekursorami narkotyków grupy 2 i 3, produktami biobójczymi, czynnikami biologicznymi i rakotwórczymi występującymi w środowisku pracy oraz realizacji zakazu wprowadzania do obrotu produktów co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi.

Zgodnie z wytycznymi GIS (Głównego Inspektora Sanitarnego) na 2021 rok, nadzór w dziedzinie higieny pracy był prowadzony głównie w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy, postępowań administracyjnych dotyczących chorób zawodowych, nadzoru nad warunkami pracy oraz wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami, przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, nadzoru nad produktami biobójczymi i detergentami oraz prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. Sprawowanie skutecznego nadzoru w zakresie egzekwowania przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz prowadzenie działań administracyjnoprawnych w trybie obowiązujących przepisów mających na celu wyeliminowanie tych produktów.

W 2021 roku w ewidencji obiektów na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego pozostających pod nadzorem Oddziału Higieny Pracy były 792 zakłady, z których skontrolowano 178 zakładów, zatrudniających 15256 osób.

W nadzorze z zakresu higieny pracy znajdują się również duże zakłady pracy zatrudniające 250 i więcej osób. Takie obiekty wymagają większej ilości czasu na przeprowadzenie kontroli a tematyka występujących w nich zagadnień jest bardzo różnorodna, obejmująca zagadnienia nie tylko z zakresu higieny pracy, lecz również dotyczy pozostałych zagadnień będących w zakresie Inspekcji Sanitarnej.

Wyk. 11. Liczba zakładów pracy w ewidencji z podziałem na ilość zatrudnionych pracowników w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim w 2021 roku.

W ramach prowadzonego nadzoru w 2021 roku przeprowadzonych zostało 201 kontroli, w wyniku których wydano 44 decyzje administracyjne. Nie nałożono mandatów karnych.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień z zakresu higieny pracy należało:

- brak natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnego natrysku (prysznic) do przemywania oczu, nie dalej niż 20 m w linii poziomej od stanowisk, gdzie występowało niebezpieczeństwo oblania pracowników środkiem chemicznym, sklasyfikowanym jako żrący (H-314),
- brak aktualnych badań i wyników pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy (dotyczyło to: natężenia hałasu, drgań o działaniu ogólnym na organizm, stężeń substancji chemicznych występujących na stanowiskach pracy, stężeń zapylenia, wskaźników mikroklimatu gorącego),
- brak rejestru czynników szkodliwych oraz karty badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy,

- brak aktualnej i udokumentowanej oceny ryzyka zawodowego w narażeniu na czynniki chemiczne występujące w środowisku pracy (uwzględniającej niebezpieczne właściwości czynnika chemicznego, dane z kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, rodzaj, poziom i czas trwania narażenia, wartości dopuszczalnych stężeń w miejscach pracy, warunki pracy przy użytkowaniu czynników chemicznych z uwzględnieniem ilości tych czynników na stanowiskach pracy, na których pracownicy są narażeni na czynniki chemiczne),
- braku rejestru prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia,
- brak aktualnego spisu stosowanych substancji i mieszanin chemicznych (niebezpiecznych),
- zły stan techniczny powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach produkcyjnych oraz w pomieszczeniach sanitarno- higienicznych (np. w pomieszczeniu warsztatu, w pokojach biurowych, w pomieszczeniu szatni, w pomieszczeniu toalety),
- brak wywieszonej informacji o przeszkolonych pracownikach w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- brak przeszkolonych pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
- brak wyposażenia apteczki zgodnie z wykazem ustalonym w porozumieniu z lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami,
- brak wywieszonej instrukcji dotyczącej udzielania pierwszej pomocy.

Usunięcie powyższych nieprawidłowości nakazano w drodze decyzji administracyjnych.

Rys. 9. Przykładowy natrysk ratunkowy do obmycia całego ciała i natrysk do przemywania oczu oraz ich odpowiednie oznakowanie.

W 10 zakładach objętych nadzorem stwierdzono nieprawidłowości wynikające z przekroczeń normatywów higienicznych na stanowiskach pracy. Ustalono, że w 2021 r., 611 pracowników wykonywało pracę w nadmiernym hałasie, 47 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia normatywów drgań mechanicznych działających na organizm pracownika ogólnie i miejscowo, 29 osób w przekroczeniu normatywów substancji chemicznych (tj. 21 osób pracowało w przekroczeniu na mangan, 7 osób pracowało w przekroczeniu na chrom (VI), 1 osoba pracowała w przekroczeniu na formaldehyd).

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano decyzje administracyjne, nakazujące obniżenie przekroczeń normatywów higienicznych do wartości określonych normą, aby nie zagrażały zdrowiu pracowników. Dotyczyły one m.in.:

- obniżenia do wielkości określonej przepisami prawa poziomu ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego dobowego wymiaru czasu pracy na jaki narażeni są pracownicy na stanowiskach pracy,
- obniżenia do wielkości określonej przepisami prawa drgań mechanicznych działających na organizm pracownika ogólnie i miejscowo na stanowiskach pracy,
- obniżenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) związków chromu (VI) w przeliczeniu na chrom (VI) na stanowiskach pracy,
- obniżenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) formaldehydu na stanowiskach pracy,
- obniżenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego (NDSCh) formaldehydu na stanowiskach pracy,
- obniżenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na mangan- frakcja respirabilna na stanowiskach pracy.

Rys. 10. Przykładowe stanowisko pracy w zakładzie produkcyjnym.

Wygzekwowano poprawę warunków pracy dla łącznie 44 pracowników poprzez obniżenie: najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu – dla 7 osób, najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) zapylenia na stanowisku pracy – dla 3 osób, najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) formaldehydu na stanowisku pracy – dla 1 osoby, najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na mangan – frakcja respirabilna na stanowiskach pracy – dla 17 osób, najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) związków chromu (VI) w przeliczeniu na chrom (VI) na stanowisku pracy – dla 1 osoby. Ponadto wygzekwowano poprawę stanu technicznego pomieszczeń produkcyjnych oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – dla 15 pracowników Zakładu Patomorfologii. Na stanowiskach pracy, gdzie warunki technologiczne i techniczne nie pozwoliły na całkowite usunięcie przekroczeń natężenia hałasu, nakazano zaopatrzenie pracowników w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu oraz wydawano decyzje nakazujące opracowanie i zastosowanie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas w środowisku pracy.

Na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego wielu pracowników w swoim środowisku pracy narażonych było na kontakt z różnymi szkodliwymi czynnikami biologicznymi, mogącymi być przyczyną zakażenia, alergii (uczulenia) lub zatrucia. Ze względu na stopień zagrożenia czynniki biologiczne dzielone się na 4 grupy, a podstawą podziału są ich właściwości zakaźne. Kryteriami zaklasyfikowania czynników biologicznych do poszczególnych grup zagrożenia są: zdolność do wywoływania choroby u człowieka oraz ciężkości jej przebiegu, możliwość rozprzestrzenienia się choroby w populacji, możliwość zastosowania skutecznej profilaktyki i leczenia. Na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego występują czynniki biologiczne zaliczane do kategorii 1, 2 i 3 zagrożenia, a zakładami, w których występują są m.in.: zakłady produkujące żywność, jednostki ochrony zdrowia, zakłady gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków oraz archiwa, biblioteki, pływalnie.

W 2021 roku na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego przeprowadzono 201 kontroli w zakładach, w których zatrudnionych było 15256 osób narażonych na działanie czynników biologicznych kategorii 2 i 3.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na stanowiskach pracy należało: brak rejestru prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia.

W 17 skontrolowanych zakładach na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w 2021 roku pracowało 767 osób w narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Czynniki

rakotwórczymi, które występowały w ww. zakładach pracy były m.in.: promieniowanie jonizujące, formaldehyd, chrom (VI), pyły drewna twardego, krzemionka krystaliczna – kwarc, krystobalit – frakcja respirabilna, benzen, cytostatyki.

Przeprowadzonych zostało 18 kontroli, w trakcie których główne uchybienia dotyczyły przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) związków chromu (VI) w przeliczeniu na chrom (VI) na stanowiskach pracy. Ponadto wydano jedną decyzję dotyczącą braku pomiarów stężenia formaldehydu w Zakładzie Patomorfologii (decyzja w toku).

W 2021 roku do Oddziału Higieny Pracy wpłynęły 4 skargi dotyczące funkcjonowania zakładów pracy mieszczących się na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. Dotyczyły one m. in.: braku aktualnych badań i wyników pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, nieprawidłowości dotyczących warunków pracy w zakładach pracy, braku pozwolenia na wprowadzony do obrotu produkt biobójczy oraz skarga dotycząca nieprzestrzegania zasad określających postępowanie w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 podczas przesłuchań Stron na Komisariacie Policji. Spośród 4 zgłoszonych nieprawidłowości, które wpłynęły do Oddziału Higieny Pracy PSSE w Rzeszowie, jedna znalazła potwierdzenie w trakcie przeprowadzonych kontroli - wydano decyzję techniczną.

Praca w narażeniu zawodowym, tj. w kontakcie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, występującymi w środowisku pracy, a także sposób wykonywania pracy, może w konsekwencji prowadzić do wystąpienia u pracowników chorób zawodowych.

Wyk. 12. Zestawienie dot. chorób zawodowych na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w latach 2017-2021.

W roku 2021 z terenu miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie 36 podejrzeń chorób zawodowych. Pracownicy Oddziału Higieny Pracy przeprowadzili na terenie miasta Rzeszowa 37 dochodzeń w związku ze zgłoszonymi podejrzeniami w sprawach chorób zawodowych. W wyniku prowadzonego postępowania wydano 6 decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz 9 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (pozostałe postępowania są w toku).

Stwierdzone choroby zawodowe dotyczyły następujących schorzeń:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza – u 1 osoby,
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 1,2 i 3 kHz – u 2 osób,
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka – u 1 osoby,
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej – u 1 osoby,
- pylice płuc: pylica krzemowa – u 1 osoby.

Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dotyczyły chorób:

- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości 1,2 i 3 kHz – u 2 osób,
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe uszkodzenie łąkotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej – u 1 osoby,
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: guzki głosowe twarde – u 1 osoby,
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych – u 1 osoby,
- pylice płuc: pylica krzemowa – u 1 osoby,

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głóśni i trwałą dysfonią – u 1 osoby,
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka – u 2 osób.

W 2021 r. na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego nie funkcjonował żaden sklep, który wprowadzał do obrotu środki zastępcze. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie przy udziale policji oraz urzędów celno-skarbowych stale monitoruje przestrzeganie zakazu wprowadzania do obrotu ww. środków.

W pozostałych obiektach na terenie miasta Rzeszowa, w których we wcześniejszych latach odnotowano wprowadzanie do obrotu środków zastępczych w chwili obecnej nie jest prowadzona działalność polegająca na wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych.

W 2021 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie nie zgłoszono przypadków podejrzeń zatruc środków zastępczymi. Dodatkowo w 2021 r. roku nie odnotowano zgonów na skutek zażycia środków zastępczych.

Działania PPIS w Rzeszowie w zakresie nadzoru nad zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych obejmują także prowadzenie postępowań wobec osób fizycznych nieprzestrzegających ww. zakazu. W roku 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie nie wydał decyzji dotyczących ww. postępowań.

IV. ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ

Pracownicy oddziału higieny komunalnej kontrolują pod względem sanitarno-higienicznym obiekty użyteczności publicznej do których należą: hotele, domy pomocy społecznej, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, dworce autobusowe, pływalnie kryte oraz odkryte oparte na wodzie wodociągowej, kąpielisko, miejsce wykorzystywane do kąpieli oraz ustępy publiczne.

W zakresie nadzoru nad wodociągami kontrolowane są stacje uzdatniania wody, pobierane próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wydawane oceny o przydatności do spożycia.

4.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie oraz na terenie powiatu rzeszowskiego realizuje monitoring jakości wody, w ramach którego prowadzi rejestr wodociągów oraz punktów pobierania próbek wody z wodociągów, gromadzi, weryfikuje, analizuje i ocenia jakość wody oraz informuje starostów, wójtów albo burmistrzów o wynikach badań monitoringowych. Ponadto przeprowadza kontrole sanitarne i techniczne nadzorowanych wodociągów. W przypadku złego stanu technicznego wydaje decyzje nakazujące ich poprawę. Po każdorazowym badaniu wody zostaje wydana ocena okresowa jakości wody. Tak zwana ocena obszarowa obejmująca rok 2021 zostanie wydana w terminie do końca I kwartału 2022 r. Do urządzeń dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi należą wodociągi o produkcji:

- poniżej 100 m³ na dobę – 3 wodociągi,
- od 100 – 1000 m³ na dobę – 17 wodociągów,
- od 1000 – 10 000 m³ na dobę – 5 wodociągów,
- od 10 000 – 100 000 m³ na dobę – 1 wodociąg.

Łącznie w 2021 r. we wszystkich wodociągach w 11 przypadkach wszczęto postępowanie z uwagi na pogorszenie jakości wody w zakresie parametrów fizykochemicznych (nieznaczne przekroczenia manganu, żelaza, mętności, jonu amonowego,) oraz mikrobiologicznych (pojedyncze bakterie grupy coli). Wszystkie postępowania po uzyskaniu poprawy wskazanych parametrów zostały umorzone. W roku 2021 wydano 1 decyzję o nieprzydatności wody w zakresie mikrobiologicznym w wodzie dostarczanej przez wodociąg Lubenia. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych jakość wody uległa poprawie – stwierdzono jej przydatność, a decyzję umorzono.

W roku 2018 została wydana decyzja na odstępstwo w związku z przekroczeniem parametru bor w wodzie z wodociągu Chmielnik (na poziomie 2,0 mg/litr), z terminem do 06.04.2021 r. Dopuszczalna wartość tego parametru według obowiązującego rozporządzenia wynosi 1,0 mg/litr. Decyzja została wykonana w terminie. Jakość wody jest zgodna z wymogami rozporządzenia.

Jakość wody dostarczanej przez wodociąg Rzeszów nie budzi zastrzeżeń.

W trakcie przeprowadzonych 19 kontroli sanitarnych nadzorowanych wodociągów stwierdzono usterki natury technicznej w 3 wodociągach. Wydano 3 decyzje w zakresie poprawy stanu technicznego zbiorników terenowych wodociągów: Hyżne, Dylągówka, Rudna Mała, które obowiązują w roku 2022.

Fot. 6. Stacja Uzdatniania Wody w Jasionce – zbiorniki.

Fot. 7. Stacja Uzdatniania Wody w Jasionce - zestaw pomp.

4.2. Obiekty użyteczności publicznej

4.2.1. Baseny kąpielowe

W 2021 r. na terenie Rzeszowa oraz powiatu rzeszowskiego tut. Inspektor nadzorował 19 pływalni, w tym 2 odkryte.

Fot. 8. Kryta pływalnia FALA w Trzebownisku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9.11.2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.) właściciele lub zarządcy pływalni mają obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej nad jakością wody basenowej. Kontrola ta obejmuje bieżącą obserwację wody, monitoring parametrów fizycznych wody (prowadzony co 4 godziny) oraz pobór prób wody przez akredytowane laboratorium zgodnie z harmonogramem ustalonym z PPIS w Rzeszowie.

4.2.2. Miejsca wykorzystywane do kąpeli oraz kąpieliska.

W sezonie letnim 2021 r. nadzorowano 1 miejsce wykorzystywane do kąpeli w Bratkowicach. Wydano 2 oceny bieżącej jakości wody, w których stwierdzono przydatność wody do kąpeli oraz przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Na terenie Rzeszowa funkcjonuje kąpielisko przy ul. Kwiatkowskiego. Po przeprowadzonej kontroli stanu sanitarnego nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania czystości i porządku.

Plaże przy miejscu wykorzystywanym do kąpieli były na bieżąco sprzątane. Zapewniona była odpowiednia ilość koszy na odpady komunalne, które były opróżniane codziennie. Strefy do kąpieli były wyznaczone i trwale oznakowane, strzeżone przez ratowników. Zapewnione były również sanitariaty (3 kabiny ustępowe typu TOI-TOI), przebieralnie (damska i męska), hangar, w którym przechowywany jest sprzęt do pływania (kajaki, rowerki wodne). W widocznym miejscu umieszczony był regulamin obiektu oraz tablica informacyjna zawierająca dane zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz. U. z 2018 r., poz. 2476).

Fot. 9. Kąpielisko „Żwirownia” przy ul. Kwiatkowskiego w Rzeszowie.

Organizator tego obiektu – Rzeszowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rzeszowie, ul. Jałowego 23A, pobrał 1 próbkę wody przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz 3 próbki w czasie trwania sezonu. Na podstawie okazanych wyników jakości wody oraz nadzoru wizualnego wydano 4 bieżące oceny stwierdzające, że woda przeznaczona do kąpieli w nadzorowanym obiekcie odpowiada wymaganiom zawartym w Załączniku nr 1 część A do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255). Interwencji na stan sanitarny tego obiektu nie odnotowano.

4.2.3. Domy Pomocy Społecznej całodobowe i dzienne

Na nadzorowanym terenie istnieje 24 obiektów przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie, przewlekle chorych oraz 3 noclegownie. Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny w tych obiektach nie budził zastrzeżeń.

Fot. 10,11. Dom Seniora Pogodna Dolina Siedliska. Kompleks oraz grota solna.

4.2.4. Hotele, obiekty hotelarskie oraz czasowo-turystyczne, schroniska młodzieżowe, noclegownie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie sprawuje nadzór nad 82 obiektami. Po przeprowadzonych 17 kontrolach decyzji oraz mandatów karnych nie nakładano.

Obowiązujące decyzje (wydane w roku 2020) na dwa obiekty hotelarskie na zapewnienie w dobrym stanie technicznym wyposażenia toalet ogólnodostępnych oraz powierzchni ścian zostały wykonane.

4.2.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu

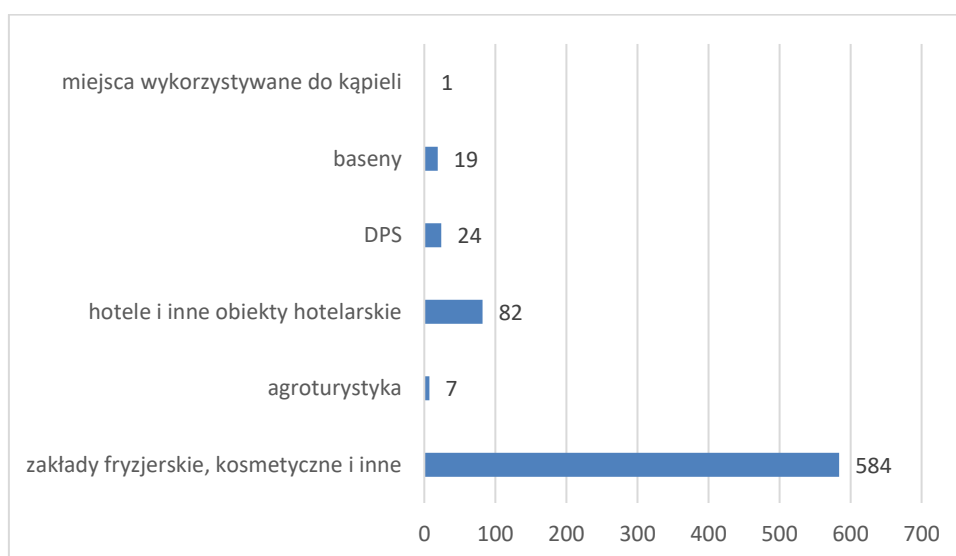
PPIS w Rzeszowie sprawuje nadzór nad 584 obiektami, świadczącymi usługi związane z pielęgnacją ludzkiego ciała. W ciągu 2021 r., przeprowadzono 77 kontroli sanitarnych. Wydano 6 decyzji. Cztery zostały wykonane, w dwu obowiązują terminy realizacji na rok 2022. Decyzje dotyczyły poprawy stanu technicznego w obiektach (i nakazywały: zapewnić bezkolizyjny dostęp do umywalki z dostępem do bieżącej zimnej i ciepłej wody oraz odprowadzenie ścieków do kanalizacji, prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, opracowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi przy świadczeniu usług).

4.2.6. Agroturystyka

Państwowy PPIS w Rzeszowie sprawuje nadzór nad 7 obiektami. W roku 2021 kontroli w tej grupie nie przeprowadzono.

Fot. 12. Kompleks Rekreacyjno-Sportowy "Pod Dębiną" w Bachórze.

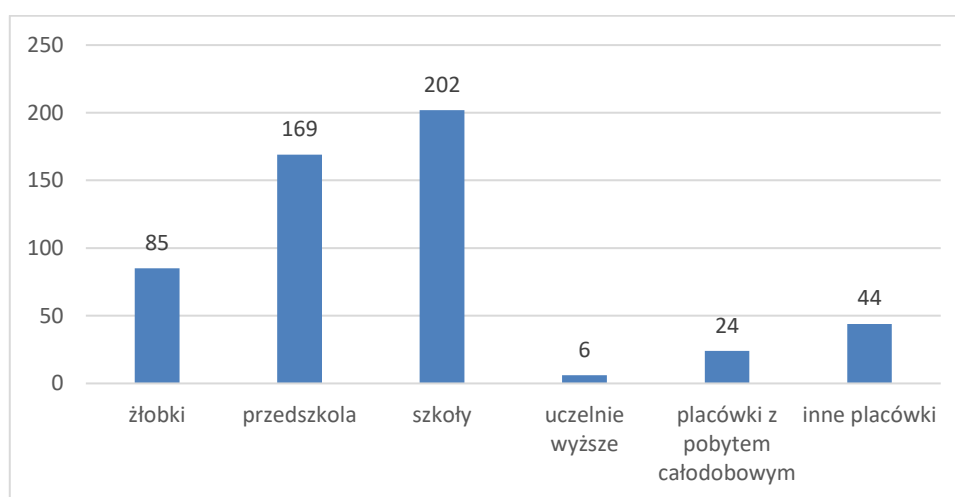
Wyk. 13. Liczba obiektów użyteczności publicznej w 2021 r. na terenie powiatu rzeszowskiego.

Dnia 18 lipca 2021 r. doszło do podtopień spowodowanych ulewnymi deszczami. W dniu następnym zastępca PPIS w Rzeszowie skontaktował się z miejskim oraz powiatowym sztabem kryzysowym a także dokonał wizji lokalnej na terenach najbardziej dotkniętych ulewnymi deszczami. Stwierdzono duże ilości wody oraz błota na drogach w Chmielniku, Chmielnik-Lisi Kąt, Malawie (gm. Krasne) oraz w Boguchwale. Nie stwierdzono problemów w Wytwórni Wód „Alfred” w Chmielniku. Wodociąg w Chmielniku nie uległ zanieczyszczeniu.

V. ODDZIAŁ HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

5.1. Ocena stanu sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego

W 2021 roku w ewidencji pionu Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie znajdowało się 530 placówek stałych oraz 425 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Placówki stałe objęte nadzorem to w większości szkoły, przedszkola i żłobki.

Wyk. 14. Rodzaj nadzorowanych przez Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży obiektów stałych wraz ich liczbą.

Pracownicy Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili w 2021 r. w obiektach stałych i sezonowych 203 kontrole, w tym: 22 w żłobkach, 43 w przedszkolach, 60 w szkołach i zespołach szkół, 14 na uczelniach wyższych, 6 w placówkach dla dzieci i młodzieży z pobytem całodobowym, 50 w obiektach sezonowych w ramach letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz 8 w pozostałych placówkach.

Przeprowadzone kontrole ukazały następujący obraz stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych obiektów.

5.1.1. Żłobki

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie w 2021 r. pełnił nadzór nad 85 żłobkami, z których 19 to żłobki publiczne a 66 pozostałych to żłobki prywatne.

W 2021 r. powstały 4 nowe żłobki (1 publiczny i 3 niepubliczne) tj.

- Żłobek nr 6 „Kotek Psotek” w Rzeszowie ul. Iwonicka 52,
- Niepubliczny Żłobek „Maluszkowo VII” w Rzeszowie, ul. Lwowska 98D/1,

- Niepubliczny Żłobek „Maluszkowo” w Rzeszowie, ul. Lwowska 98D/2,
- Niepubliczny Żłobek „Krasnoludek” w Malawie.

Fot. 13. Sala zabaw w żłobku nr 6 w Rzeszowie.

Fot. 14. Szatnia w żłobku nr 6 w Rzeszowie.

W żłobkach przeprowadzonych zostało 22 kontrole. W placówkach tych opiekę zapewnioną miało łącznie 814 dzieci.

Warunki pobytu dzieci w większości placówek były prawidłowe. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, zabawki dostosowane do wieku dzieci oraz posiadały wymagane certyfikaty. Mycie i dezynfekcja zabawek oraz wyposażenia odbywała się w sposób prawidłowy. Podczas kontroli przypomniano, aby środki do dezynfekcji stolików zabawek nie były używane w obecności dzieci. Sanitariaty wyposażone były w środki do utrzymania higieny osobistej a mycie i dezynfekcja nocników odbywało się prawidłowo.

We wszystkich żłobkach miejskich wydzielone są oddzielne sale przeznaczone tylko do leżakowania, natomiast w żłobkach prywatnych są to najczęściej sale zabaw, które w porze poobiedniej służą także do odpoczynku dzieci na leżaczkach. Pościel i leżaki były odpowiednio przechowywane. Pościel w żłobkach miejskich prana jest w placówce z zachowaniem zasad postępowania z bielizną czystą i brudną, natomiast w pozostałych żłobkach oddawana jest rodzicom do domu.

W dwóch żłobkach nałożono mandaty karne za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny wyposażenia (brudne półki, przewijaki).

Dzieci we wszystkich żłobkach miały zapewnione pełne wyżywienie tj. śniadania, II śniadania, obiady dwudaniowe i podwieczorki. W żłobkach miejskich posiłki przygotowywane były od surowca do wyrobu gotowego we własnych kuchniach, natomiast żłobki prywatne korzystały z usług firm cateringowych.

W trakcie kontroli zwracano także uwagę na prawidłowe żywienie dzieci w wieku żłobkowym.

Dokonywano analizy jakościowej jadłospisów dekadowych, oceniając czy są one zgodne z zaleceniami zawartymi w opracowaniu pt. „Żywienie dzieci w żłobkach” opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie pod patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego.

5.1.2. Przedszkola

W Rzeszowie i w powiecie rzeszowskim w 2021 roku pod nadzorem PPIS w Rzeszowie znajdowało się 169 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie oraz 39 wchodzących w skład zespołów szkolno-przedszkolnych oraz zespołów szkół.

W roku 2021 powstało 7 nowych przedszkoli tj.:

- Publiczne Przedszkole nr 46 w Rzeszowie, ul. Iwonicza,
- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Małego Inżyniera” w Rzeszowie, ul. Sikorskiego,
- Niepubliczne Przedszkole Logopedyczne „Gadułka” w Rzeszowie, ul. Wojtyły,
- Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „ZUZIA” w Rzeszowie, ul. Obronców Poczty Gdańskiej,

- Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne HEN, w Rzeszowie. ul. Goździkowa ,
- Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Solis Radius” w Rzeszowie, ul. Goździkowa,
- Przedszkole w Raławówce.

Fot. 15,16. Sala dla dzieci i sanitariaty w Publicznym Przedszkolu nr 46 w Rzeszowie.

W 2021 r. przeprowadzono 28 kontroli w przedszkolach funkcjonujących samodzielnie oraz 8 kontroli w przedszkolach wchodzących w skład zespołów. Z opieki przedszkolnej w skontrolowanych placówkach korzystało 2834 dzieci. W trakcie kontroli stwierdzono, że warunki higieniczno-sanitarne w tych placówkach były prawidłowe. Stoliki i krzeselka dostosowane były do zasad ergonomii. Zabawki i wyposażenie było czyste, w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Pościel przechowywana była we właściwy sposób, przypisana do konkretnego dziecka, w większości placówek prana przez Rodziców. Sanitariaty wyposażone były w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej oraz ciepłą bieżącą wodę. Ręczniki wielorazowego użytku prane były w placówkach i zmieniane co najmniej 1 raz w tygodniu.

Zwracano także uwagę, czy dzieci mają zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki podczas przebywania na placach zabaw. Przypominano o systematycznej wymianie piasku w piaskownicy, konieczności jej zakrywania oraz o dokładnym myciu rąk po powrocie do przedszkola z placu zabaw.

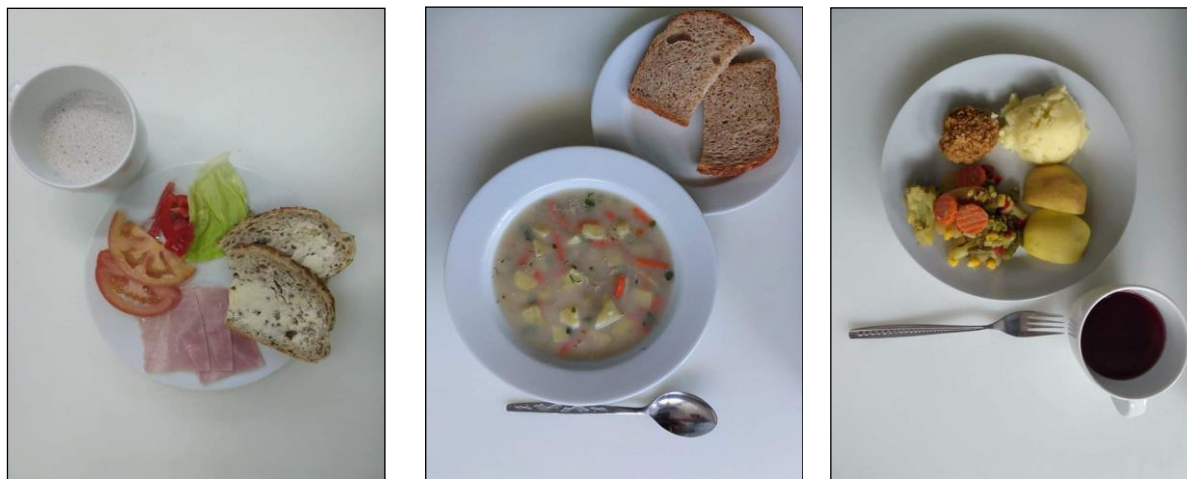
Stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W jednej z kuchni w przedszkolu w Rzeszowie została wydana decyzja administracyjna nakazująca odmalowanie ścian i sufitów, naprawę wentylacji mechanicznej.

Wszystkie przedszkola zapewniały przebywającym w nich dzieciom pełne wyżywienie, które było przygotowywane we własnych blokach żywienia lub dostarczane przez firmy cateringowe.

W ramach profilaktyki zapobiegania chorobom bakteryjnym i wirusowym udało się wprowadzić stosowanie środków do dezynfekcji rąk, powierzchni w kuchni o spektrum działania nie tylko bakteriobójczym, grzybobójczym ale i wirusobójczym.

W trakcie kontroli dokonywano także oceny jakościowej jadłospisów dekadowych. Były one ułożone prawidłowo, urozmaicone. Posiłki podawane są w sposób estetyczny i zachęcający dzieci do ich spożywania oraz próbowania nowych potraw.

Fot. 17-19. Przykładowe posiłki serwowane w Publicznym Przedszkolu w Trzcianie.

5.1.3. Szkoły

Pod nadzorem PPIS w Rzeszowie znajdowało się 134 szkoły funkcjonujące samodzielnie oraz 68 zespołów szkół lub zespołów szkolno-przedszkolnych.

W 2021 r. przeprowadzono łącznie 58 kontroli w tych placówkach.

W skontrolowanych szkołach zapewnione były bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. Organizacja stanowiska pracy uczniów, dostosowanie stolików i krzeseł do zasad ergonomii były prawidłowe. Podczas kontroli przypomniano o częstym wietrzeniu sal lekcyjnych oraz umożliwianiu uczniom przebywania na świeżym powietrzu podczas przerw międzylekcyjnych, co ma istotny wpływ na samopoczucie uczniów, ich sprawność umysłową, wydajność pracy oraz zachowanie dobrego zdrowia. Wszystkie placówki zapewniły uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych poprzez wydzielenie szuflad lub miejsca na półkach w salach lekcyjnych, natomiast w części szkół zapewnione były indywidualne miejsca w szafkach na odzież wierzchnią. Sanitariaty wyposażone były w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej oraz ciepłą bieżącą wodę. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Stan sanitarno-techniczny placówek ulega ciągłej poprawie. W miarę posiadanych środków

finansowych przeprowadzane były prace remontowe, konserwatorskie przyczyniające się do podniesienia jakości warunków nauki w tych placówkach. W większości placówek było to odmalowanie sal lekcyjnych, sanitariatów, ciągów komunikacyjnych czy odnawianie stolików.

5.1.4. Uczelnie wyższe

W Rzeszowie młodzież kształci się na 6 uczelniach wyższych. W 2021 r. przeprowadzono 14 kontroli. W skontrolowanych budynkach uczelni wyższych stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Pomieszczenia w których prowadzone były zajęcia utrzymane były w czystości i porządku. Stan sanitarno-techniczny wyposażenia był dobry a sanitariaty wyposażone w niezbędne środki higieny osobistej oraz bieżącą ciepłą i zimną wodę.

5.1.5. Placówki z pobytem całodobowym

Na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego pod nadzorem PPIS w Rzeszowie funkcjonowało 24 placówki z pobytem całodobowym, do których zalicza się m. in.: domy studenckie, internaty, domy dziecka. Przeprowadzone w tych placówkach kontrole wykazały, że stan sanitarno-higieniczny jest dobry. Wyposażenie pokoi było prawidłowe, meble w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

5.1.6. Wypoczynek letni i zimowy

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowali również nadzór nad zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie zimowej przerwy międzysemestralnej oraz w czasie wakacji. Zgodnie z obowiązującym prawem organizator miał obowiązek zgłosić do Kuratorium Oświaty planowany przez niego wypoczynek. Z dostępnych danych z elektronicznej bazy MEiN na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego zarejestrowanych było 375 turnusów letniego wypoczynku i 50 turnusów zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Pracownicy PSSE skontrolowali 50 turnusów w których uczestniczyło 1075 dzieci. Kontrolowany był stan sanitarny obiektów w których zorganizowane były kolonie i półkolonie, stan placów zabaw, placów rekreacyjnych i sprzętu sportowego. Organizatorzy zapewnili uczestnikom dobre warunki pobytu, utrzymania higieny osobistej, dożywiania oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. Stan sanitarno-higieniczny placówek wypoczynku określono jako dobry.

W placówkach rekreacji i wypoczynku przestrzegane były wytyczne GIS, MEiN i MZ dla organizatorów wypoczynku.

VI. SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizuje obowiązki i zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w nowoprojektowanych i modernizowanych obiektach. Poprzedza działania bieżącego nadzoru sanitarnego i egzekwuje spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych przy realizacji inwestycji na każdym jej etapie tj. planowania, projektowania oraz realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych.

Zasięg działania Oddziału obejmuje inwestycje planowane i realizowane na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

Działania i kompetencje zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikające z art. 3 ustawy z 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 poz. 195) oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych polegają w szczególności na:

1. Opiniowaniu i uzgadnianiu dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Opiniowaniu dokumentacji projektowej.
3. Udziale w przekazywaniu do użytkowania obiektów budowlanych.
4. Wyrażaniu zgody na odstępstwa od wymagań obowiązujących przepisów.
5. Wydawaniu opinii, zaświadczeń o spełnianiu wymagań fachowych i sanitarnych na podstawie przepisów szczególnych.
6. Opiniowaniu i uzgadnianiu dokumentów w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
7. Uzgadnianiu warunków zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego.
8. Przeprowadzaniu konsultacji i porad na etapie projektowania obiektów, zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń i ich wyposażenia.

Wszystkie działania podejmowane były na wniosek organów prowadzących postępowanie administracyjne lub wniosek zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej na różnych etapach procesu inwestycyjnego: planistycznym, projektowym oraz odbiorowym, przedsięwzięć znajdujących się na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

6.1. Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W roku 2021 na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego, w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano łącznie:

- 30 opinii co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 14 uzgodnień zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 9 opinii uzgadniających studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W 1 przypadku odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ze względu na niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.

Przy zajmowaniu stanowisk zwracano szczególną uwagę na właściwą gospodarkę wodnościekową, prawidłowe postępowanie z odpadami, ochronę ludności przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego.

6.2. Opiniowanie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym, na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie, uzgadniał projekty budowlane i technologiczne tych inwestycji. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania z obowiązującymi przepisami i normami.

Projekty dotyczyły uzgodnienia m.in. budowy: gabinetu stomatologicznego w Rzeszowie przy ul. Św. Mikołaja i budynku działalności leczniczej przy ul. Litewskiej, działalności gastronomicznej przy ul. Paderewskiego, ul. Grunwaldzkiej, ul. Zawiszy czy ul. Wołyńskiej w Rzeszowie.

Na terenie powiatu rzeszowskiego uzgodnienia dotyczyły m.in.: budowy sieci wodociągowej w miejscowości Hyżne i Jasionka, budowy Miejsca Obsługi Pasażerów (MOP) przy drodze ekspresowej S-19 w miejscowości Lutoryż.

W sumie zaopiniowano pozytywnie 14 dokumentacji projektowych.

6.3. Udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów budowlanych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w ramach zadania nałożonego przez zapisy ustawy Prawo budowlane.

W roku 2021 r. wydano w tym zakresie 208 opinii sanitarnych.

W związku z wprowadzeniem ograniczeń związanych ze stanem epidemii koronawirusa, stanowiska w większości przypadków zajmowano w oparciu o dokumentację fotograficzną dostarczaną przez inwestorów. Zwracano szczególną uwagę na zgodność wykonania inwestycji z zaopiniowaną dokumentacją projektową, zastosowane materiały budowlane oraz zachowanie wymagań sanitarnohigienicznych w uruchamianych obiektach.

Najczęściej spotykanymi nieprawidłowościami były niewłaściwe rozwiązania instalacji wentylacji w budynkach.

Po usunięciu nieprawidłowości, wszystkie sprawy związane z dopuszczeniem do użytkowania, zostały ostatecznie pozytywnie rozpatrzone.

Pośród większych obiektów przekazanych do użytkowania na terenie miasta Rzeszowa były: hale logistyczno-magazynowe przy ul. L. Chmury, domy studenckie i archiwum Politechniki Rzeszowskiej, komora norombaryczna z zapleczem socjalnym przy ul. Zawiszy Czarnego, budynek usług medycznych Specjalistycznego Szpitala Pro-Familia, sklepy marki Biedronka, Aldi i Castorama, Hala Podkarpackiego Centrum Lekkoatletycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, budynek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, budynek biurowo-produkcyjny Elektro-Montaż Rzeszów, ośrodek wsparcia dla osób z otępieniami przy ul. Litewskiej oraz szereg budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Rys. 11. Zespół hal magazynowych przy ul. Ludwika Chmury w Rzeszowie.

Rys. 12. Komora norombaryczna przy ul. Zawiszy Czarnego w Rzeszowie.

Rys. 13. Budynek Archiwum Politechniki Rzeszowskiej.

Fot. 20. Hala Podkarpackiego Centrum Lekkoatletycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pośród większych obiektów przekazanych do użytkowania na terenie powiatu rzeszowskiego były: odcinki drogi ekspresowej S-19 na północ od Rzeszowa, sklep Biedronka w miejscowości Jasionka, posterunek policji i Klub Seniora w miejscowości Trzciana, rozbudowa Szkoły Podstawowej w miejscowościach: Grzegorzówka, Stobierna, Świlcza, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Zarzecze i Lipie, Środowiskowy Dom Samopomocy w miejscowości Terliczka.

Fot. 21. Przebudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Lipie.

Fot. 22. Przebudowa budynku zabytkowego spichlerza na Klub Seniora w miejscowości Trzciana.

6.4. Wyrażanie zgody na odstępstwa od wymagań obowiązujących przepisów

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, wydał łącznie 2 opinie w formie decyzji w sprawie odstępstwa od wymagań obowiązujących przepisów i dotyczyły one usytuowania wyrzutni terenowej dla parkingu wielostanowiskowego przy ul. Krogulskiego w mieście Rzeszowie oraz usytuowania wyrzutni powietrza z garażu podziemnego dla przebudowywanego placu dworcowego.

6.5. Wydawanie opinii, zaświadczeń o spełnianiu wymagań fachowych i sanitarnych na podstawie przepisów szczególnych

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 9 zaświadczeń na podstawie art. 17 ust. 3 punkt 3 ustawy z dnia 13.06.2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1214) oraz 3 opinie w formie postanowienia dotyczące możliwości prowadzenia apteki punktu aptecznego lub hurtowni farmaceutycznej.

6.6. Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W 2021 roku w 186 przypadkach zajęto stanowisko w przedmiocie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko tut. Inspektor Sanitarny orzekł dla tego przedsięwzięcia, którego podstawowe dane oraz skala inwestycji wskazywały na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie, warunki i życie ludzi, w związku z czym, w 4 przypadkach tutejszy Inspektor uznał za zasadne potrzebę wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W sprawach, gdy orzekano o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wskazywano na konieczność uwzględnienia w nich zagadnień dotyczących głównie hałasu, zanieczyszczenia powietrza związkami gazowymi, pyłowymi oraz uciążliwości odorowej

Było to przedsięwzięcie dotyczące budowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Nowy Borek i krytego lodowiska w mieście Rzeszów.

W 2021 r. uzgodniono 18 zakresów oraz warunków realizacji i eksploatacji przedsięwzięć.

Przedłożone przy wnioskach raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko spełniały wymagania art. 66 ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.). Uwzględniały wpływ inwestycji na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie ludzi. Nie budziły one zastrzeżeń natury higienicznej i zdrowotnej. Najczęściej wskazywane warunki, które należało uwzględnić przy projektowaniu inwestycji to:

- zastosowanie rozwiązań chroniących obiekty z pomieszczeniami na pobyt ludzi przed hałasem i spalinami poprzez zastosowanie ekranów akustycznych czy nasadzenie zieleni izolacyjnej,

- zapewnienie zaopatrzenia w wodę bieżącą o parametrach przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- wyposażenia linii technologicznych w urządzenia ograniczające oddziaływanie na tereny chronione,
- odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji,
- ograniczenie emisji hałasu pochodzącej od urządzeń wentylacyjnych poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń,
- prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z ustawą o odpadach,
- zastosowanie elementów budowlanych ścian i dachu o odpowiedniej izolacyjności akustycznej,
- prowadzenie prac na etapie realizacji i eksploatacji obiektów w porze dziennej,
- sporządzenie analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania inwestycji na tereny chronione.

Uzgodnienia dotyczyły budowy farm fotowoltaicznych w miejscowości Łubno, budowy stacji demontażu pojazdów w miejscowości Jasionka, przebudowy galwanizerni dla spółki Pratt&Whitney w Rzeszowie, budynku magazynu chemii w miejscowości Przewrotne, zakładu przetwarzania odpadów komunalnych w miejscowości sokołów Małopolski, budowy stacji paliw w Rudnej Małej.

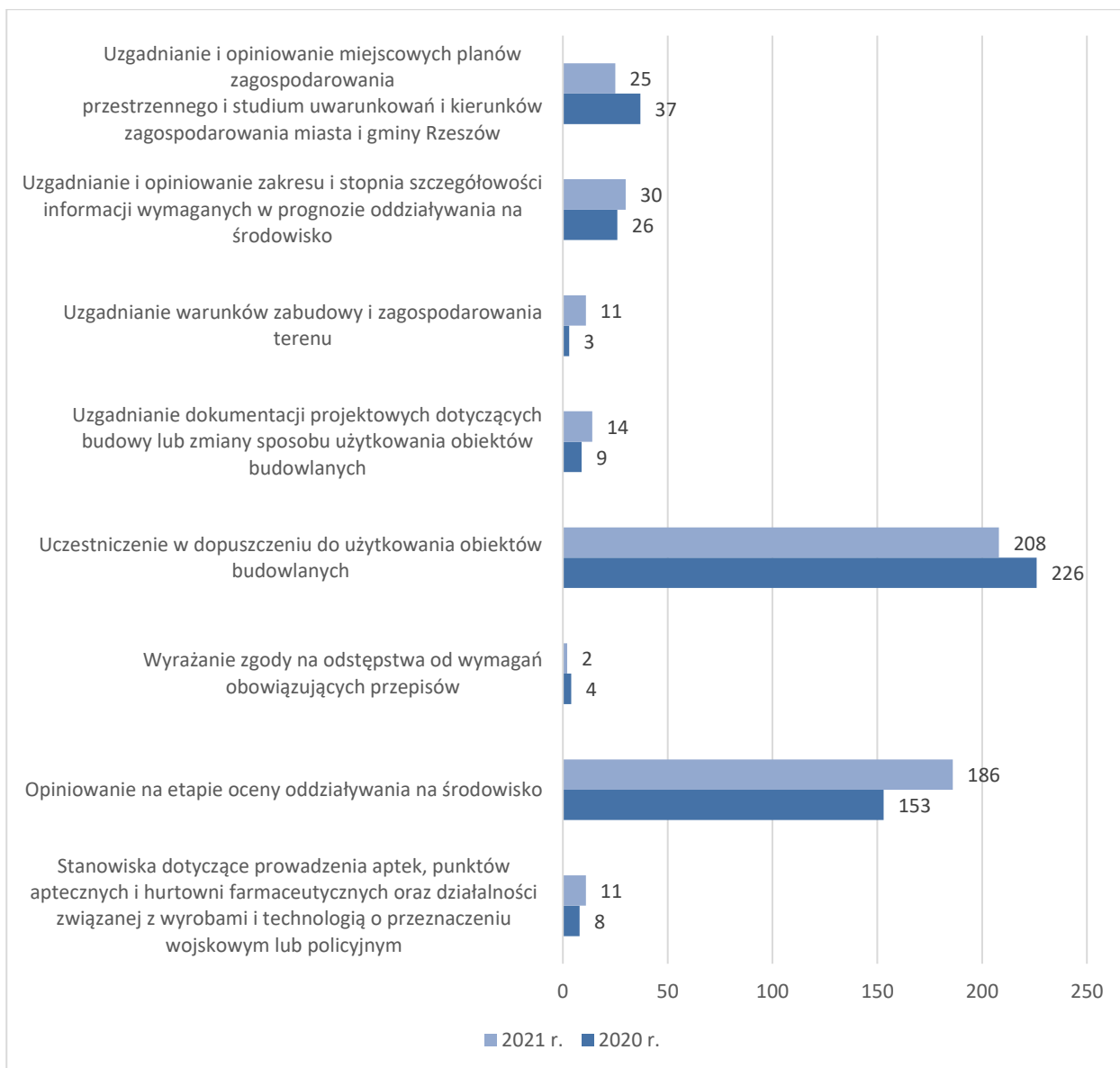
6.7. Uzgadnianie warunków zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego

W 2021 r. uzgodniono łącznie 11 projektów decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. Dotyczyły one w głównej mierze zabudowy planowanej w sąsiedztwie cmentarzy.

6.8. Przeprowadzanie konsultacji i porad na etapie projektowania obiektów, zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń i ich wyposażenia

W 2021 r. udzielano wielu konsultacji, porad w formie przyjęć interesantów, rozmów telefonicznych i korespondencji mailowej, w sprawach dotyczących zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Pomimo obowiązującego w 2021 roku stanu epidemii Covid-19 na terenie kraju, wszystkie sprawy rozwiązywane były na bieżąco i nie zaobserwowano w porównaniu do poprzednich lat, spadku ilości przeprowadzonych postępowań.

Wyk. 15. Skala zrealizowanych zadań w latach 2020-2021 na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

VII. SEKCJA OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Podstawowe Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, celów i zadań operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, wytycznych Komisji Europejskiej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inicjuje kierunki działań zmierzające do zapoznania społeczeństwa z czynnikami ryzyka zdrowotnego, społecznego i środowiskowego, wpływającymi na zdrowia ludzi, a przede wszystkim:

1. Prowadzi działania informacyjno-edukacyjne skierowane do różnych grup społecznych związane z chorobami zakaźnymi, w tym działania wynikające z sytuacji epidemiologicznej – COVID 19;
2. Realizuje programy rządowe, programy edukacyjne i kampanie społeczne w obszarze profilaktyki chorób, profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia;
3. Nawiązuje współpracę z władzami lokalnymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w zakresie zdrowia publicznego;
4. Rozpoznaje i określa potrzeby zdrowotne ludności zamieszkującej na terenie miasta i powiatu rzeszowskiego;
5. Prowadzi działania informacyjno-edukacyjne, za pośrednictwem mediów społecznościowych;
6. Realizuje działania edukacyjne ukierunkowane na zrozumiałe przekazywanie wiedzy, kształtowanie postaw i zachowań społecznie akceptowanych oraz na podejmowanie właściwych prozdrowotnych decyzji.

Podjęto szereg działań informacyjnych w placówkach nauczania i wychowania. Rozpowszechniano wytyczne regulujące współpracę w czasie dynamicznego wzrostu zachorowań i ognisk COVID 19 w szkołach na terenie miasta i powiatu rzeszowskiego.

Przygotowano i rozpowszechniano wytyczne regulujące usprawnienie pracy z przypadkiem potwierdzonym i kwarantanną dla uczniów w placówkach oświatowo - wychowawczych.

Wszystkie informacje, zalecenia i rady przekazywano również poprzez stronę internetową oraz profile społecznościowe.

7.1. Profilaktyka palenia tytoniu:

7.1.1. Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Adresaci programu: Dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodzice

Program profilaktyki tytoniowej stanowi dla dzieci pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Łączy się to również z poznawaniem sposobów radzenia sobie w tych sytuacjach codziennych, w których dziecko narażone jest na szkodliwe zwyczaje osób palących. Zapobieganie podejmowaniu palenia w wieku rozwojowym jest nieodzownym warunkiem skuteczności przeciwdziałania epidemii chorób od tytoniowych, a edukacja antytytoniowa staje się niezbędnym elementem wychowania zdrowotnego od najmłodszych lat zważywszy na szczególnie niekorzystne zjawisko biernego palenia.

Podjęte działania:

- pozyskanie przedszkoli do realizacji programu,
- organizacja porad, poradnictwo metodyczne, instruktaże indywidualne udzielane koordynatorom przedszkolnym programu,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych drogą elektroniczną,
- ustalenie stanu realizacji programu w obliczu epidemii, rozmowy indywidualne.

W programie brało udział 10 przedszkoli – 439 dzieci i ich rodziców.

7.2. Profilaktyka używania środków psychoaktywnych

7.2.1. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m. in. alkoholu, narkotyków czy papierosów.

Podjęte działania:

- pozyskanie placówek do realizacji programu,
- przekazanie drogą elektroniczną materiałów edukacyjnych.

W programie wzięła udział 1 szkoła ponadpodstawowa – 99 uczniów.

7.3. Programy profilaktyki antynowotworowej

7.3.1. Program edukacyjny „Wybierz życie, pierwszy krok” i program edukacyjny „Znamię! Znasz je?”

Adresaci programów - uczniowie szkół średnich

Program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Stwarza świadomość zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywołanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi. Kształtuje świadomość na temat czynników zwiększających ryzyko wystąpienia raka szyjki macicy.

Natomiast program „Znamię! Znasz je?” poprzez popularyzację profilaktyki prezentuje skuteczne metody zabezpieczania się przed groźnym nowotworem skóry. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

Podjęte działania:

- pozyskanie placówek do realizacji programu,
- organizacja porad, poradnictwo, instruktaże indywidualne udzielane koordynatorom,
- ocena realizacji programu na podstawie sprawozdań od koordynatorów.

W programie brało udział 6 szkół ponadpodstawowych- w tym 89 uczniów i 133 rodziców.

WYBIERZ
ŻYCIE

znamię!
znam je?

7.4. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Adresaci programu uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz ich rodzice

Program ten poprzez popularyzację profilaktyki, prezentuje skuteczne metody zabezpieczania się przed zakażeniami WZW. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby.

Podjęte działania:

- pozyskanie placówek do realizacji programu,
- organizacja porad, poradnictwo, instruktaże indywidualne udzielane koordynatorom,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- ocena realizacji programu na podstawie sprawozdań od koordynatorów.

W programie wzięło udział 4 szkoły ponadpodstawowe– 394 uczniów.

7.5. Promowanie zasad aktywnego stylu życia, zbilansowanej diety oraz profilaktyka chorób zakaźnych

7.5.1. Program edukacyjny „Trzymaj formę”

Adresaci programu: młodzież starszych klas szkół podstawowych oraz ich rodzice

Głównym celem programu edukacyjnego jest trwale kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Podjęte działania:

- organizacja porad, poradnictwo, instruktaże indywidualne udzielane koordynatorom,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych do szkół,
- monitoring realizacji programu w szkołach (wizytacje programowe),
- ocena realizacji programu na podstawie sprawozdań od koordynatorów szkolnych i przeprowadzonych wizytacji,

W programie wzięło udział 5 szkół podstawowych – 1445 uczniów.

7.6. Kampania informacyjna "Wybieraj bezpieczną żywność"

Celem nowej, ogólnoeuropejskiej kampanii EFSA jest zachęcenie Europejczyków do podejmowania świadomych wyborów dotyczących żywności. Poznania i zrozumienia kluczowych roli jaką dla bezpieczeństwa żywności odgrywają naukowcy i nauka. Począwszy od wsparcia w rozszyfrowaniu etykiet, zrozumieniu zasad dot. stosowania substancji dodatkowych w żywności. Kampania przybliży konsumentom praktyczne informacje.

Celem kampanii jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. Kampania w większości była realizowana na profilach społecznościowych Powiatowej Stacji oraz stronie internetowej.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono również szkolenie dla pracowników PSSE w Rzeszowie oraz zajęcia edukacyjne ze studentami WSiZ w Rzeszowie. Odbyły się 3 spotkania udział w nich wzięło 106 osób.

7.7. „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” - „Dźwigaj z głową”

Głównym przesłaniem kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” zorganizowanej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy jest podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości na temat problemów mięśniowo-szkieletowych związanych z pracą, upowszechnianie oceny ryzyka zawodowego i zarządzania problemami zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego, podniesienie wiedzy na temat nowych i pojawiających się zagrożeń związanych z zaburzeniami układu mięśniowo-szkieletowego. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rzeszowie udostępniała materiały informacyjno-edukacyjne na profilach społecznościowych oraz na stronie internetowej.

7.8. Bezpieczny wypoczynek podczas wakacji i ferii zimowych

Podstawowym celem działań było promowanie prozdrowotnych zachowań, zdrowego stylu życia, aktywnego wypoczynku oraz unikanie zagrożeń dla zdrowia wśród dzieci przebywających na półkoloniach, koloniach i obozach letnich.

Podejmowane działania:

- prowadzenie działań edukacyjnych wśród dzieci przebywających na półkoloniach; odbyło się 6 spotkań dla 317 osób,
- przygotowano pakiety edukacyjno-informacyjne dla organizatorów wypoczynku,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych, oraz wytycznych regulujących organizację bezpiecznego wypoczynku w szczególności o prawidłowych nawykach higienicznych w czasie pandemii,
 - przygotowanie i umieszczenie na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie materiałów edukacyjno-informacyjnych nt. bezpieczeństwa podczas wypoczynku.

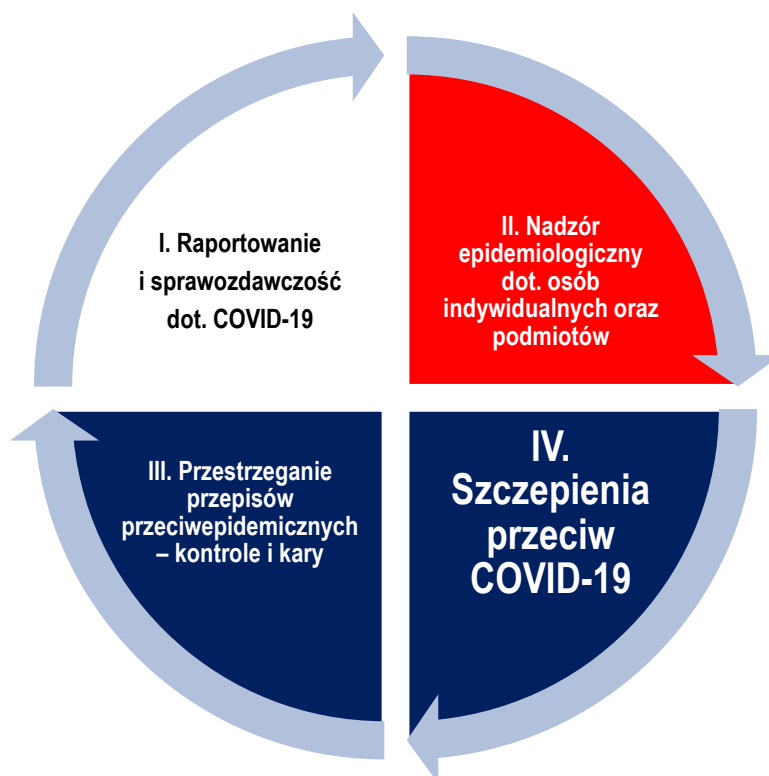
VIII. PANDEMIA COVID-19 2021 rok

8.1. Ocena działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w drugim roku trwania pandemii COVID-19

Pandemia COVID-19 została ogłoszona przez Światową Organizację Zdrowia 11 marca 2020 r. Od tego czasu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej są ukierunkowane w głównej mierze na ograniczanie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Rok 2021 to kolejny rok walki z pandemią COVID-19 niosący nowe trudności i wyzwania oraz wymagający od pracowników Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Rzeszowie zaangażowania w działania przeciwepidemiczne przez wszystkie dni w roku.

W porównaniu z pierwszym rokiem pandemii, kiedy zakres naszych działań obejmował trzy główne obszary tj.: raportowanie i sprawozdawczość, nadzór epidemiologiczny oraz nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwepidemicznych, w roku 2021 rozszerzył się w związku z dopuszczeniem do obrotu przez Komisję Europejską w dniu 21 grudnia 2020 r. pierwszej szczepionki przeciwko COVID-19 i rozpoczęciem akcji szczepień populacyjnych w Polsce.

8.1.1. Raportowanie i sprawozdawczość dot. COVID-19

Pierwsze aktywne monitorowanie przebiegu pandemii oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 nie byłoby możliwe bez prowadzenia stałego, ujednoliconego sposobu raportowania w zakresie zachorowań na COVID-19 oraz zgonów z ich powodu. Analiza raportów pozwalała na określenie tendencji rozwoju pandemii i dostosowywanie przepisów oraz wytycznych do aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju.

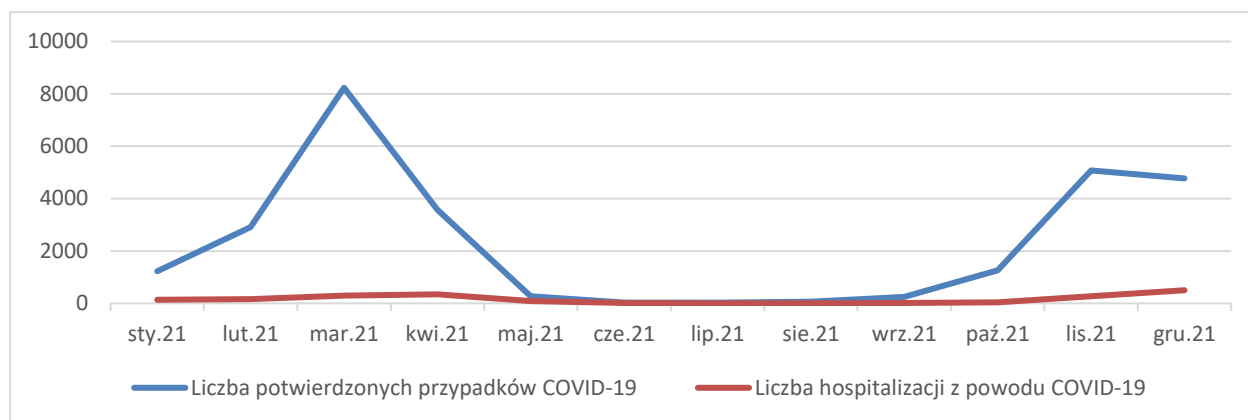
Dane dotyczące potwierdzonych przypadków, hospitalizacji oraz zgonów z powodu COVID-19 były gromadzone, analizowane oraz przekazywane do Państwowego Zakładu Higieny w meldunkach tygodniowych, dwutygodniowych, miesięcznych, kwartalnych i rocznych.

W 2021 roku łącznie zarejestrowano 27 688 zakażeń wirusem SARS-CoV-2, z czego 16 871 przypadków wśród mieszkańców Rzeszowa, natomiast 10 817 zachorowań wśród mieszkańców powiatu rzeszowskiego.

Tab. 10. Analiza zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach 2021 r.

Meldunek dwutygodniowy MZ-56	Liczba potwierdzonych przypadków COVID-19 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego	Liczba hospitalizacji z powodu COVID-19 na podstawie danych z wywiadu epidemiologicznego
1A/2021 01.01.2021 – 15.01.2021	654	121
1B/2021 16.01.2021 – 31.01.2021	570	18
2A/2021 01.02.2021 – 15.02.2021	945	58
2B/2021 16.02.2021 – 28.02.2021	1964	100
3A/2021 01.03.2021 – 15.03.2021	3730	91
3B/2021 16.03.2021 – 31.03.2021	4502	211
4A/2021 01.04.2021 – 15.04.2021	2882	206
4B/2021 16.04.2021 – 30.04.2021	689	143
5A/2021 01.05.2021 – 15.05.2021	221	63
5B/2021 16.05.2021 – 31.05.2021	49	24
6A/2021 01.06.2021 – 15.06.2021	21	6
6B/2021 16.06.2021 – 30.06.2021	10	8
7A/2021 01.07.2021 – 15.07.2021	9	3
7B/2021 16.07.2021 – 31.07.2021	24	5
8A/2021 01.08.2021 – 15.08.2021	17	2
8B/2021 16.08.2021 – 31.08.2021	45	2
9A/2021 01.09.2021 – 15.09.2021	65	5
9B/2021 16.09.2021 – 30.09.2021	186	10
10A/2021 01.10.2021 – 15.10.2021	260	18
10B/2021 16.10.2021 – 31.10.2021	1002	20
11A/2021 01.11.2021 – 15.11.2021	2058	83
11B/2021 16.11.2021 – 30.11.2021	3021	189
12A/2021 01.12.2021 – 15.12.2021	2934	283
12B/2021 16.12.2021 – 31.12.2021	1830	218
SUMA:	27 688	1 887

Analiza zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach 2021 r. pozwala wyszczególnić dwa okresy cechujące się znacznym wzrostem liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2, tj. okres wiosenny i ostatni kwartał 2021 r., co pokrywało się z tendencją ogólnokrajową.

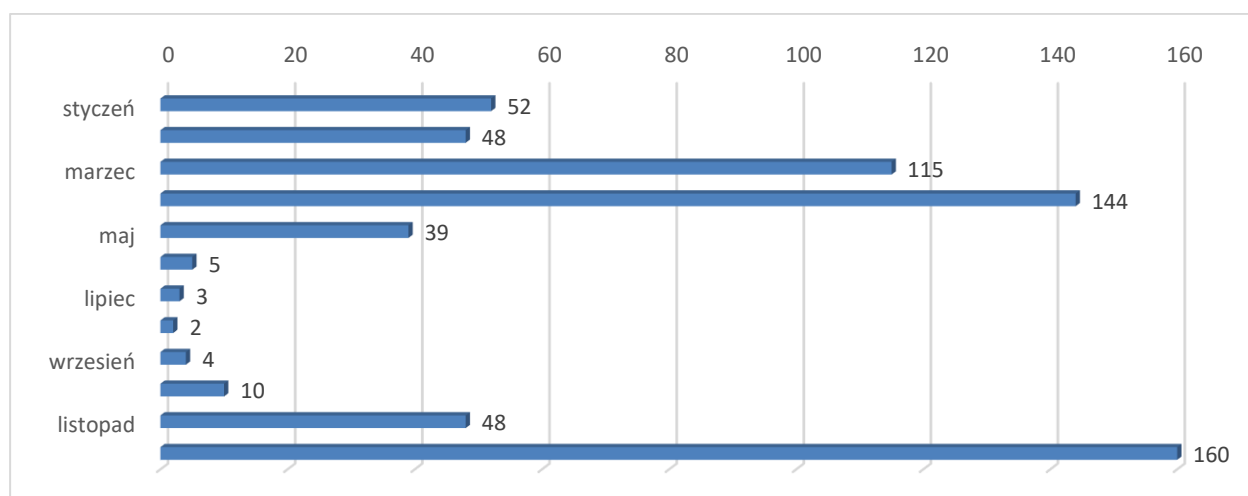
Wyk. 16. Liczba potwierdzonych przypadków COVID-19 oraz hospitalizacji w 2021 r.

8.1.2. Zgony z powodu COVID-19

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie zarejestrował łącznie 630 zgonów z powodu Covid-19, w tym 616 przypadków rozpoznania zgonu z powodu COVID-19 i 14 przypadków podejrzenia zgonu z powodu COVID-19.

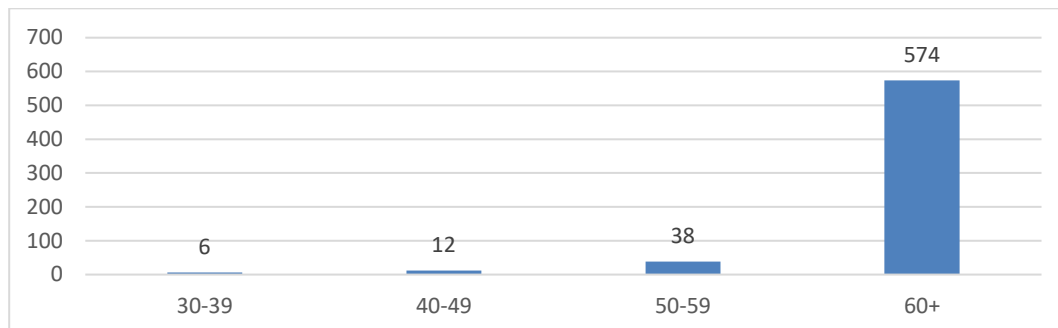
Najwięcej zgonów z powodu Covid-19 zgłoszono w miesiącach wiosennych tj.: marzec, i kwiecień oraz w grudniu 2021 r., natomiast najmniej zgonów w miesiącach letnich.

Na podstawie zgłoszeń i wywiadów epidemiologicznych ustalono, że w 63 przypadkach osoby zmarłe z powodu COVID-19 nie były obciążone chorobami współistniejącymi. Natomiast w 567 przypadkach pacjenci mieli choroby współistniejące.

Wyk. 17. Liczba zgonów z powodu COVID-19 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w poszczególnych miesiącach 2021 r.

Wśród mieszkańców Rzeszowa zarejestrowano 353 zgony z powodu COVID-19, a wśród mieszkańców powiatu rzeszowskiego – 277. Ponadto 330 zgonów z łącznej liczby 630 zarejestrowano wśród mężczyzn, pozostałe 300 zgłoszeń dotyczyło zgonów kobiet. Najwięcej zgonów z powodu COVID-19 zarejestrowano w grupie wiekowej 60+.

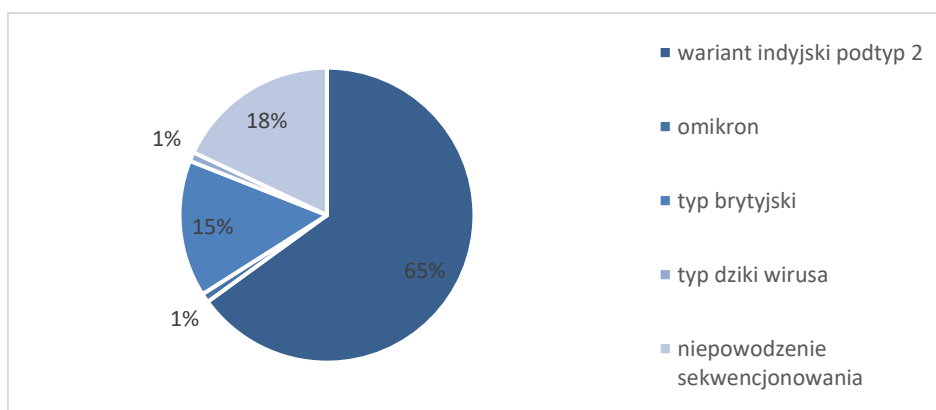

Wyk. 18. Liczba zgonów z powodu COVID-19 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w 2021 r. względem grupy wiekowej.

8.1.3. Warianty wirusa SARS-CoV-2 – sekwencjonowanie próbek

Jesienią 2020 r. w Wielkiej Brytanii odnotowano pierwsze przypadki zakażenia nowym wariantem wirusa SARS-CoV-2. Wariant brytyjski (Alfa) cechujący się dużo większą zdolnością transmisji oraz podwyższonym ryzykiem ciężkiego przebiegu zachorowania i zgonu w porównaniu z pierwszym wariantem chińskim, szybko rozprzestrzenił się na całym świecie.

W kolejnych miesiącach 2021 roku naukowcy obserwowali i badali kolejne mutacje wirusa m. in.: Beta (południowoafrykański), Gamma (brazylijski), Delta (indyjski), Omikron. Laboratoria wyposażone w urządzenia do sekwencjonowania pozyskiwały z laboratoriów próbki w przypadku których uzyskano wynik pozytywny w kierunku wirusa SARS-CoV-2 po badaniu PCR. Na terenie Rzeszowa sekwencjonowaniem próbek zajmowało się laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Rzeszowie.

Wyk. 19. Wyniki sekwencjonowania próbek wirusa SARS-CoV-2 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna współpracowała z WSSE w Rzeszowie w zakresie opracowywania i analizowania wywiadów epidemiologicznych osób od których próbki zostały poddane sekwencjonowaniu. W 2021 roku wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w wyniku sekwencjonowania określono cztery różne warianty wirusa SARS-CoV-2 – częstość ich występowania w populacji ogólnej przedstawia wykres poniżej:

8.2. Nadzór epidemiologiczny dot. osób indywidualnych oraz podmiotów

Od W 2021 roku nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 indywidualny był prowadzony przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji, izolacji w warunkach domowych oraz obowiązku kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego, jak również rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Ponadto dane zbierane w ramach nadzoru indywidualnego oraz współpracy z zakładami pracy, podmiotami, czy instytucjami wykorzystywane były w nadzorze dot. ognisk epidemicznych COVID-19.

8.2.1. Systemy teleinformatyczne w nadzorze

Od początku pandemii COVID-19 podstawowym systemem teleinformatycznym zawierającym informacje dot. nadzoru indywidualnego był system EWP (Ewidencja Wjazdów do Polski). W pierwszym etapie miał być systemem zawierającym dane osób przekraczających granicę Rzeczypospolitej Polskiej, stąd nazwa systemu. Docelowo jednak stał się kompleksową ogólnopolską platformą, na bieżąco aktualizowaną i udoskonalaną, zawierająca obszerne dane dot. kwarantann, izolacji, wjazdów do Polski, przeprowadzonych badań w kierunku SARS-CoV-2, szczepień przeciwko COVID-19.

Na przełomie października i listopada 2020 r. wdrożony został system SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej), który zapewnia cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią, ze szczególnym uwzględnieniem COVID-19.

Do SEPIS trafiają informacje od obywateli, którzy zgłaszają się za pomocą elektronicznych formularzy lub telefonicznie. System jest zintegrowany z systemem EWP i jest objęty stałym

monitoringiem dzięki funkcji generowania statystyk na poziomach wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, jak i poszczególnych pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Rys. 14. Schemat działania systemu ewidencji państwowej inspekcji sanitarnej – SEPIS.

Dzięki wprowadzeniu Systemu Ewidencji PIS zapewniona została sprawniejsza i szybsza obsługa zgłoszenia oraz transparentność danych, a obywatel ma możliwość skorzystania z usługi on-line przez całą dobę za pomocą różnych narzędzi (komputer, tablet, smartfon). System podlega bieżącej aktualizacji i jest dostosowywany do obowiązujących przepisów prawnych.

Jakość trybu naszej pracy w zakresie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych w związku z uzyskaniem pozytywnego wyniku badania w kierunku SARS-CoV-2, dzięki integracji systemu SEPIS i EWP, zapisywania informacji nie na papierze, a w systemach teleinformatycznych, zdecydowanie się podniosła.

8.2.2. Badania przesiewowe w kierunku SARS-CoV-2

Badania przesiewowe COVID-19 pracowników szkół i przedszkoli

W lutym 2021 r. PPIS w Rzeszowie brał udział w organizacji badaniach przesiewowych skierowanych dla pracowników szkół i przedszkoli na terenie miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego. Badania dotyczyły wyłącznie osób, które nigdy wcześniej nie uzyskały wyniku pozytywnego w kierunku SARS-CoV-2. W sumie w szkołach pobrano wymazy od 1212 pracowników – uzyskano 17 wyników pozytywnych. Natomiast w przedszkolach badaniem objęto 225 pracowników – 5 uzyskało wyniki pozytywne.

Badania przesiewowe COVID-19 pod nazwą „Bezpieczna placówka – STOP COVID”

Od sierpnia 2021 r. PSSE w Rzeszowie uczestniczył w projekcie „Bezpieczna placówka – STOP COVID”. Głównym celem projektu było zidentyfikowanie przypadków zakażenia

COVID – 19 w szczególności skąpoobjawowych/bezobjawowych mogących uczestniczyć w tzw. „cichym rozprzestrzenianiu” zakażenia SARS-CoV-2 wśród osób w kontakcie z zakażonymi. Badaniami genetycznymi z materiału pobranego z nosogardła były objęte osoby przebywające w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo – leczniczych i zakładach pielęgnacyjno – opiekuńczych, jak również personel stały i rotacyjny tych placówek.

Fot. 23. Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Głogowie Małopolskim.

Z projektu skorzystało w 2021 r. 8 zakładów stacjonarnych – badaniami objęto 64 osoby z personelu oraz 202 pacjentów / pensjonariuszy.

Badania przed przyjęciem do ZOL / DPS

W 2021 r. warunkiem przyjęcia pacjenta do zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego / zakładu pielęgnacyjno-leczniczego oraz pensjonariusza do domu pomocy społecznej było uzyskanie negatywnego wyniku testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2 przed przyjęciem. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rzeszowie po otrzymaniu zgłoszenia od lekarza lub instytucji kierującej do ośrodka o konieczności wykonania takiego badania u mieszkańca Rzeszowa lub powiatu rzeszowskiego współpracowała z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie, która wykonywała tego typu badanie. W 2021 r. na prośbę placówek stacjonarnych pobrano wymaz od 164 osób kierowanych do zakładów pielęgnacyjnych lub domów pomocy społecznej.

8.2.3. COVID-19 w placówkach nauczania i wychowania

W związku z trwającą w 2021 r. epidemią COVID-19 placówki oświatowe w większości okresu pracowały w trybie zdalnym lub mieszanym. W okresie jesienno-zimowym zdecydowanie rosła liczba oddziałów klasowych i przedszkolnych, które zmuszone były

pracować w trybie zdalnym ze względu na liczne zachorowania na covid-19 wśród uczniów i nauczycieli. Osoby które miały bliski kontakt w szkole lub przedszkolu z osobą u której potwierdzono zakażenie wirusem SARS-COV-2 obejmowane były obowiązkową kwarantanną. Z uwagi na zagrożenie zdrowia uczniów i pracowników tych placówek Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie przychylił się do wniosków dyrektorów placówek o zawieszenie zajęć stacjonarnych w poszczególnych oddziałach klasowych czy przedszkolnych wydając w 2021 r. 1219 pozytywnych opinii.

W 2021 r. przeprowadzono kontrole podczas których sprawdzano stosowanie się do wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wytycznych MEN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że placówki pracowały w ścisłym reżimie sanitarnym i przestrzegały wyżej cytowanych wytycznych. Każda placówka opracowane miała procedury funkcjonowania szkoły w czasie epidemii Covid-19. W znacznym stopniu ograniczone było przebywanie w szkole osób z zewnątrz. Przy wejściach do placówek zapewnione były bezdotykowe dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk a w części placówek dozowniki posiadały jednocześnie możliwość bezdotykowego pomiaru temperatury ciała.

Rys. 15. Bezdotykowy dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk.

W roku 2021 r. wpłynęły jedna skarga na czynność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie w przedmiocie objęcia dziecka kwarantanną. Akta sprawy wraz z odpowiedzią na skargę zostały przekazane do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a postępowanie sądowe jeszcze się nie zakończyło.

8.2.4. Pomoc mieszkańcom Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego będącym w kwarantannie oraz izolacji domowej

Osoby poddane kwarantannie lub izolacji domowej często zgłaszały pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzającym wywiad epidemiologiczny, że będą potrzebowały pomocy w życiu codziennym przez okres pozostawania w odosobnieniu (zakupy, dostarczanie leków i inne czynności niezbędne w funkcjonowaniu). Wówczas informacje o tym przekazywano niezwłocznie do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ponadto prowadzono również dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Ośrodków Pomocy Społecznej w Urzędach Gmin weryfikację osób zgłaszających się o pomoc socjalną – weryfikację prowadzono w celu sprawdzenia czy dana osoba na czas czynności prowadzonej przez pracowników pomocy socjalnej jest poddana izolacji lub kwarantannie. Łącznie weryfikacji poddano 319 osób.

8.3. Przestrzeganie przepisów przeciwepidemicznych – kontrole i kary

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii ogłoszone po raz pierwszy na początku pandemii COVID-19 w 2020 r., a w 2021 roku aktualizowane i zmieniane w oparciu o aktualną sytuację epidemiologiczną w kraju wprowadzało na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szereg przepisów mających na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Pracownicy PSSE w Rzeszowie w 2021 r. aktywnie uczestniczyli w działaniach dotyczących sprawdzania, czy wprowadzone nakazy i ograniczenia są respektowane.

8.3.1. Kontrole przeciwepidemiczne

W 2021 r. w ramach prowadzonych działań przeciwepidemicznych na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego kontynuowano kontrole placówek usługowo-handlowych, targowisk, punktów gastronomicznych, a także punktów obsługi komunikacji zbiorowej. Kontrole odbywały się również przy współudziale funkcjonariuszy Policji.

Podczas prowadzonych przez pracowników wszystkich oddziałów i sekcji PSSE w Rzeszowie czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na:

- prawidłowe używanie maseczek,
- dostępność środków do dezynfekcji rąk,
- prawidłowe oznakowanie, dot. liczby osób mogących przebywać w tym samym czasie w placówkach,

- zachowanie dystansu społecznego tam, gdzie jest to wymagane.

W sumie w 2021 r. przeprowadzono w wyżej wymienionych placówkach i obiektach 2735 kontroli, w tym 1906 z funkcjonariuszami Policji. W związku z powyższymi kontrolami wystawiono 162 mandaty karne na łączną kwotę 12840 zł na podstawie art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń (brak maseczek u personelu sklepu).

Fot. 24. Pracownik stacji PSSE w Rzeszowie w asyście funkcjonariusza policji w trakcie kontroli covidowej.

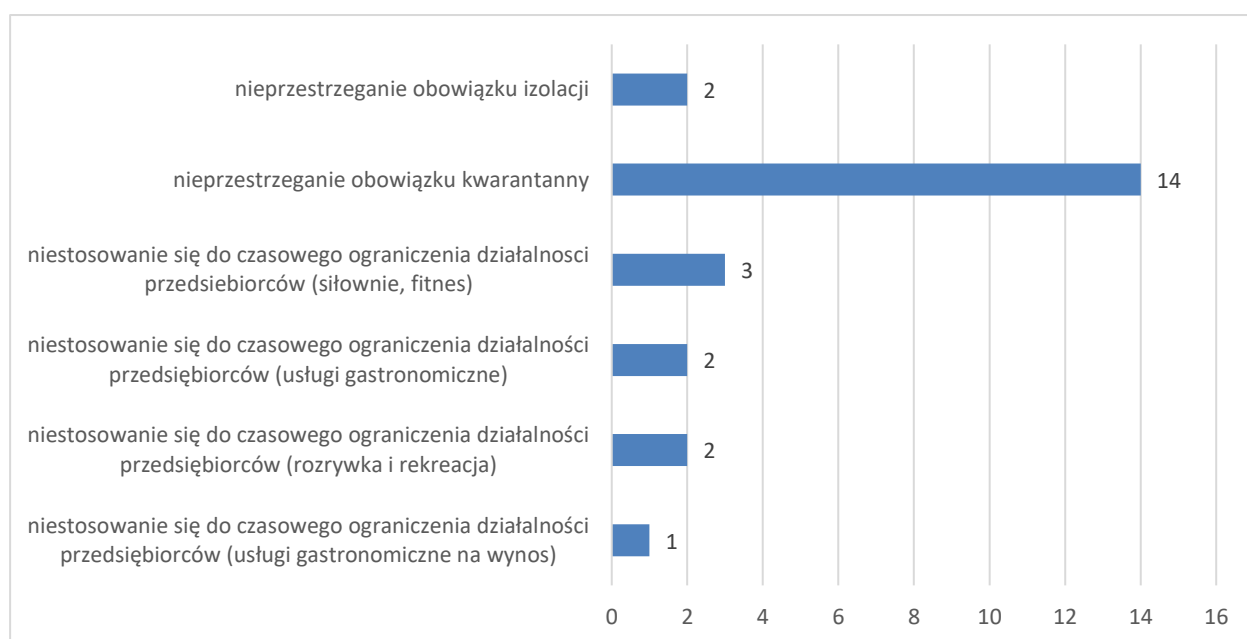
8.3.2. Kary administracyjne w związku z nieprzestrzeganiem przepisów przeciwepidemicznych

Z dniem 20 marca 2020 r. został wprowadzony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii – rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2022r. poz. 340.) – z powodu wystąpienia zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. W związku z tym władze publiczne wprowadziły liczne ograniczenia dotyczące codziennego życia mieszkańców Polski i osób czasowo w Polsce przebywających.

W przypadkach nieprzestrzegania norm prawnych, ustanowionych w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19, tj. norm prawnych służących ochronie zdrowia i życia ludzkiego, Inspektor Sanitarny wszczął wobec Strony postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Natychmiastowa wykonalność decyzji o nałożeniu kar dotyczących naruszenia istotnych obowiązków z zakresu ochrony zdrowia publicznego podyktowana była tym, że jest to niezbędne ze względu na ważny interes społeczny – ochronę zdrowia publicznego.

W 2021 r. do PPIS w Rzeszowie wpłynęło 16 wniosków od Policji o zastosowanie kar w związku z nieprzestrzeganiem obowiązku izolacji (2 postępowania) bądź kwarantanny (14 postępowań), na podstawie których wszczęto postępowanie administracyjne.

Dodatkowo w 2021 roku PPIS w Rzeszowie wszczął 8 postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców prowadzących działalność za niestosowanie się do ograniczeń wprowadzonych w czasach epidemii SARS-CoV-2. Najczęściej wymienianymi uchybieniami było: niestosowanie się do czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców w zakresie działalności polegającej na prowadzeniu czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców w zakresie działalności polegającej na prowadzeniu siłowni, klubów i centrów fitness (siłownie, fitness) (3 postępowania), za niestosowanie się do czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców w zakresie przygotowywania i podawania posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.10.A) (usługi gastronomiczne) (2 postępowania), za niestosowanie się do czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni oraz pozostałej działalności rozrywkowej i rekreacyjnej (rozrywka i rekreacja) (2 postępowania), za niestosowanie się do czasowego ograniczenia określonych zakresów działalności przedsiębiorców polegającego na przygotowywania i podawania posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.30.Z) wyłącznie poprzez realizację usług polegający na przygotowaniu i podawaniu żywności na wynos (usługi gastronomiczne na wynos) (1 postępowanie).

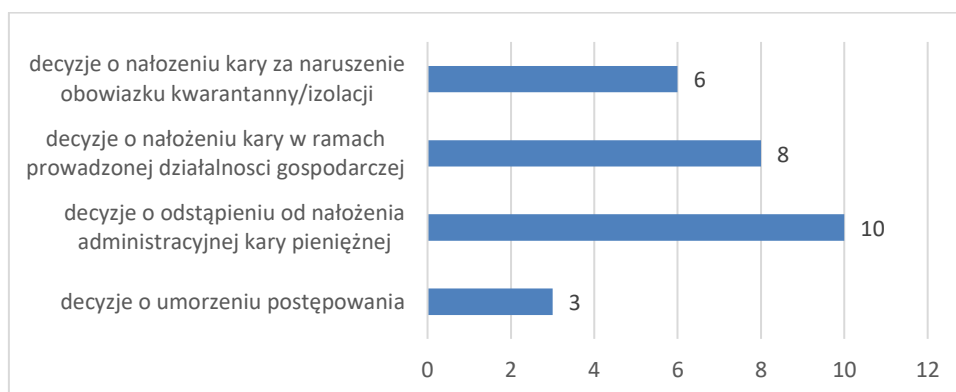

Wyk. 20. Liczba prowadzonych postępowań w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w 2021 r.

W przypadku wszczęcia postępowania o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej Strony były informowane m.in. o tym, że są uprawnione do czynnego uczestnictwa w sprawie, w tym do składania oświadczeń w toku sprawy, przedkładania dowodów oraz zapoznawania się z aktami sprawy. W 10 przypadkach skorzystały z powyższego uprawnienia, a PPIS w Rzeszowie, po analizie przedłożonych wyjaśnień, uznał, że waga stwierdzonego naruszenia prawa była znikoma, a Strona dobrowolnie odstąpiła od naruszenia prawa po jego ujawnieniu i wydał decyzję administracyjną odstępującą od nałożenia kary z pouczeniem że w przypadku ponownego stwierdzenia naruszenia, zostanie nałożona administracyjna kara pieniężna. W 3 przypadkach PPIS w Rzeszowie postanowił umorzyć postępowanie jako bezprzedmiotowe w całości.

W 6 przypadkach wszczęcie postępowania skutkowało nałożeniem administracyjnej kary pieniężnej przewidzianej art. 15zzzn. ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (naruszenie obowiązku kwarantanny) na łączną kwotę 6 000 zł, w tym 2 decyzje o nałożeniu kary kończyły postępowania administracyjne wszczęte w 2020 r.

Natomiast na podstawie przeprowadzonych postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców wystawiono łącznie 8 decyzji wymierzających kary administracyjne na łączną kwotę 80 000 zł.

Wyk. 21. Liczba wydanych decyzji w zakresie administracyjnej kary pieniężnej w 2021 r.

W 2021 r. do PPIS w Rzeszowie wpłynęło 10 odwołań od wydanych decyzji nakładających kary administracyjne, które zostały przekazane do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie. W 7 przypadkach decyzje nakładające karę pieniężną zostały utrzymane przez organ II instancji, w 1 przypadku stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania, natomiast w 2 przypadkach postępowanie odwoławcze nie zostało jeszcze zakończone.

W 2021 r. do PPIS w Rzeszowie wpłynęło 130 zapytań od Policji dotyczących 496 osób w zakresie potwierdzenia faktu, czy dane osoby powinny przebywać w kwarantannie/izolacji we wskazanym okresie pod danym adresem. Po sprawdzeniu zapisów w systemie EWP i systemie SEPIS oraz wyjaśnieniu wszystkich okoliczności w danej sprawie, udzielano odpowiedzi na powyższe zapytania potwierdzających lub wykluczających obowiązek odbycia kwarantanny/izolacji przez mieszkańca Rzeszowa lub powiatu rzeszowskiego.

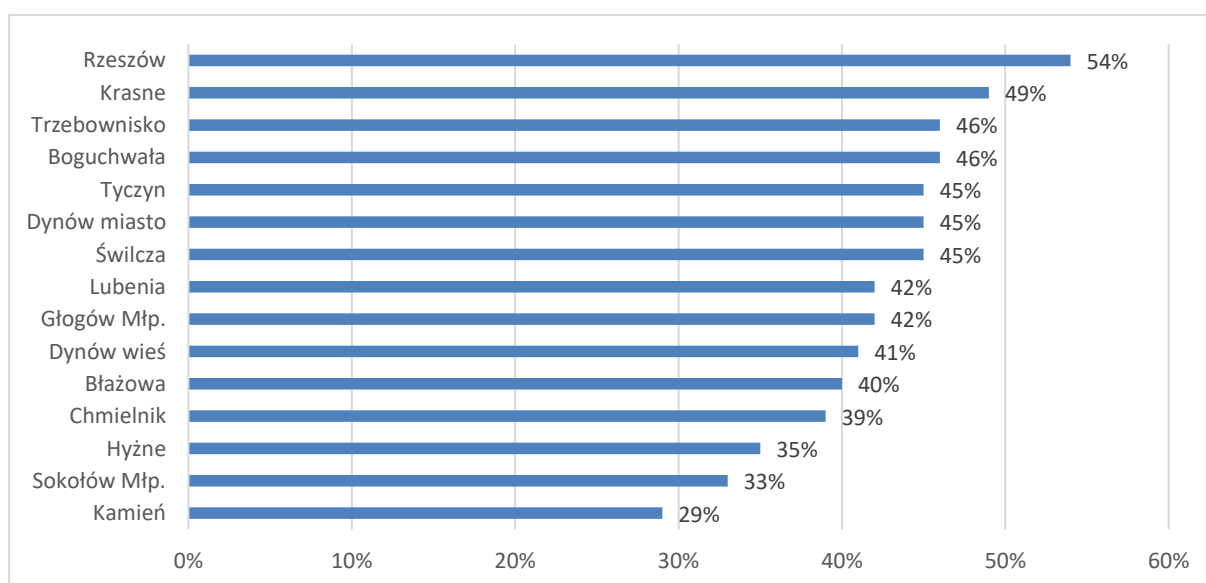
W przypadkach kiedy przekazane dane kontaktowe osób, które uzyskały dodatni wynik testu w kierunku Sars-CoV-2 były niepełne lub błędne, do Policji w Rzeszowie kierowano zapytania z prośbą o pomoc w ustaleniu danych kontaktowych ww. osób poddanych izolacji.

8.4. Szczepienia i NOP

Od chwili odkrycia wirusa SARS-CoV-2 i pojawienia się zachorowań na nieznaną dotąd chorobę, naukowcy z całego świata podjęli walkę z czasem i wszystkie działania skierowali na wynalezienie skutecznego leku na COVID-19 oraz szczepionki przeciwko tej nowej chorobie.

Zaawansowanie stanu nauki oraz ogromna liczba ośrodków badawczych, które podjęły prace w tym zakresie pozwoliły na wprowadzenie do obrotu pierwszej skutecznej szczepionki przeciwko COVID-19 już w grudniu 2020 r., tj. zaledwie 9 miesięcy po ogłoszeniu przez WHO pandemii. Począwszy od stycznia 2021 r. świat stanął przed kolejnym nowym wyzwaniem przeprowadzenia szczepień populacyjnych na ogromną skalę tak, aby uzyskać odporność populacyjną w jak najkrótszym czasie.

W Rzeszowie poziom zaszczepienia mieszkańców wynosi 54,4 %, natomiast w powiecie rzeszowskim jest zróżnicowany w zależności od gminy i wynosi od 49% do 29%.

Wyk. 22. Procent mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w pełni zaszczepionych.

8.4.1. Promocja szczepień przeciw COVID-19

Pracownicy PSSE w Rzeszowie w 2021 r. brali aktywny udział w działaniach promujących szczepienia przeciwko COVID-19 wśród mieszkańców Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego.

Kampania informacyjno-edukacyjna #SzczepimySię

Realizowana kampania miała charakter informacyjno-edukacyjny a głównym jej celem było promowanie szczepień przeciw Covid-19, dotarcie z przekazem do osób niezaszczepionych przeciw COVID-19, dostarczenie wiarygodnych i zweryfikowanych informacji na temat szczepień rozwiewając tym samym najczęściej pojawiające się wątpliwości i weryfikując błędnie powtarzane mity.

W ramach kampanii organizowano stoiska informacyjno- edukacyjne dot. profilaktyki Covid-19 i promocji szczepień. W trakcie trwania stoisk dostępny był punkt szczepień.. Przekazywano materiały w formie ulotek, prowadzono poradnictwo. Promocja odbywała się w Rzeszowie oraz na terenie gmin podczas wydarzeń społeczno-kulturalnych: Sokołów, Lubenia, Dynów, Trzebownisko, Kamień. Współpracowano ze Starostwem Powiatowym i Centrum Medycznym Medyk. Łącznie odbyło się 20 eventów w których wzięło udział 25190 osób.

W trakcie trwania kampanii systematycznie przekazywano i udostępniano materiały drogą elektroniczną oraz indywidualnie w formie ulotek i plakatów. Dystrybucję prowadzono wśród uczelni wyższych, domów kultury, aptek, punktów pocztowych, spółdzielni mieszkaniowych, sklepów medycznych, firm i zakładów pracy, KW Policji, szkół policealnych.

Promocja kampanii i zachęcanie do szczepień odbywało się również podczas wywiadówek i spotkań z rodzicami. W placówkach nauczania i wychowania dostępne były punkty informacyjne gdzie rodzice dzieci uczących się mogli zasięgnąć informacji nt. dostępności szczepień i otrzymać materiały edukacyjno- informacyjne w formie ulotek. Zorganizowano 7 takich punktów, udział wzięło 1160 osób.

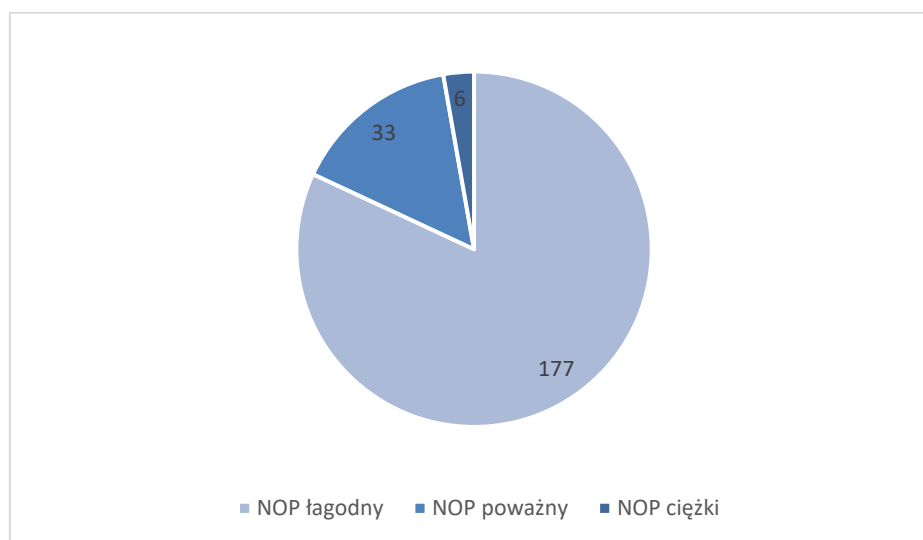

Fot. 25-29. Akcje „SzczepimySię” organizowane na terenie miasta Rzeszowa i powiecie rzeszowskim w 2021 r.

8.4.2. Niepożądane odczyny poszczepienne

Od momentu rozpoczęcia szczepień przeciw COVID-19 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie monitorował i raportował występowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) na podstawie zgłoszeń od lekarzy i podmiotów leczniczych.

W 2021 r. w rejestrze zgłoszeń tut. Inspektora Sanitarnego odnotowano w sumie 216 niepożądanych odczynów poszczepiennych po szczepieniu preparatami przeciwko COVID-19, co stanowi 79% wszystkich zgłoszeń. Jest to związane z tym, że w związku z pandemią prowadzono szczepienia populacyjne i liczba osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 znacząco przewyższa liczbę osób poddanych innym obowiązkowym i zalecanym szczepieniom ochronnym.

Wyk. 23. Liczba NOP po szczepieniu p/COVID-19 wg rodzaju.

Tab. 11. Charakterystyka objawów NOP ciężkich i poważnych po szczepieniu preparatami p/COVID-19.

Podany preparat szczepionkowy p/COVID-19	Liczba NOP	Charakterystyka objawów
NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE CIĘŻKIE - 6		
Pfizer, Comirnaty	4	1. Udar niedokrwienny mózdzku, 2. Zawał pełnościenny mięśnia sercowego, 3 i 4. osłabienie, nad polami płucnymi słyszalne świsty, zaburzeń widzenia - mroczki przed oczami, spadek ciśnienia i saturacji, spocona skóra - zastosowano leczenie przeciwwstrząsowe
Vaxzevria, Astra Zeneca	1	Zawał serca z uniesieniem odcinka ST, angioplastyka prawej tętnicy wieńcowej
Johnson&Johnson, Janssen	1	Wstrząs anafilaktyczny: duszność, trudności w oddychaniu, spadek saturacji, spocona skóra, bladeść, drętwienia kończyn
NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE POWAŻNE - 33		
Pfizer, Comirnaty	20	1. ból, obrzęk w obrębie pachy lewej, powiększone węzły chłonne podobojczykowe lewe i pachowe lewe, wymioty, gorączka; 2. Uczucie duszności przez pół godziny nasilone później, 2 godziny o mniejszym nasileniu powtarza się sporadycznie;

		<p>3. Pulsujący ból głowy z nudnościami, osłabienie, bóle mięśni i kości, gorączka trwająca 24 godziny. Ustąpiły po zastosowaniu dużej dawki Diklofenaku i paracetamolu;</p> <p>4. Ucisk w gardle, chrypka z zaczerwienieniem twarzy, poczuciem duszności i osłabieniem. Bez spadku RR. Wdrożono postępowanie według schematu leczenia anafilaksji;</p> <p>5. Osłabienie, zmniejszenie tolerancji wysiłku pod postacią pieczenia w klatce piersiowej;</p> <p>6. Zażłabnięcie, drgawki nie gorączkowe, drętwienie rąk, nóg i twarzy;</p> <p>7. Drętwienie kończyny górnej i okolicy ramienia z bolesnością. Podejrzanie neuropatii obwodowej;</p> <p>8. Wymioty, biegunka, gorączka;</p> <p>9. Silne nudności, ból i wzdęcie brzucha, ból głowy, złe samopoczucie, uczucie przeszkody w krtani, tachykardia, podwyższone ciśnienie krwi. Objawy utrzymywały się przez ponad 7 dni. Bol głowy ponad 14 dni;</p> <p>10. Zmiana skórna o charakterze zlewko grudkowa wysypki na całym ciele, Gorączka około 7 dni 39 stopni;</p> <p>11. Hipotonia, zlewne poty, odczucie drętwienia żuchwy;</p> <p>12. Hipotensja, spadek saturacji, drgawki, centralizacja krążenia, zaburzenia rytmu serca;</p> <p>13. Niedowład przejściowy po stronie lewej trwający ok. 1 godziny, po 11 dniach brak całkowitej sprawności i siły mięśniowej po stronie lewej;</p> <p>14. Omdlenie, powrót świadomości po około 10 sekundach, bez hipotonii bezpośrednio po omdleniu, po epizodzie obecne drżenia mięśni, zawroty głowy, osłabienie, nudności, ciężczkopodobne ułożenie kończyn górnych (przejściowe), bez niedowładów, bez zaburzeń czucia i sztywności karku, zapewniono pomoc medyczną, podano niezbędne leki, wobec braku poprawy (utrzymujące się osłabienie, zawroty głowy, złe samopoczucie (mimo prawidłowego RR, saturacji 99%, akcji serca) została przekazana zespołowi RM</p> <p>15. Reakcja anafilaktyczna, duszność, zawroty głowy, drętwienie ust, hipotonia, pokrzywka wokół dekoltu, po podaniu leków i pomocy medycznej znaczna poprawa;</p> <p>16. Reakcja astmatyczna, epizod hypotoniczno-hyperaktywnty z bezdechem, duszność i ścisk w klatce piersiowej</p> <p>17. Duszności, kołatanie serca, ucisk w klatce piersiowej;</p> <p>18. Omdlenie, biegunka, wymioty, gorączka;</p> <p>19. Ból głowy z zaburzeniami widzenia, bełkotliwa mowa, utrata przytomności;</p> <p>20. Drgawki niegorączkowe, skok ciśnienia tętniczego do 214/95 mmHg trudny do zbicia</p>
Vaxzevria, Astra Zeneca	11	<p>1. Zakrzepica żył głębokich kończyny dolnej prawej</p> <p>2. Gorączka, bolesność i powiększenie nadobojczykowych węzłów chłonnych. Po 2-ch tyg. po szczepieniu stan zapalny lewej ślinianki przyusznej.</p> <p>3. Gorączka, uogólniona wysypka różyczkopodobna, swędząca i piekąca, obrzęk twarzy, nosa pod oczami. Pod lewą pachą powiększone i bolesne węzły chłonne. Ogólne złe samopoczucie, bóle mięśniowe i kostno – stawowe. Silne osłabienie, biegunka.</p> <p>4. Gorączka, wymioty, ból głowy, bóle mięśni, silne osłabienie.</p> <p>5. Masywna wysypka na twarzy o charakterze rumienia, na tułowiu, szyi i kończynach górnych o charakterze grudek - zmiany pieką, szczypią, uczucie przechodzenia "prądu" po całym ciele.</p> <p>6. Samoistne podbiegnięcia krwawe na dłoniowej powierzchni rąk i kończynach dolnych , ok 2 tyg. po szczepieniu gorączka</p> <p>7. Utrata świadomość, spadek ciśnienia, zimny pot na skórze;</p> <p>8. Utrata przytomności, kolkowe bóle brzucha, objawy ciężczkowe;</p> <p>9. Przejściowe zaniewidzenie jednooczne na oko prawe, trwające około 5 minut. Objawy ustępowały od pól dolnych do pól górnych, jak unosząca się kurtyna;</p> <p>10. Utrata świadomość, spadek ciśnienia, zimny pot na skórze;</p> <p>11. Osłabienie siły mięśniowej kończyn dolnych oraz pogorszyła się sprawności chodu, zaburzenia mowy i połykania.</p>
Johnson&Johnson, Janssen	2	<p>1. Gorączka, drgawki gorączkowe;</p> <p>2. Gorączka, drgawki gorączkowe, zasinienie ust, gorączka oraz wzrost ciśnienia tętniczego.</p>

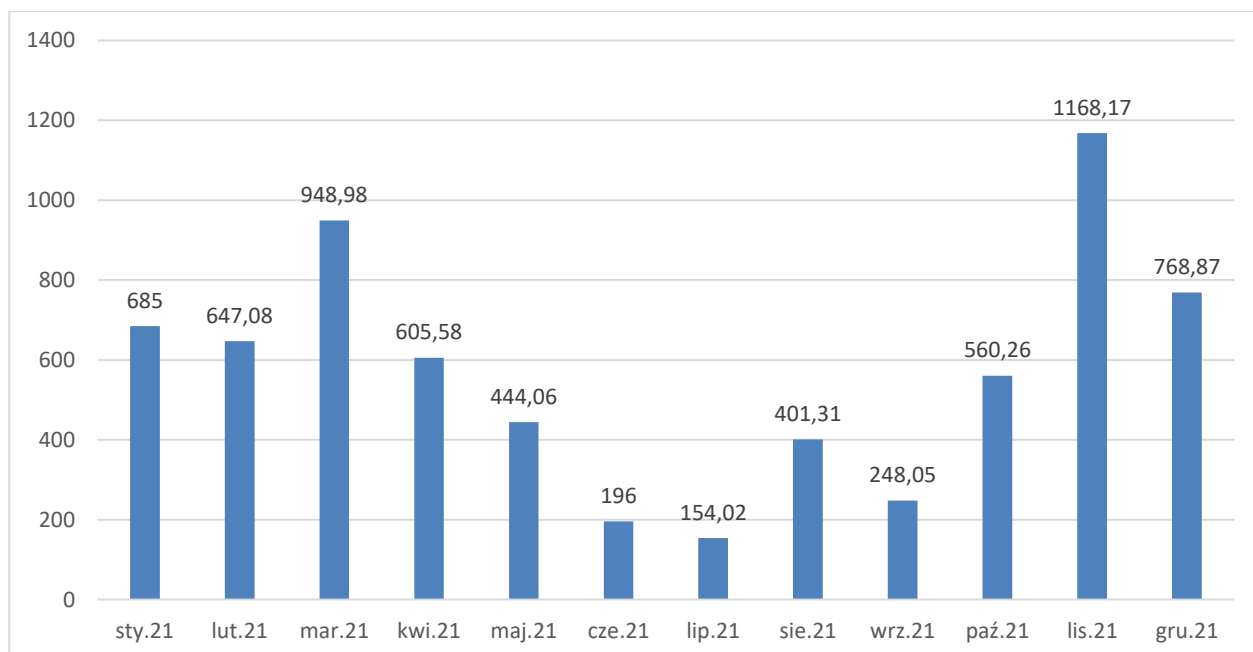
Łagodne niepożądane odczyny poszczepienne charakteryzowały się w głównej mierze delikatnymi objawami w postaci zmian skórnych i obrzęków w miejscu wstrzyknięcia oraz podwyższoną temperaturą.

Ogólnowiatowe analizy NOP po szczepionkach przeciw COVID-19 w przeliczeniu na liczbę podanych dawek jednoznacznie wskazują, że preparaty te są bezpieczne i skuteczne w walce z pandemią.

8.5. Praca w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w czasach pandemii COVID-19

Z uwagi na liczbę zadań w zakresie zwalczania COVID-19 i konieczność pozostawiania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w gotowości przez cały czas począwszy od początku pandemii, w działania przeciwepidemiczne w 2021 r. zaangażowani byli wszyscy pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie.

Przez cały 2021 rok PSSE w Rzeszowie pracowała w trybie siedmiodniowym przez całą dobę w zakresie zwalczania epidemii COVID-19. Wykres poniżej obrazuje dyspozycyjność pracowników dotyczącą zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim oraz ich gotowość do działania w związku ze wzrastającą liczbą zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Wyk. 24. Liczba nadgodzin pracowników PSSE w Rzeszowie w 2021 r.

Wszyscy pracownicy PSSE w Rzeszowie śledzili na bieżąco sytuację epidemiologiczną w zakresie epidemii COVID-19, zmiany w przepisach prawnych oraz aktualizacje procedur

i schematów postępowania. Każdy pracownik merytoryczny niezależnie od przynależności do Oddziału lub Sekcji, przeprowadzał dochodzenia epidemiologiczne, pracował w systemach dedykowanych COVID-19, poszerzał wiedzę w zakresie chorób zakaźnych i zdrowia publicznego oraz promował szczepienia przeciwko COVID-19.

Kompleksowa i kompetentna obsługa i współpraca z mieszkańcami Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego była w 2021 roku i będzie w kolejnych latach priorytetem dla Dyrekcji i pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Rzeszowie.

VIII. SYSTEM JAKOŚCI

Jakość jest podstawowym kryterium działań podejmowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie przy wykonywaniu obowiązków ustawowych jak i prowadzonej działalności usługowej.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom zawartym w regulacjach prawnych i normalizacyjnych Unii Europejskiej, dążąc do publicznego podkreślenia kompetencji w zakresie prowadzonych inspekcji i badań, umacniając wiarygodność i rzetelność w PSSE w Rzeszowie został wdrożony w 2004 roku i jest nadal utrzymywany system zarządzania spełniający wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17020 „Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”, z uwzględnieniem dokumentów Polskiego Centrum Akredytacji. Niniejsza Norma Międzynarodowa zawiera wymagania dotyczące kompetencji jednostek przeprowadzających inspekcję oraz bezstronności i spójności ich działań inspekcyjnych. Ma zastosowanie do jednostek inspekcyjnych typu A, B lub C, jak zdefiniowano w niniejszej Normie Międzynarodowej i jest stosowana na każdym etapie inspekcji.

Personel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie stale podnosi swoje kwalifikacje. W swojej działalności gwarantuje zachowanie poufności informacji uzyskiwanych od klienta i ochronę jego praw własności. Nie angażuje się w jakąkolwiek działalność, która mogłaby zmniejszyć zaufanie do jego bezstronności i rzetelności. Personel jest niezależny od jakichkolwiek nacisków finansowych, handlowych i innych ze strony klienta mogących mieć wpływ na jego osąd.

Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie ustanowił cele polityki zarządzania uwzględniające następujące kierunki działań:

1. poprawę stanu zdrowia mieszkańców miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego poprzez działania zapobiegawcze i bieżące określone, w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i wytycznych do działań na dany rok ustalonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego;
2. działania własne ustalone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w oparciu o stan sanitarno-higieniczny i sytuację epidemiologiczną powiatu rzeszowskiego i miasta Rzeszowa ze szczególnym zwróceniem uwagi na obiekty nie spełniające wymagań sanitarnych;
3. działania wynikające z zadań Prezydenta Miasta Rzeszowa i Starostę Rzeszowskiego;
4. realizację wymagań rozporządzeń, dyrektyw dotyczących dostosowania sprawowanego nadzoru sanitarnego do wymogów prawa Unii Europejskiej;

5. podnoszenie kwalifikacji i skuteczności działania personelu;
6. szkolenie pracowników w zakresie działalności struktur Unii Europejskiej zajmujących się ochroną zdrowia publicznego;
7. utrzymanie systemu jakości działalności kontrolnej w PSSE w dotychczasowym zakresie;
8. ocenianie okresowe pracowników w ramach doskonalenia systemu zarządzania i zapewnienia właściwego nadzoru nad personelem;
9. oszczędną gospodarkę środkami finansowymi.

Równocześnie Dyrektor Stacji deklaruje:

1. zapewnienie środków finansowych na realizację celów jakościowych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie;
2. zachowanie poufności wyników kontroli i badań oraz ochronę danych dotyczących klientów;
3. bezstronność i niezależność prowadzenia kontroli sanitarnych i badań;
4. stosowanie łącznie z personelem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie zasad opisanych w dokumentacji księgi jakości obowiązującej w PSSE w Rzeszowie;
5. podnoszenie świadomości personelu co do istoty i ważności działań związanych z realizacją celów systemu jakości;
6. zachowanie zgodności z przywoływanymi normami;
7. doskonalenie procesów komunikacyjnych z uwzględnieniem komunikacji dotyczącej skuteczności systemu jakości;
8. zaangażowanie w procesy ciągłego doskonalenia wdrożonych systemów jakości i ciągłego doskonalenia ich skuteczności.

Cały personel zna politykę jakości i dokumentację systemu zarządzania oraz zobowiązał się do jej stosowania w swojej codziennej pracy. Pracownicy są świadomi istoty i ważności swoich zadań i tego jak przyczyniają się do osiągnięcia celów systemu zarządzania.

Podstawowym celem naszej działalności jest ochrona zdrowia ludzkiego poprzez działania kontrolne, badawcze, oświatowe, prowadzone w środowisku pracy, zamieszkiwania, wychowania i wypoczynku. Kierunki działań określone są szczegółowo każdego roku i zawarte w tzw. planie zasadniczych przedsięwzięć na dany rok.

Plan zasadniczych przedsięwzięć dla PPIS w Rzeszowie zatwierdzany jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie i uzgadniany

z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Jest on zbiorem celów jakościowych wymiernych rozliczanych kwartalnie.

Ponadto po przeglądach zarządzania formułowane są ustalenia zawierające mierzalne cele jakościowe na kolejny rok oraz wytyczne i zalecenia dotyczące doskonalenia skuteczności wdrożonych systemów.

Pod pojęciem działalności inspekcyjnej należy rozumieć sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przez upoważnionych pracowników Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, przeprowadzających kontrole przestrzegania przepisów higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych, jak też prowadzący działalność oświatowo-zdrowotną.

Dokumentacja systemu zarządzania w działalności inspekcyjnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie obejmuje:

- Księgę Jakości,
- Procedury ogólne systemu jakości,
- Instrukcje ogólne,
- Procedury kontroli/kontrolne/techniczne,
- Instrukcje kontroli/kontrolne.

Pozostałą dokumentację systemu zarządzania stanowią:

- Zarządzenia GIS,
- Zarządzenia PPWIS/ PPIS/ Granicznego Inspektora Sanitarnego,
- Zarządzenia Dyrektora PSSE,
- Statut i Regulamin organizacyjny,
- Regulamin pracy,
- Instrukcje p. pożarowe,
- Instrukcje bhp,
- Instrukcje obsługi urządzeń itp.,
- Przepisy prawa,
- Polityka bezstronności PSSE w Rzeszowie,
- Polityka Bezpieczeństwa Informacji PSSE w Rzeszowie,
- DA-06 Polityka dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej,
- DAK-07 Akredytacja jednostek inspekcyjnych. Wymagania szczegółowe,
- Normy,
- ILAC-P15:07/2016 Zastosowanie ISO/IEC 17020:2012 w akredytacji jednostek inspekcyjnych,

- Rejestry oprogramowania,
- Rejestry skarg i wniosków, odwołań i zażaleń,
- Zapisy.

W celu utrzymania Systemu Jakości co roku planowane są przez Kierownika Jakości audyty poszczególnych komórek organizacyjnych Stacji, jak i audyt zewnętrzny przeprowadzany przez audytorów powołanych przez Dyrektora Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W 2020 roku nie przeprowadzono audytów wewnętrznych ani zewnętrznych. W Stacji prowadzony jest ponadto rejestr skarg i wniosków, w którym nie zarejestrowano skarg na działalność Stacji jak i pracowników Oddziałów i Sekcji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie.

X. KADRY I FINANSE PSSE W RZESZOWIE

Tab.12. Struktura zatrudnienia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie w 2021 r.

Oddział/Sekcja	Liczba zatrudnionych pracowników	Pracownicy z wyższym wykształceniem/ stanowiska	Pracownicy mający ukończone specjalizacje lub studia podyplomowe	Pracownicy ze średnim wykształceniem lub zawodowym
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Dyrektor PSSE	1	TAK	TAK	-
Z-ca PPIS	1	TAK	TAK	-
Oddział Epidemiologii	13	kierownik – 1 starszy asystent – 5 asystent – 1 młodszy asystent – 5	7	1
Oddział Higieny Komunalnej	6	kierownik – 1 starszy asystent – 3 młodszy asystent – 1 stażysta - 1	4	-
Oddział Higieny Pracy	8	kierownik – 1 starszy asystent – 4 asystent - 2 stażysta -1	7	-
Oddział Higieny Żywności i Żywnienia	16	kierownik – 1 starszy asystent – 6 asystent – 1 młodszy asystent – 8	8	-
Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży	4	starszy asystent – 2 asystent – 1 stażysta - 1	3	-
Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	3	Kierownik – 1 starszy asystent – 1 stażysta-1	2	-
Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	2	starszy asystent – 2	2	-
Pozostali pracownicy działalności podstawowej	7/5,63 etatu	obsługa prawna – 2 starszy informatyk – 1 starszy asystent – 1	2	3
Pracownicy administracyjni (sekcja adm., sekcja ekonom.)	7/6,75 etatu	5	1	2
Suma	68	62	38	6

W 2021 r. PSSE w Rzeszowie dysponowała budżetem w kwocie 7 049 148,08 zł. w tym na wynagrodzenia dla pracowników 4 699 661,87 zł. Średnie wynagrodzenie miesięczne na pracownika wynosiło 6 306,58 zł.